

IFAB®

THE
INTERNATIONAL
FOOTBALL
ASSOCIATION
BOARD

THEIFAB.COM
SINCE 1886

Pravila igre 2019/20

ZVANIČNI PREVOD FUDBALSKOG SAVEZA CRNE GORE

Download Laws
of the Game App

Pravila igre

2019/20

FUDBALSKI SAVEZ CRNE GORE

Bulevar Veljka Vlahovića bb, 81000 Podgorica, Crna Gora

T: +382 20 445 600, F: +382 20 445 660

www.fscg.me

The International Football Association Board

Münstergasse 9, 8001 Zurich, Switzerland

T: +41 (0)44 245 1886, F: +41 (0)44 245 1887

www.theifab.com

Sadržaj

7	Uvod		
9	Filozofija i duh Pravila		
10	Razlozi za promjene u Pravilima		
12	Pozadina promjena za sezonu 2018/19		
14	Budući koraci		
16	Bilješke		
19	Pravila igre 2017/18		
20	Modifikacije Pravila		
30	Pravilo 1 Teren za igru		
40	Pravilo 2 Lopta		
44	Pravilo 3 Igrači		
52	Pravilo 4 Oprema igrača		
60	Pravilo 5 Sudija		
68	Pravilo 6 Ostali članovi sudijskog tima		
76	Pravilo 7 Trajanje utakmice		
80	Pravilo 8 Početak i nastavak igre		
84	Pravilo 9 Lopta u igri i van igre		
86	Pravilo 10 Određivanje ishoda utakmice		
92	Pravilo 11 Ofsajd		
96	Pravilo 12 Prekršaji i nesportska ponašanja		
108	Pravilo 13 Slobodni udarci		
114	Pravilo 14 Kazneni udarac		
118	Pravilo 15 Ubacivanje		
122	Pravilo 16 Udarac sa vrata		
126	Pravilo 17 Udarac iz ugla		
130	VAR protokol		
140	Pregled izmjena Pravila 2018/19		
144	Detaljni pregled izmjena svih Pravila		
160	Rječnik		
161	Fudbalska tijela		
162	Fudbalski termini		
170	Sudijski izrazi		
172	Praktična uputstva za članove sudijskog tima		
173	Uvod		
174	Postavljanje, kretanje i saradnja sudijskog tima		
188	Govor tijela, komunikacija i upotreba pištaljke		
194	Ostali savjeti		
	<ul style="list-style-type: none"> • Prednost • Nadoknada izgubljenog vremena • Držanje protivničkog igrača • Ofsajd • Tretman povrijeđenog igrača nakon izrečene disciplinske mjere (javna opomena ili isključenje) 		

Uvod

Filozofija i duh Pravila

Fudbal je najpopularniji sport. Igra se u svakoj zemlji i na različitim nivoima. Pravila igre su ista svugdje na svijetu, od finala Svjetskog prvenstva pa do utakmice mlađih selekcija u svakom udaljenom selu.

To što se primjenjuju ista Pravila na svakoj utakmici u svakoj konfederaciji, državi, gradu ili selu u svijetu predstavlja jedinstvenu tekovinu koja mora biti sačuvana. Ovo je i prilika koja se mora koristiti za dobrobit fudbala.

Fudbal mora imati pravila koja čuvaju “fer” igru, kao glavnu vodilju ljepote “najljepše igre”, jer fer igra je osnovni postulat “duha” igre. Najbolje utakmice su one u kojima sudija skoro nije ni potreban jer igrači se poštuju međusobno, poštuju članove sudijskog tima i Pravila.

Integritet Pravila, kao i sudija koje ih sprovode, mora uvijek biti zaštićen i poštovan. Svi učesnici koji imaju autoritet, posebno treneri i kapiteni ekipa, imaju punu odgovornost prema igri a koja se ogleda u poštovanju sudija i njihovih odluka.

Razlozi za promjene u Pravilima

Prva univerzalna fudbalska Pravila su bila napisana 1863, dok je Međunarodni Bord osnovan 1886.godine. Osnovani su ga četiri Britanska saveza (Engleski, Škotski, Velški i Irski fudbalski savez) i predstavljao je tijelo koje je djelovalo na svjetskom nivou i imao jedinstvenu odgovornost da razvija i čuva Pravila igre. FIFA se pridružila Bordu 1913.godine.

Da bi se jedno pravilo promijenilo Bord mora biti ubijeden da će ta promjena doprinjeti razvoju igre. Ovo ponekad znači i testiranje predloga za promjenama npr. trenutno testiranje upotrebe video pomoći za sudije (VAR) i primjena četvrte zamjena u slučaju produžetaka. Kod svakog predloga za promjenom, kao što je viđeno u značajnom modernizovanju Pravila za sezonu 2016/17, fokus mora biti na: poštenju, integritetu, poštovanju, bezbjedosti, uživanju učesnika u igri, i na koji način tehnologija može pomoći igri. Pravila moraju podsticati učešće što više ljudi u fudbalu, bez obzira na mogućnost ili pozadinu iz koje dolaze.

Iako se nezgode dešavaju Pravila treba fudbal da učine što je moguće bezbjednijim. Zato se od igrača zahtijeva da pokažu poštovanje za protivnike, a sudije su tu da kreiraju sigurno okruženje tako što će vrlo striktno kazniti one koji igraju na veoma agresivan i opasan način. Pravila, kroz svoje formulacije, ne dozvoljavaju igru koja nije bezbjedna npr. “nemaran start” se kažnjava žutim kartonom, a “ugrožavanje bezbjednosti protivnika” ili “upotreba prekomjerne snage” crvenim.

Fudbal mora biti atraktivan i u njemu treba da uživaju igrači, sudije, treneri, kao i gledaoci, navijači, osobe koje bave fudbalskom administracijom i tako dalje. Pravila moraju pomoći u tome da igra bude privlačna i da se u njoj uživa, tako da ljudi bez obzira na godine, rasu, vjeru, kulturu, entitet, rod, seksualnu orijentaciju, invaliditet i sl. žele da učestvuju i uživaju u igri.

Fudbalska pravila su u poređenju sa ostalim timskim sportovima prilično jednostavna, ali kako su mnoge situacije stvar subjektivne procjene sudija a i sudije su ljudi (pa tako prave i greške) neke odluke će uvijek uzrokovati debate i diskusije. Za neke ljude, ove diskusije predstavljaju dio igre, uživanja u njoj i atraktivnosti. Ipak, bilo da su odluke sudija tačne ili pogrešne, “duh” igre zahtijeva da se te odluke uvijek moraju poštovati.

Pravila ne mogu predvidjeti svaku moguću situaciju, pa u situacijama koje nisu direktno propisane u Pravilima, Bord očekuje od sudija da donesu odluku u skladu sa “duhom” igre - ovo obično predstavlja odgovor na pitanje “šta fudbal želi/očekuje?”

Bord će nastaviti da prati dešavanja na globalnoj fudbalskoj mapi i starati se da promjene Pravila donose boljitak igri na svim nivoima i svim ćoškovima svijeta, kako bi se poštovao, cijenio i štitio integritet igre, Pravila i sudija.

Pozadina promjena za sezonu 2019/20

Revizija Pravila za sezonu 2016/17 je bila vjerovatno najradikalnija i najsvobuhvatnija u historiji Borda. Cilj ove revizije je bio da se Pravila učine jasnijim, dostupnijim kao i da se obezbijedi uticaj neophodan za moderan fudbal.

Većina ovih promjena su donešene kako bi se osiguralo da svi činioци fudbala učestvuju u evoluciji Pravila jer su Pravila za sve učesnike igre a ne samo za sudije. Promjene su donešene nakon predloga od strane individualaca, grupa i nacionalnih saveza iz cijelog svijeta, a posle pregleda od strane Fudbalskog i Savjetodavnog panela međunarodnog Borda (IFAB).

Kao dodatak ovim pojašnjenjima, došlo je do određenih promjena koje predstavljaju samo nastavak principa uspostavljenih u Pravilima za sezonu 2016/17, i kao što je naglašeno u strategiji „igraj pošteno!“, predstavljaju da unaprijede atraktivnost igre kao i nivo ponašanja učesnika. Godišnji sastanak Borda održan 2017 godine je potvrdio neke bitne izmjene, kako bi se omogućio razvoj i promocija nižih rangova fudbala, uključujući:

- Dozvoljavanje fleksibilnosti savezima, konfederacijama i FIFA-i da modifikuju neke od „organizacionih“, Pravila kako bi se bolje promovisao fudbal u njihovim zemljama
- Uvođenje privremenih isključenja (SIN BIN) kao moguće alternativne sankcije za javnu opomenu (žuti karton), u takmičenju mlađih selekcija, veterana, osoba sa hendikepom i bazičnom fudbalu.
- Nastavak upotrebe povratka zamijenjenog igrača u takmičenjima mlađih selekcija, veterana i osoba sa hendikepom (ovo je već ranije bile moguće na rang u bazičnog fudbala).

U Martu 2018, na godišnjem sastanku Borda, potvrđeno je više izmjena, od kojih su dvije najznačajnije dozvoljavanje upotrebe dodatne zamjene u slučaju produžetaka, i upotreba video pomoćnih sudija (VAR-ovi).

Mogućnost uvođenja dodatne zamjene u produžecima doprinosi razvoju fudbala na svim nivoima jer dodatni „svježi“, igrač može sačuvati igrači koji već igraju od mogućnosti da se iscrpe/povrijede, kao i povećati šanse da se utakmica riješi u produžecima.

Uvođenje VAR-ova predstavlja najveću revoluciju profesionalnog fudbala u više od jednog vijeka postojanja. Uzimajući u obzir da je prošlo mnogo godina u raspravi, prije nego što su se preduzeli početni koraci koji bi pokazali da li upotreba tehnologije može pomoći u donošenju odluka na terenu, a bez narušavanja stalnog toga akcije i emocija igre, može se reći da je ova „revolucija“, izvedena izuzetno brzo.

Prva VAR utakmica je odigrana u SAD-u, u Nju Džersiju, 12. avgusta 2016. godine, i samo 23 mjeseca kasnije VAR-ovi su se koristili na finalnom turniru Svjetskog prvenstva u Moskvi 2018. godine. VAR nikada neće riješiti svaku „raspravu“, jer su mnoge odluke stvar procjene, ali upotreba sistema od strane većine najvažnijih svjetskih fudbalskih država pokazuje da fudbal vjeruje da VAR donosi više poštenja i unaprijeđuje ponašanje igrača.

Mnoge od promjena za 2019/20 direktno i pozitivno utiču na način i siku igre, kao npr.:

- Brži nastavak igre prilikom udarca sa vrata, jer lopta više ne mora napustiti kazneni prostor da bi igrač mogao njome zaigrati
- Napadačima ubuduće neće biti dozvoljeno da stoje u „živom zidu“, odbrambene ekipe kako bi dolazilo do odlaganja i konflikta (što doprinosi odlaganju nastavka igre)
- Procedura spuštanja lopte je sad poštenija, čime će se zaustaviti sadašnje „neregularnost“, - sudijska lopta će biti spuštana ukoliko lopta pogodi sudiju i uđe u vrata, dođe u posjed druge ekipe, ili se započne novi napad.

Kao dio kampanje Borda da unaprijedi ponašanje i imidž fudbala, službena lica ekipa će od sada dobijati žuti i crveni karton, a u slučaju da počinioc ne može biti identifikovan, šef stručnog štaba će biti disciplinski sankcionisan.

Bord će i u narednom periodu nastaviti sa eksperimentima, kada su u pitanje izmjene Pravila. Većina ovih eksperimenata sprovedenih do sada, su se pokazali uspješnim ali takozvani „AB-BA“, sistem prilikom izvođenja udarca za dobijanje pobjednika – kada ekipa izvodi dva udarca uzastopno – nije se pokazao posebno popularnim, prvenstveno zbog toga što je komplikovan, a fudbal je u suštini prosta (i tradicionalna!) igra, zbog čega je ovaj eksperiment prekinut.

Budući koraci

Strategija koju je Bord donio za period 2017-22, a koja se zove „igraj pošteno“, je uvedena kako bi se testirale i razmotrile predložene izmjene i utvrdilo da li one doprinose razvoju igre. Fudbalski svijet je pozitivno reagovao na te promjene i snažno podržao fokusiranje na tri važne oblasti:

- **Poštena igra i integritet**
- Da li će predložene izmjene ojačati poštenu igru i integritet na terenu?
- **Univerzalnost i inkluzija**
- Da li će predložene izmjene donijeti napredak fudbala na svim nivoima i u cijelom svijetu?
- Da li će predložene izmjene ohrabriti sve više i više ljudi različitog porijekla i mogućnosti, da učestvuju i uživaju u fudbalu?
- **Razvoj tehnologije**
- Da li će predložene izmjene imati pozitivan uticaj na igru?

Međunarodni Bord, u saradnji sa grupom eksperata, će nastaviti sa konsultacijama kada su u pitanju brojne bitne stavke iz Pravila, uključujući ponašanje igrača i eventualno unaprijeđenje uloge kapitena.

Fokusirajući se na princip poštene igre, univerzalnost i inkluziju, kao i tehnologiju, Bord će nastaviti da razvija Pravila u smislu promocije bolje igre na svakom fudbalskom terenu i u svim dijelovima svijeta.

Značajne izmjene Pravila, koje su urađene prethodnih godina su počele da daju značajan doprinos povećanju efektivnog vremena igre, principu poštene igre i atraktivnosti. Zajedno sa uticajem VAR-a. očekuje se dalje unaprijeđenje kada je u pitanju ponašanje igrača. Sve ovo zajedno će učiniti da fudbal postane bolji za uživanje u igri, gledanje i suđenje.

Međunarodni Bord je posvećen saradnji sa ljudima iz cijelog svijeta i u vijek nam je zadovoljstvo i veoma smo zainteresovani da prihvatimo sugestije ili pitanja koja se odnose na Pravila igre. Činjenica je, da su mnoge od skorašnjih izmjena došle nakon predloga od strane ljudi iz različitih krajeva svijeta.

Nadamo se još lakšoj i intenzivnijoj saradnji u budućnosti, pa vas upućujemo da pregledate sve detalje na našem vebsajtu: www.theifab.com

Molimo vas da nastavite lsati predloge, ideje i pitanja putem email-a na adresu: lawenquiries@theifab.com

Bilješke

Zvanični jezici

Međunarodni bord objavljuje Pravila igre na engleskom, francuskom, njemačkom i španskom jeziku. Ako se pojavi bilo kakvo neslaganje u tekstu, tekst Pravila na engleskom jeziku je mjerodavan.

Ostali jezici

Nacionalni savezi koji prevode Pravila igre mogu zatražiti šablon za izdanje 2019/20 od Borda, tako što će se obratiti na email: info@theifab.com

Nacionalni savezi koji izdaju svoju verziju, uz upotrebu ovog formata, pozivaju se da dostave kopiju Bordu (sa jasnom naznakom na korici da je izdanje zvaničan prevod nacionalnog saveza), kako bi ta Pravila bila objavljena na veb stranici Borda i mogla biti korišćena od strane drugih.

Primjena Pravila

Ista pravila se primjenjuju na svakoj utakmici u svakoj konfederaciji, državi, gradu ili selu i, osim Modifikacija koje se dozvoljene od strane Borda (pogledaj odjeljak "Modifikacije Pravila igre"), Pravila ne smiju biti modifikovana niti mijenjana, bez dozvole Borda.

Ljudi koji edukuju sudije i druge učesnike, treba da naglašavaju sljedeće:

- sudije primjenjuju pravila u skladu sa "duhom" igre kako bi se meč odigrao u fer i bezbjednim uslovima
- svi moraju poštovati sudije i njihove odluke, ne zaboravljajući i poštujući činjenicu da su i sudije ljudska bića i da prave greške

Igrači imaju najbitniju ulogu u kreiranju imidža igre, a kapiteni ekipa treba da odigraju važnu ulogu i pomognu da se odluke sudija poštuju.

Ključ

Glavne izmjene Pravila su podvučene žutom linijom i označene na margini stranice.

Jezičke promjene su podvučene običnom linijom.

ŽK = žuti karton (javna opomena); CK = crveni karton (isključenje)

Pravila igre

2019/20

Modifikacije Pravila

Univerzalna primjena znači da je igra gotovo ista u svim dijelovima svijeta i na svim nivoima. Samim uspostavljanjem principa fer igre i kreiranjem bezbjednog okruženja u kome se igra utakmica, Pravila igre promovišu učestvovanje i uživanje u igri.

Kroz istoriju, Bord je dozvoljavao nacionalnim savezima određenu fleksibilnost u modifikaciji "organizacionih" pravila za određene kategorije. Ipak, Bord čvrsto vjeruje da nacionalni savezi sad imaju više mogućnosti da prilagode aspekte načina na koji je fudbal organizovan, ako bi na taj način unaprijedili fudbal u svojoj državi.

Kako je igra ista, tako i sudije treba da budu iste na svim terenima od finala svjetskog prvenstva do najmanjeg sela. Ipak, potrebe specifičnosti fudbala u državama treba da odrede trajanje fudbala, koliko ljudi može da uzme učešće i na koji način se kažnjavaju nesportska ponašanja.

Shodno tome, na 131.sastanku Borda jednoglasno je odlučeno da nacionalni savezi (konfederacije i FIFA) treba da imaju mogućnost da, ako žele, modifikuju sve ili neke od organizacionih oblasti Pravila igre u takmičenjima za koja se zaduženi:

Za takmičenja mlađih selekcija, veterana, osoba sa hendikepom i bazični fudbal:

- dimenzije terena za igru
- veličinu, težinu i materijal lopte
- širinu i visinu vrata
- trajanje dva (jednaka) dijela igre (i dva jednaka produžetka)
- upotrebu povratka zamijenjenog igrača
- upotrebu privremenog isključenja (sin bin) za neke/sve prekršaje za javnu opomenu

Za bilo koji stepen takmičenja izuzimajući seniorske timove na najvišem rangu takmičenja ili „A“ nacionalne timove:

Broj dozvoljenih zamjena po ekipi je maksimalno pet, osim u takmičenjima mladih selekcija gdje će ovaj broj biti propisan od strane nacionalnog saveza, konfederacije ili FIFA-e.

Kao dodatak, kako bi se obezbijedilo da nacionalni savezi imaju korist i mogućnost razvoja fudbala, Bord je na godišnjem sastanku odobrio sljedeće promjene za različite "kategorije" fudbala:

- ženski fudbal nije više posebna kategorija i od sada ima isti status kao i muški
- uklonjena su ograničenja za starosne granice kod takmičenja mladih selekcija i veterana - nacionalni savezi, konfederacije i FIFA imaju mogućnost da odluče o starosnim granicama za ove kategorije
- svaki nacionalni savez ima pravo da odluči koja takmičenja nižih stepena fudbala će se smatrati "bazični fudbal"

Dozvola za ostale modifikacije

Nacionalni savezi imaju mogućnost da primjenjuju različite modifikacije na različitim takmičenjima - nije neophodno primjenivati modifikacije na svim takmičenjima, kao ni primjenivati sve modifikacije na nekom takmičenju. U svakom slučaju, druge modifikacije na PFI nijesu dozvoljene bez dozvole Međunarodnog Borda.

U svakom slučaju, nijesu dozvoljene neke druge modifikacije na Pravila igre.

Nacionalni savezi koji koriste modifikacije na Pravila se pozivaju da obavijeste Bord o upotrebi modifikacija, a posebno sa razlozima za donošenje istih, kako bi Bord mogao da ih objavi u slučaju da neki drugi savezi mogu iskoristiti iste ideje i strategije u razvoju fudbala.

Bord je takođe veoma zainteresovan da dobije neke druge eventualne ideje za modifikacije Pravila, a koje bi mogle da pomognu u povećanju broja učesnika, obezbijedivanju veće atraktivnosti fudbala i razvoju fudbala u svjetskim okvirima.

Vodič za privremena isključenja (sin bins)

Na 131. godišnjem sastanku u Londonu, 03.marta 2017.godine Međunarodni Bord je odobrio upotrebu privremenih isključenja (sin bins), uz dozvolu nadležnog saveza, konfederacije ili FIFA-e, za sve ili neke prekršaje koji se kažnjavaju javnom opomenom na takmičenjima mlađih selekcija, veterana, osoba sa nedostacima i bazičnom fudbalu.

U tom smislu u Pravilima stoji:

Pravilo 5 - Sudija (Prava i dužnosti)

Disciplinske mjere

Sudija:

- ima pravo da pokaže žuti ili crveni karton i, gdje to propozicije takmičenja dozvoljavaju privremeno udalji igrača, od trenutka stupanja na teren za igru prije utakmice, pa sve do kraja utakmice, uključujući pauzu u poluvremenu, kao i tokom produžetaka i izvođenja udaraca sa tačke za kazneni udarac

Privremeno isključenje je kada igrač učini neki prekršaj za koji se izriče javna opomena i kažnjava se suspenzijom sa narednog dijela utakmice (u određenom trajanju). Zamisao je da trenutna kazna može imati značajan uticaj na ponašanje igrača koji je učinio prekršaj i eventualno ostale igrače.

Nacionalni savezi, konfederacije ili FIFA treba da utvrde (i objave u propozicijama) način primjene ovog pravila, a u skladu sa sljedećim preporukama:

Samo igrači

- Privremena isključenja se primjenjuju na sve igrače (uključujući vratara) ali ne i za prekršaje počinjene od strane zamjenika ili zamijenjenih igrača

Znak sudije

- Sudija će označiti privremeno isključenje tako što će pokazati žuti karton a zatim jasno, objema rukama pokazati ka zoni za privremena isključenja (obično je to tehnički prostor ekipe iz koje je igrač privremeno isključen)

Trajanje privremenog isključenja

- Dužina trajanja privremenog isključenja ista je za sve prekršaje
- Dužina trajanja privremenog isključenja treba da se kreće između 10 i 15 posto od vremena trajanja utakmice (npr. 10 minuta za utakmice koje traju 90 minuta; 8 minuta za utakmice koje traju 80 minuta)
- Početak trajanja privremenog isključenja je od momenta nastavka igre, kada je igrač napustio teren za igru
- U vrijeme trajanja privremenog isključenja ulazi i vrijeme izgubljeno u toku trajanja tog isključenja, a koje se mora nadoknaditi na kraju tog dijela igre (npr zamjene, povrede i sl.)
- Propozicije takmičenja moraju propisati ko će pomagati sudiji u mjerenju trajanja - to može biti delegat, četvrti sudija ili neutralni četvrti sudija; u kranjem slučaju to može biti i zvaničnik ekipe
- Kada istekne vrijeme trajanja privremenog isključenja, igrač može da se vrati sa uzdužne linije, uz dozvolu sudije koja može biti data i dok je lopta u igri
- Sudija odlučuje kada igrač može da se vrati u igru
- Privremeno isključeni igrač ne može biti zamijenjen dok ne istekne vrijeme trajanja privremenog isključenja (ne može se mijenjati ako je ekipa iskoristila maksimalan dozvoljeni broj zamjena)
- Ukoliko vrijeme trajanja privremenog isključenja nije isteklo, a završi se prvi dio igre (ili drugi dio kada treba da se igraju i produžeci), preostalo vrijeme trajanja privremenog isključenja mora biti izdržano na početku drugog dijela igre (na početku produžetka)
- Igrač koji još izdržava vrijeme trajanja privremenog isključenja na kraju utakmice, može učestvovati u izvođenju udaraca za dobijanje pobjednika

Zona za privremena isključenja

- Igrač koji je privremeno isključen treba da ostane u tehničkom prostoru (gdje postoji isti) ili pored trenera/zvaničnika ekipe, osim u slučaju da se taj igrač zagrijava (pod istim uslovima kao i zamjenici)

Prekršaji prije/u toku/ nakon privremenog isključenja

- Igrač koji je privremeno isključen i za vrijeme trajanja tog isključenja učini neki prekršaj za koji se izriče disciplinska mjera javna opomena ili isključenje, nema pravo daljeg učestvovanja na utakmici niti može biti zamijenjen

Dalje disciplinske mjere

- Propozicije takmičenja odlučuju da li privremena isključenja moraju biti prijavljena određenim organima i da li se preduzimaju dalje disciplinske mjere kao npr. suspenzija nakon određenog broja privremenih isključenja, kao što je to slučaj sa javnim opomenama
- Sistemi za primjenu privremenih isključenja

Propozicijama takmičenja se može propisati jedan od sljedećih sistema za primjenu:

- Sistem A - za sve prekršaje za koje se izriče javna opomena
- Sistem B - za neke od prekršaja za koje se izriče javna opomena

Sistem A - privremeno isključenje za sve prekršaje za koje se izriče javna opomena

- Svi prekršaji za koje se izriče javna opomena se kažnjavaju privremenim isključenjem
- Igrač koji dobije drugu javnu opomenu na istoj utakmici:
 - dobiće drugo privremeno isključenje i neće moći više ulaziti u igru na toj utakmici
 - može biti zamijenjen upisanim zamjenikom, nakon što istekne vrijeme trajanja drugog privremenog isključenja, ako ekipa nije iskoristila dozvoljeni broj zamjena (razlog za ovakvo pravilo je što je ekipa već kažnjena igranjem sa igračem manje dva vremena trajanja privremenog prekida)

Sistem B - privremeno isključenje za neke od prekršaja za koje se izriče javna opomena

- Unaprijed pripremljena lista prekršaja za koji se izriče javna opomena, a koji će se kažnjavati privremenim isključenjem
- Svi ostali prekršaji za koje se izriče javna opomena, kažnjavaju se žutim kartonom
- Igrač koji je jednom privremeno isključen a zatim dobije žuti karton ostaje u igri
- Igrač koji je dobio žuti karton a zatim je privremeno isključen, može da se vrati u igru nakon vremena predviđenog za trajanje privremenog isključenja
- Igrač koji dobije drugo privremeno isključenje na istoj utakmici ne može se vratiti u igru nakon isteka vremena predviđenog za trajanje privremenog isključenja. On može biti zamijenjen upisanim zamjenikom ako ekipa nije iskoristila maksimalan broj zamjena ali igrač koji je imao javnu opomenu (žuti karton) ne može biti zamijenjen.
- Igrač koji dobije dva žuta kartona na istoj utakmici, će biti isključen iz igre i ne može više učestvovati u igri, na toj utakmici niti može biti zamijenjen.

**U nekim propozicijama može biti predviđena upotreba privremenih isključenja samo za prekršaje koji se kažnjavaju javnom opomenom, a odnose se na "nesportska ponašanja", npr:*

- simulacije
- namjerno spriječavanje nastavka igre protivničke ekipe
- protesti, komentari riječima ili gestovima
- zaustavljanje obećavajućeg napada držanjem, povlačenjem, guranjem ili namjernim igranjem lopte rukom
- upotreba nedozvoljenog fintiranja prilikom izvođenja kaznenog udarca

Vodič za povratak zamijenjenog igrača

Na 131. godišnjem sastanku u Londonu, 03.marta 2017.godine Međunarodni Bord je odobrio upotrebu povratka zamijenjenog igrača, uz odobrenje nacionalnog saveza, konfederacije ili FIFA-e, na takmičenjima mladih selekcija, veterana, osoba sa nedostacima i bazičnom fudbalu.

U tom smislu u Pravilima stoji:

Pravilo 3 . Igrači (Broj zamjena)

Povratak zamijenjenog igrača

- Povratak u igru zamijenjenog igrača je dozvoljen samo na utakmicama mladih selekcija, veterana, osoba sa nedostacima i bazičnom nivou takmičenja, u skladu sa propisima nacionalnih saveza, konfederacija ili FIFA-e.

Povratak zamijenjenog igrača tretira igrača koji je već igrao na utakmici i bio zamijenjen, i kasnije u toku utakmice ponovo ušao u igru, kako bi zamijenio nekog od saigrača:

Osim izuzetka da se zamijenjeni igrač može vratiti u igru, primjenjuju se sve ostale odredbe Pravila 3 i Pravila igre. U suštini, procedura zamjene propisana Pravilom 3 mora biti ispoštovana.

Pravilo

01

Teren za igru

1. Podloga za igru

Teren za igru mora u cjelosti biti prekriven prirodnom podlogom ili, ako propozicije takmičenja dozvoljavaju, mora biti u cjelosti prekriven vještačkom podlogom osim gdje propozicije takmičenja dozvoljavaju integrisanu kombinaciju vještačkih i prirodnih materijala (hibridni sistem).

Boja vještačke podloge mora biti zelena.

Kada se vještačke podloge koriste na takmičarskim utakmicama između reprezentacija saveza članica FIFA ili međunarodnim utakmicama klubskih takmičenja, podloga mora da zadovoljava uslove FIFA Koncepta kvaliteta za fudbalski busen ili Međunarodnih standarda za vještački busen, izuzev ako je Međunarodni bord odobrio izuzetak.

2. Obilježavanje terena

Teren za igru mora biti pravougaonog oblika i obilježava se punim linijama koje ne smiju biti opasne po učesnike; materijal napravljen od vještačke podloge može se koristiti za obilježavanje terena sa prirodnom podlogom, ukoliko nije opasan po učesnike. Ove linije su dio prostora koji ograničavaju.

Samo linije naznačene u Pravilu 1 mogu biti obilježene na terenu za igru.

Kada se upotrebljava vještačka podloga, druge linije su dozvoljene pod uslovom da su različitih boja i da se jasno razlikuju od linija za fudbal.

Dvije duže granične linije zovu se uzdužne linije. Dvije kraće linije zovu se poprečne (gol) linije.

Teren za igru je podijeljen u dvije polovine središnjom linijom, koja spaja dvije središnje tačke na uzdužnim linijama.

Na sredini središnje linije obilježava se centar. Oko centra je opisan luk poluprečnika 9,15 m (10 jardi).

Linije mogu biti označene i izvan terena za igru na 9,15 metara od ugao-nog luka pod pravim uglom na poprečnu liniju i uzdužnu liniju.

Sve linije moraju biti iste širine, ne šire od 12 cm (5 inča). Poprečne (gol) linije moraju biti iste širine kao stative i prečka.

Ukoliko igrač pravi nedozvoljena obilježja na terenu za igru, biće opomenut zbog nesportskog ponašanja. Ako sudija primjeti da ovo radi tokom utakmice, opomenuće igrača zbog nesportskog ponašanja kada lopta sljedeći put napusti igru.

3. Dimnezije

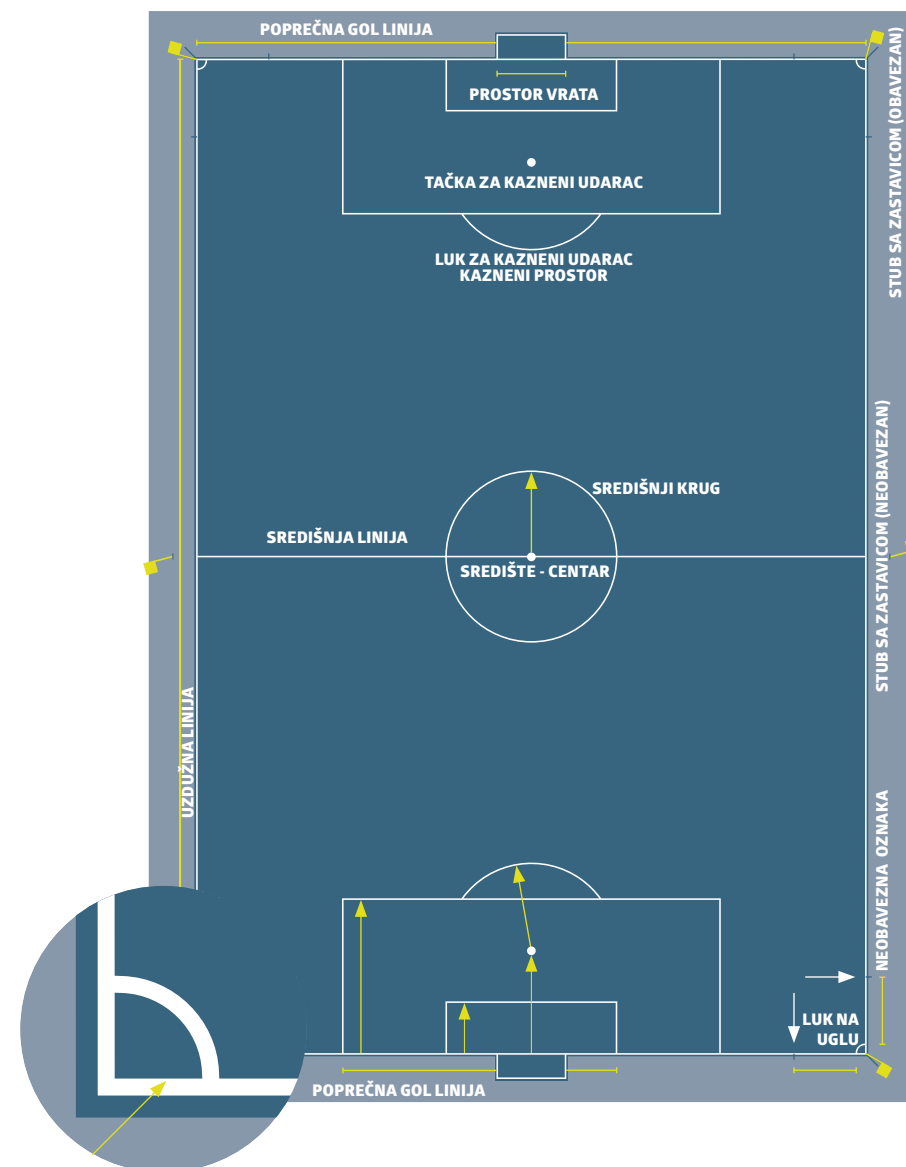
Uzdužna linija mora biti duža od poprečne (gol) linije.

• Dužina (uzdužna linija):	• Dužina (poprečna-gol linija):
minimum 90 m (100 yds)	minimum 45 m (50 yds)
maksimum 120 m (130 yds)	maksimum 90 m (100 yds)

4. Dimenzije za međunarodne utakmice

• Dužina (uzdužna linija):	• Dužina (poprečna-gol linija):
minimum 100 m (100 yds)	minimum 64 m (70 yds)
maksimum 110 m (120 yds)	maksimum 75 m (80 yds)

Propozicije takmičenja mogu odrediti dužine poprečne i uzdužne linije u okviru ovih dimenzija.

- Prilikom obilježavanja mjere se uzimaju sa spoljnog dijela linije, jer linije predstavljaju dio prostora koji ograničavaju.
- Tačka za izvođenje kaznenog udarca se odmjerava od sredine tačke pa do dalje ivice poprečne – gol linije.

5. Vratarev prostor (Prostor vrata)

Dvije linije se povlače pod pravim uglom na poprečnu (gol) liniju, na 5,5 metara (6 jardi) od unutrašnje strane svakog stuba vrata. Ove linije se protežu u terenu za igru u dužini od 5,5 metara (6 jardi) i spajaju se sa linijom koja je paralelna sa poprečnom (gol) linijom. Prostor ograničen ovim linijama i poprečnom (gol) linijom je vratarev prostor.

6. Kazneni prostor

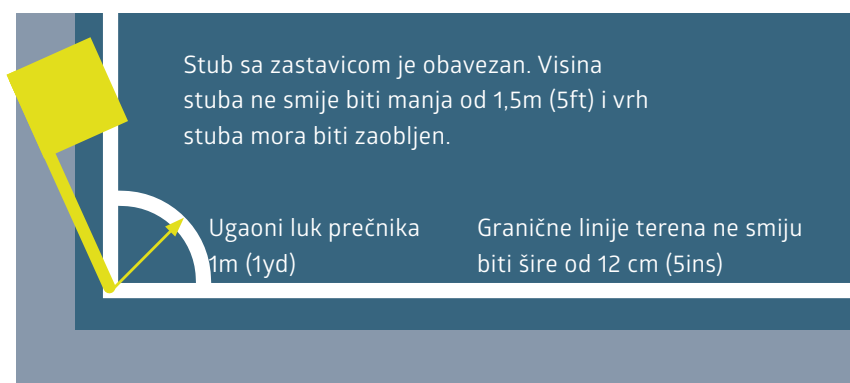
Dvije linije se povlače pod pravim uglom prema poprečnoj liniji 16,5 metara (18 jardi) od unutrašnje strane svakog stuba vrata. Ove linije se protežu u terenu za igru 16,5 metara (18 jardi) i spajaju se sa linijom koja je paralelna sa poprečnom (gol) linijom. Prostor ograničen ovim linijama i poprečnom (gol) linijom je kazneni prostor.

U svakom kaznenom prostoru je obilježena tačka na 11 metara (12 jardi) od sredine između stubova vrata na jednakoj razdaljini od njih.

Od svake tačke za kazneni udarac opisan je kružni luk poluprečnika 9,15 metara (10 jardi) izvan kaznenog prostora.

7. Ugaoni luk

Od svakog ugaonog stuba sa zastavicom povučena je četvrtina kruga poluprečnika 1 metar (1 jard) u terenu za igru.

8. Stub sa zastavicom

Stub sa zastavicom ne smije biti manji od 1,5 metar visine, zaobljen na vrhu, postavlja se na svaki ugao.

Stubovi sa zastavicom mogu se postaviti i na svakom kraju središnje linije, na razdaljini ne manjoj od jednog metra (jedne jarde) od uzdužne linije.

9. Tehnički prostor

Tehnički prostor se odnosi na utakmice koje se igraju na stadionima koji imaju mjesta za sjedenje za zvanična lica ekipe, zamjenike i zamijenjene igrače kao što je ispod navedeno:

- Tehnički prostor se proteže po jedan metar sa svake strane klupe za sjedenje i naprijed do jednog metra od uzdužne linije
- Ovaj prostor se obilježi linijama
- Broj lica koja se mogu nalaziti u tehničkom prostoru određuju propozicije takmičenja
- Lica u tehničkom prostoru:
 - moraju da budu identifikovana prije početka utakmice saglasno propozicijama takmičenja
 - moraju se odgovorno ponašati
 - ne smiju da izlaze iz tehničkog prostora, osim u specijalnim slučajevima, kao na primjer ulazak, uz dozvolu sudije, fizioterapeuta ili ljekara, u teren za igru radi pomoći povrijeđenom igraču
- Samo jedno lice je ovlašćeno da, u isto vreme, daje taktička uputstva iz tehničkog prostora

10. Vrata

Vrata se postavljaju na sredinu svake poprečne (gol) linije.

Ona se sastoje iz dva vertikalna stuba na jednakoj razdaljini od ugaonih stubova sa zastavicama i spojena su vodoravnom prečkom. Stubovi vrata i prečka moraju da budu napravljeni od odobrenog materijala. Moraju biti kvadratni, pravougaoni, okrugli ili eliptični po obliku, i ne smiju predstavljati opasnost po igrače.

Razdaljina između stubova je 7,32 metra (8 jardi), a razdaljina od donje ivice prečke do tla je 2,44 metra (8 stopa).

Postavljanje stubova vrata u odnosu na poprečnu liniju mora biti prema slici.

Stubovi vrata i prečka moraju biti bijele boje i moraju imati istu širinu i debljinu koja, ne prelazi 12 cm (5 inča).

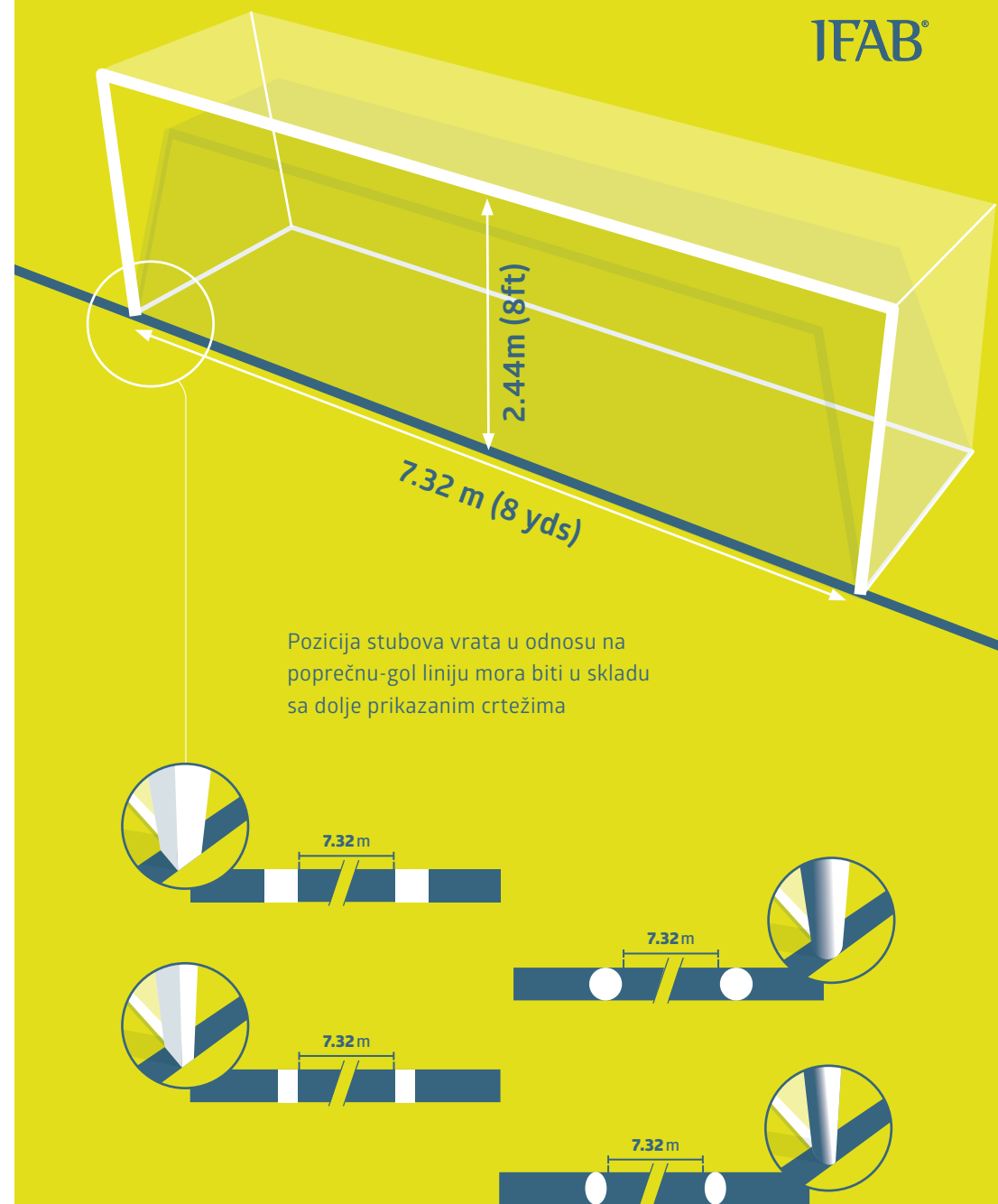
Ako se prečka pomjeri ili postane neispravna, igra će se zaustaviti dok se ona ne popravi ili zamijeni. Igra se nastavlja spuštanjem lopte. Ako je nije moguće vratiti u prvobitno stanje utakmica će biti prekinuta. Nije dozvoljeno koristiti konopac ili neki drugi savitljivi ili opasni materijal umjesto prečke.

Mreže se mogu pričvrstiti na vrata i tlo iza vrata samo ako su propisno učvršćene da ne smetaju vrataru.

Stubovi vrata i prečke moraju biti bijeli.

Bezbjednost

Vrata (uključujući pokretna vrata) moraju da budu čvrsto pričvršćena za zemlju.

11. Tehnologija na gol liniji (TNGL)

TNGL se primjenjuje da se podrži sudijska odluka da li je pogodak postignut.

Kada se koristi TNGL, modifikacije okvira vrata mogu biti dozvoljene u saglasnosti sa propisanim specifikacijama „FIFA Quality Programme for GLT“ i sa Pravilima fudbalske igre. Upotreba TNGL mora biti propisana i propozicijama takmičenja.

Osnovna načela TNGL

TNGL se primjenjuje jedino na liniji u vratima i samo određuje da li je pogodak postignut ili ne.

Označavanje da li je pogodak postignut mora biti odmah i automatski potvrđeno u roku od jedne sekunde i to samo službenim licima utakmice (putem sudijskog sata, pomoću vibrirajućeg i vizuelnog signala).

Zahtjevi i specifičnosti TNGL

Ako je TNGL u upotrebi u nekom takmičenju, organizator takmičenja mora osigurati da sistem odgovara sljedećim zahtjevima:

- FIFA Quality PRO
- FIFA Quality
- IMS – INTERNATIONAL MATCH STANDARD

Nezavisne test institucije moraju ovjeriti tačnost i funkcionalnost sistema različitih proizvođača u skladu sa FIFA Programom kvaliteta za TNGL. Ako TNGL ne funkcioniše u saglasnosti sa Uputstvom, sudija može da ne koristi TNGL sistem i o tome mora podnijeti izvještaj nadležnom organu.

Kada se koristi TNGL, sudija mora prije utakmice provjeriti da li sistem funkcioniše i da li je u saglasnosti sa propisanim specifikacijama “FIFA Quality Programme for GLT Testing Manual”.

12. Komercijalno reklamiranje

Ni jedna vrsta komercijalnog reklamiranja, bilo stvarnog ili virtualnog, nije dozvoljena na terenu za igru, u prostoru koji ograničava mreža na vratima, tehnički prostor ili prostor za pregled VAR-a (RRA), ili 1 metar od graničnih linija od trenutka kada ekipe uđu na teren za igru, pa dok ga ne napuste na kraju prvog dijela i od momenta kada se ponovo vrate na teren za igru, pa sve do kraja utakmice. Takođe, reklamiranje nije dozvoljeno na vratima, mrežama, stubovima i platnima ugaonih zastavica i ništa od strane opreme (kamere, mikrofoni, itd.) ne može biti zakačeno na njih.

Pored toga, uspravne reklame moraju biti najmanje:

- 1 metar (1 jard) od uzdužne linije terena za igru
- na istoj udaljenosti od poprečne linije kolika je dubina mreže na vratima
- 1 metar (1 jard) od mreže na vratima

13. Logoi i amblemi

Postavljanje reprezentativnih logoa ili amblema (stvarnih ili virtualnih) FIFA-e, konfederacija, nacionalnih fudbalskih saveza, takmičenja, klubova ili drugih tijela, je zabranjeno na terenu za igru, mrežama i prostorima koje one ograničavaju, vratima i stubovima ugaonih zastavica tokom trajanja utakmice. Postavljanje ovih logoa ili amblema je dozvoljeno na platnima stubova ugaonih zastavica.

14. Video pomoćne sudije (VAR-ovi)

- Na utakmicama na kojima se koristi VAR sistem mora postojati posebna prostorija za video operativu (VOR), kao i najmanje jedna zona za pregled od strane sudije (RRA).

• Prostorija za video operativu (VOR)

VOR je prostor u kome video asistent sudije (VAR), pomoćnik video asistent sudije (AVAR) i operator za ponavljanje (RO) rade; ona može biti smještena u sklopu/blizu stadiona ili na udaljenoj lokaciji. Samo autorizovanim osobama je dozvoljeno da uđu u VOR ili komuniciraju sa VAR, AVAR i RO u toku utakmice. Igrač, zamjenik, zamjenjeni igrač ili službeno lice ekipe koji uđe u prostoriju za video operativu (VOR) biće isključen iz igre

• Zona za pregled od strane sudija (RRA)

Na utakmica na kojima se koristi VAR sistem, mora postojati najmanje jedna zona za pregled (RRA), u kojoj sudija može izvršiti „pregled na licu mjesta,“ (OFR).

RRA mora biti:

- Na vidljivom mjestu van terena za igru
- Jasno označena

Igrač, zamjenik, zamjenjeni igrač ili službeno lice ekipe koji uđe u zonu za pregled sudije (RRA) će biti javno opomenut.

Pravilo

02

Lopta

1. Kvalitet i mjere

Lopta mora biti:

- Okrugla
- Napravljena od odgovarajućeg materijala
- Obima između 68 cm (27 inča) i 70 cm (28 inča)
- Između 410 grama (14 unci) i 450 grama (16 unci) težine na početku utakmice
- Pritiska koji odgovara od 0,6-1,1 atmosfere (600-1100 g/cm²) na nivou mora

Sve lopte koje se koriste na zvaničnim utakmicama organizovanim pod okriljem FIFA ili konfederacija moraju da nose jedno od sljedeća tri obilježja:

FIFA Quality PRO

FIFA Quality

IMS – INTERNATIONAL MATCH STANDARD

Takva obilježja ukazuju da su lopte službeno ispitane i da ispunjavaju specifične tehničke zahtjeve za odgovarajuću kategoriju i minimalne zahtjeve Pravila 2 i moraju biti odobrene od Međunarodnog borda. Institucije zadužene za testiranje određuje FIFA.

Ukoliko se koristi „Tehnologija na gol liniji“ (TNGL) lopte sa ugrađenom tehnologijom moraju imati jednu od gore pomenutih oznaka.

Nacionalni savezi mogu zahtjevati upotrebu lopti sa jednim od ova tri znaka na takmičenjima organizovanim u njihovoj nadležnosti.

Na zvaničnim utakmicama pod okriljem FIFA-e, konfederacija ili nacionalnih saveza svaki oblik komercijalne reklame na lopti je zabranjen. Jedino znak (logo) takmičenja, naziv organizatora takmičenja i marka proizvođača lopte mogu se nalaziti na istoj. Propozicije takmičenja mogu propisati ograničenja u odnosu na veličinu i broj ovih obilježja.

2. Zamjena neispravne lopte

Ako lopta postane neispravna:

- Igra se prekida
- Utakmica se nastavlja spuštanjem zamjenjene lopte na mjestu gde je prva postala neispravna

Ukoliko lopta postane neispravna prilikom izvođenja početnog udarca, udarca sa vrata, udarca iz ugla, slobodnog udarca, kaznenog udarca ili ubacivanja, nastavak će se ponovo izvesti.

Ukoliko lopta postane neispravna prilikom izvođenja kaznenog udarca ili izvođenja udaraca sa tačke za kazneni udarac, kada krene naprijed i prije nego što je dodirne drugi igrač ili prije nego što dodirne stativu ili prečku, kazneni udarac će se ponoviti.

Lopta se ne može mijenjati za vrijeme utakmice bez odobrenja sudije.

3. Dodatne lopte

Dodatne lopte mogu biti raspoređene oko terena za igru i mogu se koristiti tokom utakmice pod uslovom da u svemu odgovaraju zahtjevima Pravila 2 i da su pod kontrolom sudije.

Pravilo

03

Igrači

1. Broj igrača

Utakmicu igraju dvije ekipe, od kojih se svaka sastoji od najviše jedanaest (11) igrača, od kojih je jedan vratar. Utakmica ne može početi ili se nastaviti ako obje ekipe nemaju najmanje po sedam (7) igrača.

Ukoliko je ekipa ostala sa manje od 7 igrača zato što su jedan ili više igrača te ekipe namjerno napustili teren za igru, sudija ne mora prekidati igru i može da primjeni pravilo prednosti. U takvim slučajevima, sudija ne bi trebalo da dozvoli da se igra nastavi nakon što lopta bude van igre ako jedna ekipa nema minimalan broj od 7 igrača.

Ako propozicije takmičenja nalažu da imena svih igrača i zamjenika moraju biti upisana u zapisnik prije početka utakmice, a ekipa počne utakmicu sa manje od 11 igrača, samo oni igrači čija imena su upisana u zapisnik na početku utakmice mogu da upotpune broj od 11 igrača kada pristignu.

2. Broj zamjena

Zvanična takmičenja

FIFA, konfederacije ili nacionalni savezi će odrediti broj dozvoljenih zamjena - do najviše pet, koji će se koristiti u zvaničnim takmičenjima. Ovo ne važi za takmičenja seniorskih timova najvišeg ranga nacionalnog takmičenja (muška i ženska konkurencija), kao i seniorske "A" državne timove, gdje su dozvoljene najviše tri zamjene.

Propozicije takmičenja moraju da propišu:

- broj zamjenika koji mogu biti upisani u zapisnik – od tri do najviše 12.
- da li se dozvoljava jedna dodatna zamjena u slučaju kada se igraju produžeci (bez obzira da li je ta ekipa iskoristila najveći dozvoljeni broj zamjena).

Ostala takmičenja

Na utakmicama nacionalnih A timova u zapisnik može biti upisano 12 zamjenika, od kojih se najviše 6 može koristiti na utakmici.

Na svim ostalim utakmicama može se koristiti više zamjena pod uslovom:

- da ekipe postignu dogovor o najvećem broju zamjena
- da sudija bude obavješten prije početka utakmice

Ukoliko sudija nije obavješten ili dogovor ekipe nije postignut prije početka utakmice, dozvoljeno je najviše šest zamjena.

Povratak zamjenjenog igrača

Povratak u igru zamijenjenog igrača je dozvoljen samo na utakmicama mlađih selekcija, veterana, osoba sa nedostacima i bazičnom nivou takmičenja, u skladu sa propisima nacionalnih saveza, konfederacija ili FIFA-e.

3. Procedura zamjene

Na svim utakmicama imena zamjenika se moraju predati sudiji prije početka utakmice. Zamjenici koji nijesu tada prijavljeni ne mogu učestvovati na utakmici.

Da bi se izvršila procedura zamjene, moraju se poštovati sljedeći uslovi:

- sudija mora biti obavješten prije nego što se predložena zamjena izvrši
- igrač koji treba da bude zamjenjen:
 - dobija dozvolu od sudije da napusti teren za igru, osim u slučaju da je već van terena, i mora napustiti teren za igru na mjestu gdje je najbliža granična linija terena osim ako sudija utvrdi da taj igrač može napustiti teren za igru direktno i odmah na središnjoj liniji ili nekom drugom mjestu (npr. Iz razloga bezbjednosti/sigurnosti, usljed povrede i sl)
- Mora odmah ići u tehnički prostor svoje ekipe ili svlačionicu i ne može više učestvovati u igru, osim na utakmicama na kojima je odobren povratak zamijenjenog igrača
- ukoliko igrač koji treba da bude zamijenjen odbije da napusti teren za igru, igra se nastavlja

Zamjenik može ući samo:

- u prekidu igre
- na središnjoj liniji

- nakon što zamjenjeni igrač napusti teren
- kada dobije signal od sudije

Zamjena je izvršena kada zamjenik uđe u teren za igru; od tog momenta igrač koji je napustio igru postaje zamijenjeni igrač i zamjenik postaje igrač i može izvesti bilo koji prekid.

Svi zamjenjeni igrači i zamjenici su pod ingerencijom sudije bez obzira da li igraju ili ne.

4. Zamjena vratara

Svaki igrač može da zamjeni mjesto sa vratarem pod uslovom da je:

- sudija obavješten prije nego što je zamjena izvršena
- zamjena izvršena u prekidu igre

5. Prekršaji i kazne

Ukoliko upisani zamjenik počne utakmicu umjesto upisanog igrača, a sudija nije obavješten o tome:

- sudija dozvoljava da upisani zamjenik nastavi utakmicu
- ne preduzima se disciplinska mjera protiv upisanog zamjenika
- upisani igrač se može upisati kao zamjenik
- broj zamjena se ne smanjuje
- sudija će podnijeti izvještaj odgovarajućem organu o ovom slučaju

Ukoliko je zamjena izvršena u poluvremenu ili prije produžetaka, procedura mora biti obavljena prije nastavka narednog dijela igre. Ukoliko sudija nije informisan, upisani zamjenik može nastaviti da igra, sudija neće preduzimati disciplinske mjere protiv njega, a slučaj će prijaviti nadležnom organu.

Ukoliko igrač zamjeni mjesto sa vratarem bez dozvole sudije, sudija:

- će dozvoliti nastavak igre
- će obojici igrača izreći javnu opomenu, kada lopta sljedeći put bude van igre, ali ne u slučaju kada je zamjena izvršena u toku poluvremena (uključujući pauzu prije produžetaka, vrijeme između dva produžetka, kao i vrijeme između kraja utakmice i početka izvođenja udaraca za dobijanje pobjednika);

Za sve ostale prekršaje ovog Pravila:

- igrači koji učine prekršaj će dobiti javnu opomenu
- igra će se nastaviti indirektnim slobodnim udarcem sa mjesta gdje se lopta nalazila kada je igra prekinuta

6. Isključenje igrača i zamjenika

Igrač koji je isključen:

- prije dostavljanja liste igrača ne može biti na toj listi u bilo kojoj funkciji
- nakon dostavljanja liste igrača i prije početnog udarca može biti zamijenjen upisanim zamjenikom, taj zamjenik ne može biti zamijenjen drugim, a broj dozvoljenih zamjena se ne umanjuje
- posle početnog udarca ne može biti zamijenjen

Upisani zamjenik koji je isključen bilo prije, bilo posle početka utakmice, ne može biti zamijenjen.

7. Dodatne osobe na terenu za igru

Trener i ostala zvanična lica ekipe upisana u zapisnik utakmice (sa izuzetkom igrača ili zamjenika) su zvanična lica ekipe. Svako ko se ne nalazi u zapisniku utakmice kao igrač, zamjenik ili zvanično lice ekipe smatraće se stranom tijekom.

Ukoliko zvanično lice ekipe, zamjenik, zamjenjeni ili isključeni igrač ili strano tijelo uđe na teren za igru, sudija mora:

- zaustaviti igru samo ako postoji uticaj na igru
- udaljiti to lice sa terena za igru kada se igra prekine
- preduzeti odgovarajuće disciplinske mjere

Ukoliko je igra prekinuta zbog uticaja na igru od strane:

- zvaničnog lica ekipe, zamjenika, zamjenjenog ili isključenog igrača, igra će se nastaviti direktnim slobodnim udarcem ili kaznenim udarcem
- stranog tijela, igra će se nastaviti spuštanjem sudijske lopte

Ako lopta ulazi u vrata i uticaj dodatne osobe ne spriječava odbrambenog igrača da igra loptom, pogodak će se priznati ako lopta uđe u vrata (čak i ako je ova osoba ostvarila kontakt sa loptom), osim ako je uticaj izvršen od strane napadajuće ekipe.

8. Igrač van terena za igru

Ukoliko se igrač, koji da bi se vratio na teren za igru mora dobiti dozvolu sudije, vrati na teren za igru bez dozvole sudije, sudija mora:

- zaustaviti igru (mada ne odmah ako igrač ne utiče na igru ili nekog od članova sudijskog tima ili ako može da se primjeni pravilo prednosti)
- javno opomenuti igrača zbog ulaska na teren za igru bez dozvole sudije

Ako je sudija zaustavio igru, igra se nastavlja:

- direktnim slobodnim udarcem sa mjesta gdje se dogodio uticaj;
- Indirektnim slobodnim udarcem sa mjesta gdje se lopta nalazila u momentu prekida, ako nije bilo uticaja;

Igrač koji pređe neku od graničnih linija terena za igru kao dio svog kretanja, nije učinio nikakav prekršaj.

9. Pogodak postignut sa dodatnom osobom na terenu za igru

Ukoliko, nakon što je postignut pogodak, a prije nego je igra nastavljena, sudija shvati, da se na terenu za igru nalazila dodatna osoba kada je postignut pogodak:

- sudija će poništiti pogodak ako je ta dodatna osoba:
 - igrač, zamjenik, zamjenjeni, isključeni igrač ili zvanično lice ekipe koja je postigla pogodak; igra se nastavlja direktnim slobodnim udarcem sa mjesta gdje se dodatna osoba nalazila.
 - strano tijelo koje je uticalo na igru osim ako je to slučaj koji je naveden prethodno, u odjeljku 7 "Dodatne osobe na terenu za igru" - posljednji stav
- sudija će priznati pogodak ako je ta dodatna osoba:
 - igrač, zamjenik, zamjenjeni, isključeni igrač ili zvanično lice ekipe koja je primila pogodak
 - strano tijelo koje nije uticalo na igru

U svim ovim slučajevima, sudija mora odstraniti dodatnu osobu sa terena za igru.

Ukoliko sudija, nakon pogotka a posle nastavka igre, shvati da je dodatna osoba bila na terenu za igru kada je pogodak postignut, pogodak se ne može poništiti. Ako je dodatna osoba još uvijek na terenu za igru, sudija mora:

- prekinuti igru
- odstraniti dodatnu osobu
- igru nastaviti spuštanjem lopte ili slobodnim udarcem, shodno prekidu

Sudija o ovome mora podnijeti izvještaj nadležnom organu.

10. Kapiten ekipe

Kapiten ekipe nema nikakav specijalan status ili privilegije ali ima određen stepen odgovornosti za ponašanje svoje ekipe.

Pravilo

04

Oprema igrača

1. Bezbjednost

Igrač ne smije koristiti opremu ili nositi na sebi ništa što može predstavljati opasnost.

Sav nakit (ogrlice, prstenje, narukvice, minđuše, kožne trake, gumene trake, itd.) strogo je zabranjen i mora da se ukloni. Nije dozvoljeno koristiti traku kako bi se prekrio nakit .

Igrači moraju biti prekontrolisani prije početka utakmice, a zamjenici prije nego što uđu na teren za igru. Ukoliko igrač nosi ili koristi nedozvoljen/opasan odjevni predmet ili nakit tokom igre, sudija mora uputiti igrača da:

- ukloni taj predmet
- napusti teren za igru pri sljedećem prekidu, ako on ne može ili ne želi da ukloni predmet

Igraču koji odbije da postupi po uputstvu sudije ili opet nosi nedozvoljeni nakit mora da se izreći javna opomena.

2. Obavezna oprema

Obavezna oprema igrača sastoji se iz sljedećih pojedinačnih djelova:

- dres sa rukavima
- šorts
- gete – ako je na spoljnom dijelu geta stavljena traka ili sličan materijal, oni moraju da budu iste boje kao i dio gete na koju je stavljena ili dio gete koji se pokriva
- štitnici – moraju biti napravljeni od odgovarajućeg materijala kako bi obezbijedili razuman stepen zaštite i moraju biti pokriveni getama
- cipele

Vratari mogu nositi donji deo trenerke.

Igrač koji slučajno ostane bez cipele ili štitnika mora popraviti opremu što je prije moguće, najkasnije u prvom prekidu igre. Ako je igrač prije nego što je stigao da popravi opremu igrao loptom i/ili postigao pogodak, pogodak će se priznati.

3. Boje

- Svaka ekipa mora da nosi boju koje se razlikuju od druge ekipe, kao i službenih lica utakmice
- Svaki vratar mora da nosi boju koje ga razlikuju od ostalih igrača, kao i službenih lica utakmice
- Ako su dresovi dva vratara iste boje, a nijedan od njih nema dres druge boje, sudija će dozvoliti da se utakmica igra

Poddresovi moraju biti:

- Jednobojni ako je ta boja ista kao što je preovlađujuća boja rukava na dresu

Ili

- Šareni/u više boja ako su potpuno jednaki šari/šarama na ruku-vu dresa

Podgaćice/helanke moraju biti iste boje kao što je preovlađujuća boja šortsa ili kao što je boja na donjem rubu šortsa. Igrači iste ekipe moraju nositi iste boje.

4. Ostala oprema

Zaštitna oprema koja nije opasna, na primjer štitnici za glavu, maske za lice i štitnici za koljena i ruke napravljeni od mekog, laganog materijala, je dozvoljena, kao i kačketi za vratare i sportske naočare.

Oprema koja se koristi na glavi

Ako igrač nosi zaštitnu opremu na glavi (izuzimajući vratarev kačket) ona mora ispunjavati sljedeće uslove:

- mora biti crna ili iste boje kao preovlađujuća boja dresa (igrači jedne ekipe moraju nositi istu boju)
- mora biti u skladu sa opremom igrača
- ne smije biti pričvršćena za dres
- ne smije biti opasna po igrača koji je nosi ili po bilo kojeg drugog igrača (npr. mehanizam za otvaranje/zatvaranje oko vrata)
- ne smije imati bilo koji istureni dio

Elektronska komunikacija

Igračima (uključujući zamjenike, zamijenjene i isključene igrače) nije dozvoljene da nose bilo koju vrstu elektronske opreme (izuzimajući upotrebu sistema za praćenje i mjerenje učinka – EPTS, kada je isti dozvoljen za upotrebu). Upotreba bilo koje vrste elektronske komunikacije od strane zvaničnih lica ekipe je dozvoljena, ako ima direktnog uticaja na zdravlje ili bezbjednost igrača ili se koristi u taktičke/trenerske svrhe ali samo se mogu koristiti mali, mobilni, ručni uređaji (npr. mikrofoni, slušalice, aparat za uho, mobilni telefon / pametni telefon, pametni sat, tablet, laptop). Zvanično lice ekipe koje koristi nedozvoljenu opremu ili se ponaša na način koji nije dozvoljen, a to ponašanje je posledica rezultata dobijenih upotrebom elektronske opreme, biće isključeno iz tehničkog prostora.

Sistemi za praćenje i mjerenje učinka (EPTS)

Kada se na zvaničnim takmičenjima pod okriljem FIFA, konfederacija ili nacionalnih saveza, koristi tehnika koja se kači na tijelo ili odjeću (WT), kao dio sistema za praćenje i mjerenje učinka, organizator takmičenja mora osigurati da tehnika nakačena na opremu igrača nije opasna i mora imati sljedeće obilježje: IMS (international match standard).

Ovo obilježje označava da je ova tehnika zvanično ispitana i zadovoljava minimum bezbjedonosnog standarda razvijenog od strane FIFA i potvrđenog od strane IFAB-a. Institucije koje sprovode ispitivanja potvrđuje FIFA.

Gdje je od strane nacionalnog saveza ili organizatora takmičenja odobrena upotreba elektronskih uređaja koji služe za praćenje i mjerenje učinka igrača (EPTS), organizator takmičenja mora obezbijediti da informacije i

podaci koji se očitavaju sa uređaja/sistema (EPTS) i šalju u tehnički prostor, na utakmicama zvaničnih takmičenja, budu pouzdane i tačne.

Ovaj profesionalni standard, razvijen do strane FIFA-e i odobren od strane Borda, radi podrške organizatorima takmičenja u procesu odobravanja pouzdanih i tačnih sistema za praćenje i mjerenje učinka.

Sljedeći znak označava da je EPTC uređaj/sistem zvanično testiran i u skladu je sa zahtjevima u smislu pouzadnosti i tačnosti pozicionih podataka u fudbalu.

5. Slogani, pisane izjave, slike i reklame

Oprema ne smije sadržati bilo kakve političke, vjerske ili lične slogane, izjave ili slike. Igrači ne smiju otkrivati poddresove koji prikazuju političke, vjerske, lične slogane, izjave ili slike, kao ni bilo koje druge reklame izuzev logotipa proizvođača opreme. Igrač i/ili ekipa koji prekrši ovo pravilo će biti sankcionisan od strane organizatora takmičenja, nacionalnog saveza ili FIFA-e.

Principi:

Pravilo 4 se odnosi na kompletnu opremu (uključujući odjeću) koju nose igrači, zamjenici i zamijenjeni igrači; isti principi se primjenjuju i za zvanična lica ekipa, koja se nalaze u tehničkim prostorima.

- Dozvoljava se (u principu) upotreba sljedećeg:
 - Broj na dresu, ime, logo tima, slogani ili amblemi koji promovišu fudbal, poštovanje i integritet kao i reklame koje su dozvoljene od strane propozicija takmičenja, nacionalnih saveza, konfederacija ili FIFA propisa
 - Činjenice vezane za samu utakmicu: ekipe koje se sastaju, datum, događaja/takmičenje, mjesto odigravanja
 - Dozvoljeni slogani, pisane izjave ili slike treba da budu pričvršćeni na prednju stranu dresa i/ili rukav

- U nekim slučajevima, slogani, pisane izjave ili slike mogu se nalaziti samo na kapitenskoj traci

Interpretacija Pravila:

Prilikom procjene da li je neki slogan, pisana izjava ili slika dozvoljena, u obzir se uzima izvod iz Pravila 12 (Prekršaji i nespportska ponašanja), koji propisuje da sudija preduzima akciju protiv igrača koji je kriv za:

- Upotrebu nepristojnih, uvrijedljivih ili pogrdnih riječi i/ili gestova
- Upotrebu provokativnih, podrugljivih ili zapaljivih gestova

Bilo koji slogan, pisana izjava ili slika koji spadaju u bilo koju od ovih kategorija nije dozvoljen. Dok je „religiozne“ i „lične“ slogane relativno lakše definirati, „politički“ je teže prepoznati dok nisu dozvoljeni slogani, pisane izjave i slike koje su povezani sa sljedećim:

- Bilo kojom osobom(ama), živim ili mrtvim (osim ako predstavljaju dio zvaničnog naziva takmičenja)
- Bilo kojom lokalnom, regionalnom, nacionalnom ili međunarodnom političkom partijom/organizacijom/grupom isl.
- Bilo kojom lokalnom, regionalnom ili nacionalnom vladom ili nekim od njenih odjeljenja, kancelarija ili funkcija
- Bilo kojom diskriminatorskom organizacijom
- Bilo kojom organizacijom čiji ciljevi / djelovanje vrijeđaju veću grupu ljudi
- Bilo kojim političkim događajem

Prilikom odavanja počasti određenom nacionalnom ili međunarodnom događaju, moraju se pažljivo uzeti u obzir osjećanja protivničke ekipe (i njihovih navijača), kao i javnosti.

Propozicije takmičenja mogu imati i restrikcije / ograničenja, posebno one koje se odnose na veličinu, broj i poziciju dozvoljenih slogana, pisanih izjava i slika. Preporučuje se da se ta ograničenja budu propisana prije starta utakmice/takmičenja.

6. Prekršaji i kazne

Za bilo koji prekršaj ovog Pravila igru ne treba zaustavljati, a igrač:

- će biti upućen van terena za igru da popravi opremu
- odlazi van terena za igru u prvom prekidu, osim ako je u međuvremenu popravio opremu

Igraču koji je upućen van terena za igru da popravi ili promjeni svoju opremu:

- oprema mora biti prekontrolisana od strane nekog od članova sudij-skog tima prije nego što dobije dozvolu za povratak na teren za igru
- povratak na teren za igru je moguć samo uz dozvolu sudije (koja može biti data i u toku igre).

Ukoliko igrač uđe na teren za igru bez dozvole sudije mora biti javno opomenut i ako je igra prekinuta da bi se izrekla javna opomena biće nastavljena indirektnim slobodnim udarcem sa mjesta gdje se lopta nalazila u momentu kada je igra prekinuta, osim u slučaju kada se desio uticaj – u tom slučaju direktan slobodan udarac (ili kazneni udarac) će biti dosuđen sa mjesta na kome se uticaj desio.

Pravilo

05

Sudija

1. Autoritet sudije

Svaku utakmicu sudi sudija koji ima puni autoritet da primjenjuje Pravila igre na utakmici koja mu je povjerena.

2. Odluke sudije

Sudija će odluke donositi u skladu sa svojim najboljim mogućnostima a prema Pravilima i “duhu igre” i one će biti zasnovane na mišljenju sudije, koji ima diskreciono pravo da preduzme odgovarajuće mjere u okviru Pravila igre.

Odluke sudije o činjenicama u vezi sa igrom, uključujući odluke da li je ili nije postignut pogodak, i rezultatu meča, su konačne. Odluke sudije i ostalih službenih lica utakmice, se uvijek moraju poštovati.

Sudija ne može promijeniti odluku o nastavku igre ukoliko shvati da je pogrešna, ili na intervenciju nekog drugog člana sudijskog tima, ako je igra nastavljena ili je obavještenje dobio na kraju prvog ili drugog poluvremena (uključujući produžetke) i napustio je teren za igru ili je prekinuo utakmicu. Ali, ako na kraju tog dijela igre, sudija napusti teren za igru kako bi otišao u zonu za pregled (RRA) ili kako bi naložio igračima da se vrate na teren za igru, odluka u vezi sa incidentom koji se desio prije kraja tog dijela igre može biti promijenjena.

Izuzimajući navode Pravila 12.3 i VAR protokola, disciplinska mjera nakon nastavka igre, se može izreći samo u slučaju da je neko od članova sudijskog tima uočio i pokušao da saopšti sudiji prekršaj prije nego li je nastavak izveden; nastavak igre, koji je u vezi sa izrečenom disciplinskom mjerom, se ne može primijeniti.

Ukoliko je sudija privremeno onesposobljen, igra može da se nastavi pod nadzorom drugih članova sudijskog tima sve do prvog narednog prekida igre

3. Prava i dužnosti

Sudija:

- primjenjuje Pravila igre
- kontroliše utakmicu u saradnji sa ostalim članovima sudijskog tima

- mjeri vreme i sastavlja izvještaj o utakmici, nadležnim organima dostavlja izvještaj koji obuhvata informaciju o svakoj disciplinskoj mjeri koju je preduzeo, kao i o svakom drugom incidentu koji se dogodio prije, za vrijeme ili nakon utakmice
- nadgleda i/ili daje znak za nastavak igre nakon prekida igre

Prednost

- dopušta razvoj igre kada ekipa protiv koje je učinjen prekršaj može da iskoristi prednost i ima korist, i kažnjava izvorni prekršaj ako se očekivana prednost ne ostvari u tom momentu ili za nekoliko sekundi

Disciplinske mjere

- kažnjava najteži prekršaj u smislu sankcija, nastavka, ozbiljnosti prekršaja i taktičkog uticaja, kada se istovremeno učini više od jednog prekršaja
- preduzima disciplinske mjere protiv igrača koji su krivi za prekršaje za koje se izriče javna opomena ili isključenje
- ima pravo da preduzima disciplinske mjere od stupanja na teren za igru radi inspekcije prije utakmice, pa sve do napuštanja terena za igru nakon kraja utakmice (uključujući izvođenje udaraca sa tačke za kazneni udarac). Ako, prije stupanja na teren za igru radi početka utakmice, igrač učini prekršaj koji se kažnjava isključenjem, sudija ima pravo da tom igraču zabrani nastup na utakmici (vidi Pravilo 3.6). Sudija će u izvještaju prijaviti i bilo koje drugo nespportsko ponašanje.
- ima mogućnost da pokaže žuti ili crveni karton i, kada je propozicijama takmičenja dozvoljeno, privremeno isključi igrača, od kada stupe na teren za igru radi početka utakmice, pa sve do završetka utakmice uključujući period između dva poluvremena, produžetke ili udarce sa tačke za kazneni udarac kako bi se dobio pobjednik
- preduzima mjere protiv zvaničnih lica ekipa koja se ne ponašaju odgovorno i može ih upozoriti, izreći javnu opomenu (žuti karton) ili ih isključiti pokazivanjem crvenog kartona sa terena za igru i njegovog ograđenog dijela, uključujući tehnički prostor; ako prekršioc ne može biti identifikovan, šef stručnog štaba će dobiti tu disciplinsku mjeru; član medicinskog osoblja ekipe, koji učini prekršaj za isključenje može ostati ukoliko ta ekipa nema dostupno drugo medicinsko lice, i ukazivati medicinsku pomoć igračima kojima je potrebna.
- preduzima mjere protiv zvaničnih lica ekipa koja se ne ponašaju odgovorno i može ih udaljiti sa terena za igru i njegovog ograđenog dijela; član medicinskog osoblja ekipe, koji učini prekršaj za koji treba da bude udaljen sa terena za igru i njegovog ograđenog dijela, može ostati ukoliko ta ekipa nema dostupno drugo medicinsko lice, i ukazivati medicinsku pomoć igračima kojima je potrebna.
- interveniše na sugestije ostalih članova sudijskog tima koje se odnose na incidente koje sudija nije vidio

Povrede

- dozvoljava razvoj igre do prvog prekida, ako je igrač samo lakše povređen
- prekida igru ako je igrač ozbiljno povrijeđen i obezbijuje da se igrač iznese sa terena za igru. Povrijeđenom igraču pomoć se ne može ukazivati

na terenu za igru i može da se vrati na teren za igru tek pošto se utakmica nastavi. Ako je lopta u igri može da uđe na teren za igru samo sa uzdužne linije, a ako je lopta van igre može da se vrati na teren za igru sa bilo koje granične linije terena za igru. Odstupanja od ove procedure treba da se naprave samo u sljedećim situacijama:

- kada je povrijeđen vratar
- kada su se vratar i drugi igrač sudarili i treba im ukazati pomoć
- kada su se dva ili više igrača iz iste ekipe sudarili i treba im ukazati pomoć
- u slučaju ozbiljne povrijeđe
- kada je igrač povrijeđen kao posljedica prekršaja za koji se protivnik kažnjava javnom opomenom ili isključenjem (npr. nemaran start ili ozbiljan prekršaj), ukoliko je moguć brzi tretman
- obezbijuje da igrač koji krvari napusti teren za igru. Igrač se može vratiti samo kad dobije odobrenje od sudije koji se mora uvjeriti da je krvarenje zaustavljeno i da nema krvi na opremi igrača
- ako sudija dozvoli medicinskom osoblju i/ili nosačima nosila da uđu na teren za igru, igrač mora napustiti teren na nosilima ili hodajući. Igrač koji odbije da napusti teren za igru biće kažnjen javnom opomenom zbog nespportskog ponašanja
- ako sudija odluči da izrekne disciplinsku mjeru (opomena ili isključenje) povrijeđenom igraču koji mora da napusti teren za igru radi tretmana, sudija će mu disciplinsku mjeru izreći prije nego što igrač napusti teren za igru
- ako igra nije prekinuta iz nekog drugog razloga, ili ako povreda, koju je zadobio igrač, nije rezultat nekog prekršaja, sudija će nastaviti igru spuštanjem lopte
- Kada je dosuđen kazneni udarac i povrijeđeni igrač treba da ga izvede

Uticaj sa strane

- prekida igru, privremeno ili trajno prekida utakmicu zbog kršenja Pravila igre ili zbog uticaja sa strane, kao na primjer ukoliko:
 - je osvijetljenje neodgovarajuće
 - predmet koji je bacio gledalac pogodi nekog od članova sudijskog tima, igrača ili zvanično lice ekipe, sudija može da dozvoli da se utakmica nastavi ili zaustavi, privremeno ili trajno prekine utakmicu u zavisnosti od ozbiljnosti incidenta
 - gledalac koristi pištaljku i tako utiče na igru - sudija će zaustaviti igru i nastaviti je spuštanjem lopte
 - ako druga lopta, neka druga stvar ili životinja uđu na teren za igru tokom utakmice, sudija mora:
 - prekinuti igru (i nastaviti je spuštanjem lopte) samo ako je postojao uticaj na igru, izuzev ako lopta ulazi u vrata i uticaj ne spriječava odbrambenog igrača da igra loptom, pogodak će se priznati ako lopta uđe u vrata (čak i ako je ostvaren kontakt sa loptom), osim ako je uticaj ostvaren od strane napadajuće ekipe

- dozvoliti nastavak igre ako nema uticaja na igru i postarati se da se ukloni što je prije moguće
- ne dozvoljava neovlašćenim licima da ulaze na teren za igru

4. Video asistent sudije (VAR)

Upotreba video asistenta sudije (VAR-a) je dozvoljena isključivo u slučaju kada je organizator takmičenja ispoštovao VAR protokol i zahtjeve u primjeni (kao što je propisano u VAR vodiču), i dobio pisanu dozvolu od strane Borda i FIFA-e.

Video asistent sudije (VAR) može pružiti pomoć sudiji samo u slučaju „jasne i očigledne greške,“ ili „ozbiljnog incidenta koji nije uočen,“ koji se odnose na:

- Pogodak ili ne situaciju
- Kazneni udarac ili ne
- Direktni crveni karton (ne i za drugi žuti karton)
- Zamjenu identiteta, u slučaju kada sudija javno opomene ili isključi pogrešnog igrača ekipe koja je učinila prekršaj

Pomoć video asistenta (VAR-a) se sprovodi pomoći pregleda snimaka situacije.

Sudija donosi konačnu odluku, koja može biti bazirana isključivo na informaciji koju dobija od VAR-a/ili direktnim pregledom snimka od strane sudije utakmice („pregled na licu mjesta,“).

Osim u slučajevima „propuštenog ozbiljnog incidenta,“ , sudija (i ostali članovi sudijskog tima koji se nalaze na terenu za igru) moraju uvijek donijeti odluku (uključujući odluku da ne dosude potencijalni prekršaj); ove odluke se ne mijenjaju osim ako je to „jasna i očigledna greška,“.

Pregledi nakon nastavka igre

Ukoliko je igra zaustavljena i nastavljena, sudija može preduzeti jedino „pregled,“ i izreći adekvatnu disciplinsku mjeru, za slučaj zamjene identiteta ili za potencijalni prekršaj za isključenje koji se odnosi na nasilničko ponašanje, pljuvanje, ujedanje ili izuzetno nepristojne, uvrijedljive ili pogrdne riječi i/ili gestove.

5. Oprema sudije

Obavezna oprema:

- Pištaljka (pištaljke)
- Sat (satovi)
- Crveni i žuti kartoni
- Bilježnica (ili drugo sredstvo za zapisivanje detalja)

Ostala oprema

Sudijama može biti dozvoljeno da koriste:

- Opremu za komunikaciju sa ostalim članovima sudijskog tima – “biperi“, slušalice itd.
- (EPTS) sistem ili opremu za monitoring fizičkog opterećenja

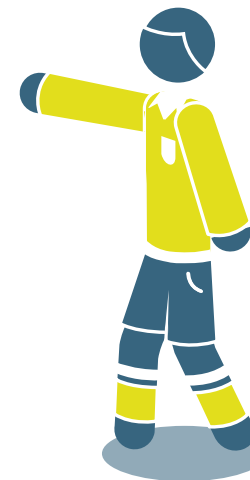
Sudijama i ostalim članovima sudijskog tima, koji se nalaze na terenu za igru, je zabranjeno nošenje nakita i bilo koje druge elektronske opreme, uključujući kamere.

Indirektan slobodan udarac

Direktan slobodan udarac

Prednost (1)

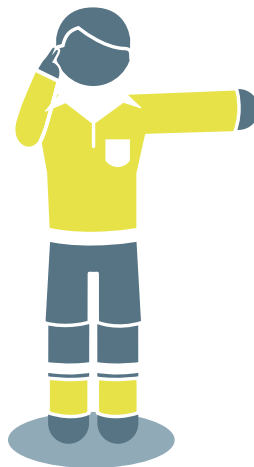
Prednost (2)

Kazneni udarac

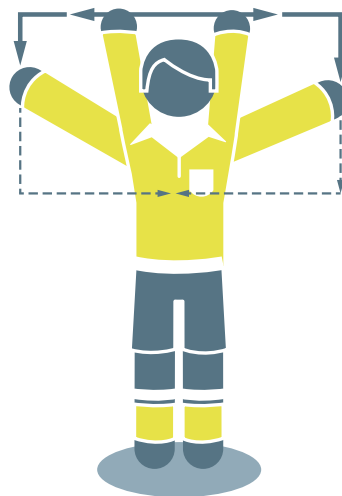
Žuti i crveni karton

Provjera – Prst u uho,
druga ruka ispružena

Udarac iz ugla

Udarac sa vrata

Pregled – TV signal

6. Znaci sudije

odnose se na slike odobrenih signala koje sudije koriste.

7. Odgovornost članova sudijskog tima

Sudija ili neki drugi član sudijskog tima ne može biti odgovoran:

- za bilo koju povredu koja se dogodi igraču, zvaničnom licu ekipe ili gledaocu
- za nanošenje materijalne štete bilo koje vrste
- za štetu bilo koje druge vrste pričinjenu pojedincu, klubu, kompaniji, savezu ili nekom drugom tijelu, koja bi bila pripisana ili koja bi mogla biti pripisana odluci donijetoj po Pravilima igre ili po poštovanju normalnog postupka neophodnog za nastavak, igru i kontrolu utakmice.

Takve odluke se mogu odnositi i na:

- odluku kojom se dozvoljava ili zabranjuje odigravanje utakmice zbog stanja terena za igru i njegovog okruženja ili vremenskih uslova,
- odluku o trajnom prekidu utakmice koji se dogodi iz bilo kog razloga,
- odluku o prikladnosti opreme terena i lopte korišćene na utakmici,
- odluku o prekidu utakmice ili ne, zbog miješanja gledalaca ili nekog drugog iznenadnog problema na tribinama,
- odluku da li će zaustaviti igru, da bi se dozvolilo iznošenje povrijeđenog igrača sa terena za igru radi ukazivanja pomoći,
- odluku o zahtjevu ili insistiranju za iznošenje povrijeđenog igrača sa terena za igru radi ukazivanja pomoći,
- odluku o dozvoli ili zabrani igraču da nosi određene pribore ili opremu,
- odluku, dok je u njegovoj nadležnosti, da dozvoli ili zabrani nekoj osobi (uključujući službena lica ekipa ili stadiona, komesare za bezbjednost, fotografe ili druge predstavnike medija) da se nalaze u blizini terena za igru,
- svaku drugu odluku koju sudija može da donese u skladu sa Pravilima igre ili po obavezama koje su određene u pravilnicima i propozicijama FIFA-e, konfederacija, nacionalnih saveza ili liga pod čijom se odgovornošću igra utakmica.

Pravilo

06

Ostali članovi sudijskog tima

Ostali članovi sudijskog tima (dvojica pomoćnih sudija, četvrti sudija, dvojica dodatnih pomoćnika, rezervni pomoćni sudija, video asistent sudija (VAR) i najmanje jedan pomoćnik video asistenta (AVAR)) mogu biti određeni za utakmicu.

Sudija, pomoćni sudija, četvrti sudija, dodatni pomoćni i rezervni pomoćni sudija su članovi sudijskog tima koji se nalaze na terenu za igru.

VAR i AVAR su „video„ članovi sudijskog tima i asistiraju sudiji u skladu sa VAR prokolom propisanim od strane Međunarodnog Borda.

Oni pomažu sudiji u kontrolisanju utakmice u skladu sa Pravilima igre, ali konačnu odluku uvijek donosi sudija.

Članovi sudijskog tima postupaju po uputstvima sudije. U slučaju neopravdanog miješanja ili nedoličnog ponašanja, sudija će ih razriješiti dužnosti i dostaviti izvještaj nadležnom organu.

Sa izuzetkom rezervnog pomoćnog sudije, članovi sudijskog tima koji se nalaze na terenu za igru, oni pomažu sudiji kada su učinjeni prekršaji gdje su oni imali bolji ugao gledanja od sudije i oni moraju podnijeti izvještaj nadležnom organu u slučajevima ozbiljnih prekršaja ili drugih incidenata koji su se dogodili izvan vidnog polja sudije i ostalih članova sudijskog tima. Oni moraju obavijestiti sudiju i ostale članove sudijskog tima o bilo kom izvještaju koji su podnijeli. Članovi sudijskog tima koji se nalaze na terenu za igru pomažu sudiji u provjeravanju terena za igru, lopti i opreme igrača (izvještavaju ga i o problemima koje su već riješili) i vode evidencije o vremenu, pogocima, nesportskim ponašanjima itd.

Propozicije takmičenja moraju jasno odrediti ko zamjenjuje člana sudijskog tima koji ne može da počne ili nastavi utakmicu i sve slične promjene. Posebno mora biti jasno, ukoliko sudija ne može da počne ili nastavi utakmicu, da li će ga zamijeniti četvrti sudija, pomoćni sudija sa većim zvanjem ili više staža ili dodatni pomoćnik sa većim zvanjem ili više staža.

1. Pomoćne sudije

Označavaju kada:

- cijela lopta napusti teren za igru i kojoj ekipi se dodjeljuje udarac iz ugla, udarac sa vrata ili ubacivanje
- neki igrač treba da bude kažnjen zato što je u ofsajd položaju
- se traži zamjena igrača
- kod izvođenja kaznenog udarca, vratar se pomjerio naprijed sa poprečne-gol linije prije nego što je lopta udarena i da li je lopta prešla poprečnu-gol liniju. Ako je za utakmicu određen dodatni pomoćnik, pomoćni sudija zauzima poziciju u liniji sa tačkom za kazneni udarac

Pomoćne sudije pomažu kod praćenja procedure zamjene igrača.

Pomoćne sudije mogu da uđu na teren za igru da pomognu u obezbijedivanju propisane razdaljine od 9,15 m (10 jardi).

2. Četvrti sudija

Četvrti sudija:

- vrši proceduru zamjene igrača
- provjerava opremu igrača i zamjenika
- kontroliše povratak igrača na teren za igru prateći znak/dozvolu sudije
- nadgleda zamjenu lopte
- pokazuje minimalnu nadoknadu izgubljenog vremena koju je sudija odredio na kraju svakog dijela igre (uključujući i produžetke)
- obavještava sudiju o nedoličnom ponašanju bilo koje osobe u tehničkom prostoru

3. Dodatni pomoćnici

Dodatni pomoćnici mogu označavati:

- kada cijela lopta pređe preko poprečne-gol linije, uključujući i kada je postignut pogodak
- kojoj ekipi se dodjeljuje udarac iz ugla ili udarac sa vrata
- kada, kod izvođenja kaznenog udarca, vratar krene naprijed sa poprečne-gol linije prije nego što je lopta udarena i da li je lopta cijela prešla poprečnu-gol liniju

4. Rezervni pomoćni sudija

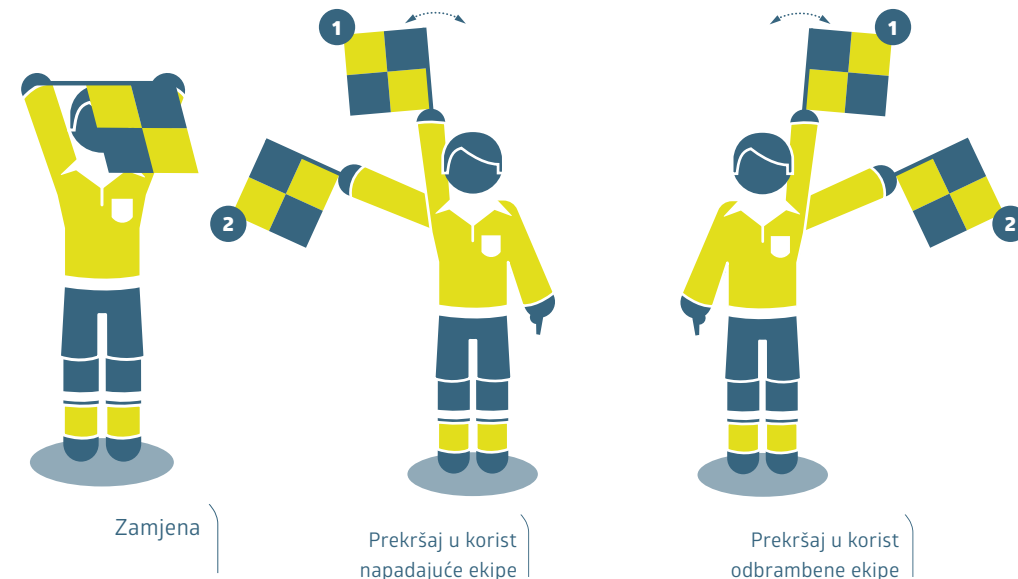
Jedina obaveza rezervnog pomoćnog sudije je da zamjeni pomoćnog sudiju ili četvrtog sudiju ako neko od njih nije u mogućnosti da nastavi utakmicu.

5. Video članovi sudijskog tima

Video asistent sudija (VAR) je član sudijskog tima koji može pomoćni sudiji da donese odluku, uz upotrebu snimka samo za „jasnu i očiglednu grešku, ili „ozbiljan incident koji nije uočen,“ koji se odnose na pogodak/ili ne, kazneni udarac/ili ne, direktan crveni karton (ne i drugi žuti karton) ili slučaj zamjene identiteta kada sudija javno opomene ili isključi pogrešnog igrača ekipa koja je učinila prekršaj. Pomoćnik video asistenta (AVAR) je član sudijskog tima koji pomaže VAR-u primarno pri:

- Gledanju TV snimka dok je VAR zauzet sa „provjerom,“ ili „pregledom,“
- Vođenju bilješke o incidentima koji se odnose na VAR i komunikaciji ili tehničkim problemima
- Pomaganju VAR-u u komunikaciji sa sudijom utakmice, posebno u komunikaciji kada VAR vrši „provjeru,“/„pregled,“ npr. AVAR javlja sudiji da „zaustavi igru,“ ili „odloži nastavak,“ isl.
- Bilježenju vremena koje je izgubljeno jer je odložen nastavak zbog „provjere,“ ili „pregleda,“
- Prenošnju informacije u vezi sa odlukama koje imaju veze sa VAR-om određenim stranama

6. Znaci pomoćnih sudija

Ubacivanje u korist
napadajuće ekipe

Ubacivanje u korist
odbrambene ekipe

Ofsajd (1)

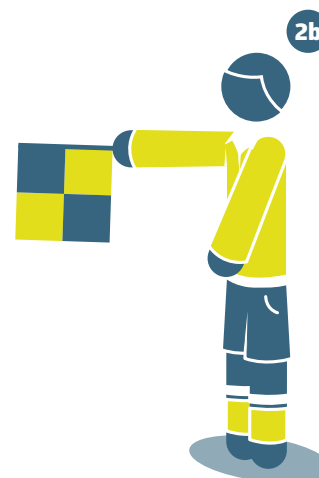
Ofsajd na strani bližoj
pomoćniku (2a)

Udarac iz ugla

Udarac sa vrata

Ofsajd oko sredine
terena (2b)

Ofsajd na strani daljoj
od pomoćnika (2c)

6. Znaci dodatnih pomoćnika

Pogodak
(osim ako je očigledno da je lopta
prešla poprečnu-gol liniju)

Pravilo

07

Trajanje utakmice

1. Djelovi igre

Utakmica se sastoji iz dva jednaka dijela, svaki od po 45 minuta, čije trajanje samo može biti skraćeno ako je postignuta saglasnost sudije i obije ekipe, prije početka utakmice i u skladu sa propozicijama takmičenja.

2. Poluvrijeme

Igrači imaju pravo na odmor između dva dijela utakmice, ne duži od 15 minuta; Kratka pauza za osvježenje (čije trajanje ne treba da prelazi jedan minut) je dozvoljena u pauzi između dva produžetka.

Propozicije takmičenja moraju propisati trajanje odmora u poluvremenu koji se može mijenjati samo uz saglasnost sudije.

3. Nadoknada izgubljenog vremena

Svaki dio igre će se produžiti da bi se nadoknadilo izgubljeno vrijeme u tom dijelu zbog:

- zamjene igrača
- procjene povrede i/ili iznošenje povrijeđenog igrača
- gubljenja vremena
- izricanja disciplinskih mjera
- medicinskih prekida odobrenih propozicijama takmičenja npr. „pauze za vodu,, (koje ne treba da budu duže od jednog minuta) i „pauze za hlađenje,, (90 sekundi do tri minuta)
- Prekida koji se odnose na VAR „provjere“ i „preglede“
- bilo kog drugog razloga, uključujući značajno odlaganje nastavka igre (npr. proslava pogotka)

Četvrti sudija, po isteku posljednjeg minuta tog dijela igre, pokazuje minimum vremena koje je sudija predvidio da nadoknadi. Sudija može produžiti ali ne i smanjiti pokazano vrijeme nadoknade.

Sudiji nije dozvoljeno da nadoknadi grešku u računanju vremena tokom prvog dijela igre, povećavanjem ili smanjenjem dužine drugog dijela igre.

4. Kazneni udarac

Ukoliko kazneni udarac treba da bude izveden ili ponovo izveden, trajanje svakog dijela treba da bude produženo da bi se dozvolila kompletna procedura izvođenja.

5. Trajno prekinuta utakmica

Utakmica koja je trajno prekinuta prije isteka regularnog vremena, ponovo će se odigrati ukoliko propozicijama takmičenja nije drugačije propisano.

Početak i nastavak igre

Pravilo

08

Početnim udarcem počinju oba dijela igre, oba produžetka igre i nastavci igre posle postignutog pogotka. Slobodni udarci (direktni ili indirektni), kazneni udarci, ubacivanja, udarci sa vrata i udarci iz ugla su ostali nastavci (vidi Pravila 13 – 17). Spuštanje lopte je način nastavka igre posle privremenog neophodnog prekida dok je lopta bila u igri, zbog bilo kog razloga koji nije pomenut negdje drugo u Pravilima igre.

Ako se desi neki prekršaj dok lopta nije bila u igri ne može se promijeniti nastavak igre.

1. Početni udarac

Procedura

- ekipa koja dobije žrijeb bira ili vrata na koja će napadati u prvom dijelu utakmice ili će izvesti početni udarac u prvom dijelu igre
- Zavisno od gore navedenog, drugoj ekipi se dodjeljuje početni udarac u prvom dijelu igre ili mogućnost da izabere vrata na koja će napadati u prvom dijelu utakmice
- ekipa koja je izabrala vrata na koja će napadati u prvom dijelu utakmice, u drugom dijelu će izvesti početni udarac
- u drugom dijelu ekipe mijenjaju strane i napadaju suprotna vrata
- posle postignutog pogotka ekipa koja je primila pogodak izvodi početni udarac

Kod svakog početnog udarca:

- svi igrači, izuzimajući igrača koji izvodi udarac, moraju se nalaziti na sopstvenoj polovini terena za igru
- igrači ekipe koja ne izvodi početni udarac moraju se nalaziti najmanje na 9,15 metara (10 jardi) od lopte dok ona ne bude u igri
- lopta mora mirovati i postavlja se na središnju tačku
- sudija daje znak
- lopta je u igri kada se udari i jasno se pomjeri
- pogodak se može postići direktno u protivnička vrata; ukoliko lopta uđe direktno u vrata ekipe koja izvodi početni udarac, dosudiće se udarac iz ugla za protivničku ekipu

Prekršaji i kazne

Ukoliko izvođač dodirne loptu drugi put prije nego što je loptu dotakao drugi igrač dosudiće se indirektan slobodan udarac ili direktan sklobodan udarac za prekršaj igre lopte rukom. Za svaki drugi prekršaj u proceduri početni udarac će se ponoviti.

Za svaki drugi prekršaj u proceduri početni udarac će se ponoviti.

2. Spuštanje lopte**Procedura**

- Lopta se spušta vrataru braneće strane, u njegovom kaznenom prostoru, kada je prilikom zastavljanja igre:
- Lopta bila u kaznenom prostoru ili
- Posljednji kontakt sa loptom se desio u kaznenom prostoru
- U svim ostalim slučajevima, sudija će spustiti loptu jednom od igrača ekipe koja je ostvarila posljednji kontakt sa loptom, na mjestu gdje je ostvaren posljednji kontakt lopte i igrača, lopte i stranog tijela ili lopte i člana sudijskog tima, kako je naglašeno u Pravilu 9.1
- Svi ostali igrači (iz obje ekipe) moraju biti udaljeni najmanje 4m (4.5 jardi) od lopte, dok ona ne bude u igri.

Lopta je u igri kada dodirne tlo.

Bilo koji broj igrača može učestvovati prilikom spuštanja lopte (uključujući i vratare). Sudija ne može odlučivati ko može učestvovati prilikom spuštanja lopte, niti predodređivati ishod spuštanja.

Prekršaji i kazne

Lopta se ponovo spušta:

- ukoliko je loptu dotakao igrač prije nego što je dotakla tlo
- ukoliko je lopta napustila teren za igru nakon što je dotakla tlo, a da je niko od igrača nije dotakao

Ako spuštena lopta uđe u vrata a da je nijesu dotakla najmanje dvojica igrača, igra će se nastaviti:

- udarcem sa vrata ako uđe u protivnička vrata
- udarcem iz ugla ako uđe u sopstvena vrata

Lopta u igri i van igre

Pravilo

09

1. Lopta van igre

Lopta je van igre:

- kada cijela pređe poprečnu-gol liniju ili uzdužnu liniju bilo po zemlji ili u vazduhu,
- kada sudija prekine igru
- Kada dotakne člana sudijskog tima, ostane u terenu za igru i:
 - Jedna od ekipa započne obećavajući napad ili
 - Lopte uđe direktno u vrata ili
 - Dođe u posjed druge ekipe

U svim ovim slučajevima, igra će biti nastavljena spuštanjem lopte.

2. Lopta u igri

Lopta je u igri u svim ostalim slučajevima kada dotakne nekog od članova sudijskog tima i kada se odbije od stuba vrata, prečke ili stuba sa ugaonom zastavicom i ostane u terenu za igru.

Pravilo

10

Određivanje ishoda utakmice

1. Postizanje pogotka

Pogodak je postignut kada cijela lopta pređe preko poprečne-gol linije, između stubova vrata i ispod prečke, pod uslovom da prije toga nije učinjen nikakav prekršaj od strane ekipe koja je postigla pogodak.

Ako vratar baci rukom loptu direktno u protivnička vrata, dosudiće se udarac sa vrata za protivničku ekipu.

Ukoliko sudija dosudi pogodak prije nego što je cijela lopta prešla poprečnu-gol liniju u vratima, igra će se nastaviti spuštanjem lopte.

2. Pobjednička ekipa

Ekipa koja ostvari veći broj pogodaka za vrijeme utakmice je pobjednik. Ako obje ekipe postignu jednak broj pogodaka, ili ako nijedan pogodak nije postignut, utakmica je neriješena.

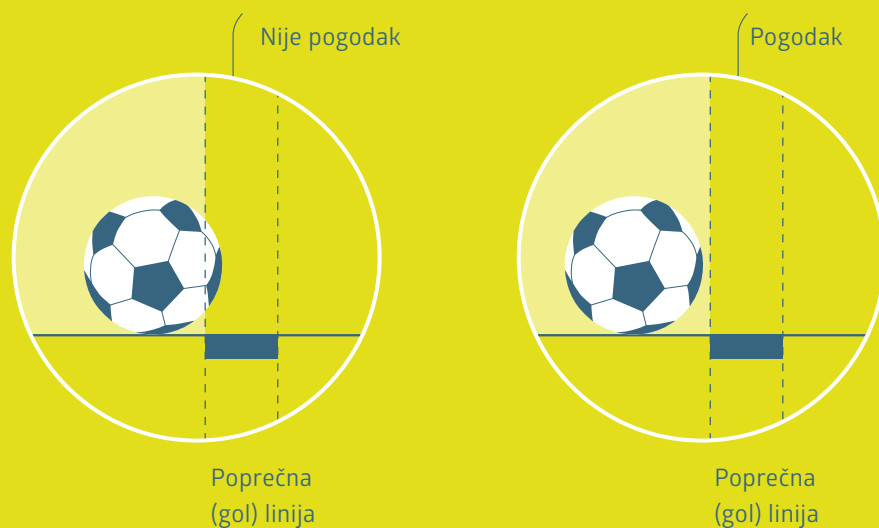
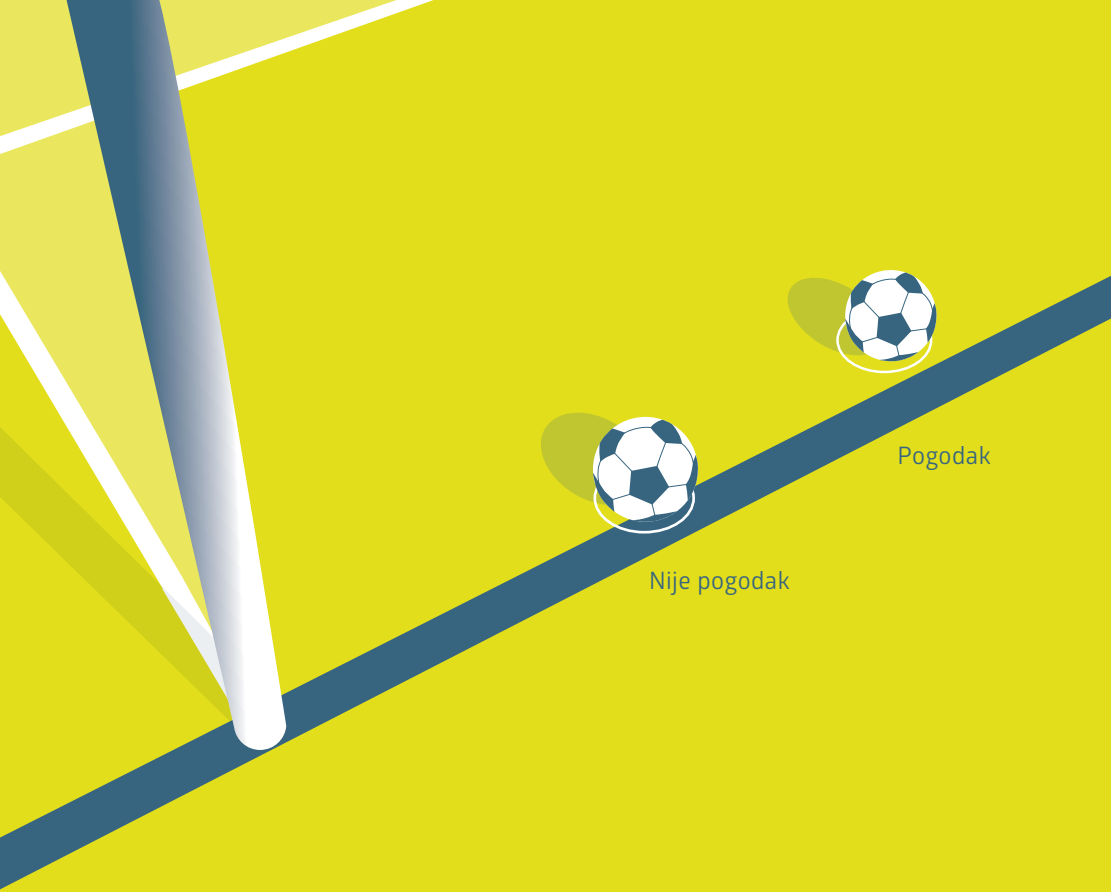
Kada je propozicijama takmičenja određeno da se poslije neriješene utakmice ili neriješenog skora u dvije odigrane utakmice (jedna kod kuće, jedna na strani) mora dobiti pobjednik, dozvoljene su samo sljedeće procedure:

- pravilo pogodaka u gostima
- dva produžetka jednake dužine trajanja , ne duža od po 15 minuta
- udarci sa tačke za kazneni udarac

Može se koristiti kombinacija ovdje popisanih procedura.

3. Udarci sa tačke za kazneni udarac

Udarci sa tačke za kazneni udarac se izvode na kraju utakmice, ukoliko važećim Pravilima igre nije drugačije popisano.

Procedura

Prije početka izvođenja udaraca

- sudije će podbacivanjem novčića, osim kada treba uzeti u obzir neke okolnosti (kao npr. stanje terena, bezbjedonosne aspekte i slično), odlučiti na koja vrata će se izvoditi udarci i ta vrata se mogu promijeniti samo iz sigurnosnih razloga ili ako sama vrata ili teren za igru postanu neupotrebljivi
- sudija će ponovo podbaciti novčić i ekipa koja dobije žreb odlučuje da li će izvoditi prvi ili drugi udarac
- samo igrači koji se nalaze na terenu za igru ili igrači koji se privremeno nalaze van terena (povreda, popravljavanje opreme i sl.), uz izuzetak zamjene vratara koji nije u mogućnosti da nastavi na kraju utakmice, imaju pravo da učestvuju u izvođenju udaraca
- svaka ekipa je odgovorna za izbor redoslijeda igrača koji treba da izvode udarce, birajući između igrača koji imaju pravo da učestvuju u izvođenju. Sudija se ne informiše o redoslijedu.
- ukoliko na kraju utakmice i prije ili tokom izvođenja udaraca jedna ekipa ima veći broj igrača nego protivnička ekipa, ona mora smanjiti broj svojih igrača kako bi se izjednačila sa brojem igrača protivničke ekipe i sudija mora biti obavješten o imenu i broju svakog igrača koji je izostavljen. Izostavljeni igrači ne mogu učestvovati u izvođenju udaraca (osim u dolje navedenom slučaju)
- Ukoliko vratar, prije ili za vrijeme izvođenja udaraca, nije u mogućnosti da nastavi može biti zamijenjen sa igračem koji je izostavljen kako bi se izjednačio broj igrača, ili ako njegova ekipa nije iskoristila maksimalan broj dozvoljenih zamjena može biti zamijenjen upisanim zamjenikom, ali zamijenjeni vratar ne može više učestvovati u izvođenju udaraca niti može izvesti udarac. Ukoliko je vratar već izveo udarac, igrač koji ga mijenja ne može izvoditi udarac do naredne serije udaraca.

Tokom izvođenja udaraca sa tačke za kazneni udarac

- samo igrači koji su stekli uslov da učestvuju u izvođenju i članovi sudijskog tima imaju pravo da ostanu na terenu za igru
- svi igrači koji su stekli uslov da učestvuju u izvođenju, osim igrača koji izvodi udarac i dva vratara, moraju ostati u središnjem krugu
- vratar - saigrač izvođača udarca mora da ostane u terenu za igru, sa spoljne strane kaznenog prostora u kome se izvode ovi udarci i to na mjestu presjeka poprečne-gol linije i linije kaznenog prostora
- svi igrači koji su stekli uslov da učestvuju u izvođenju mogu da zamjene mjesto sa vratarom

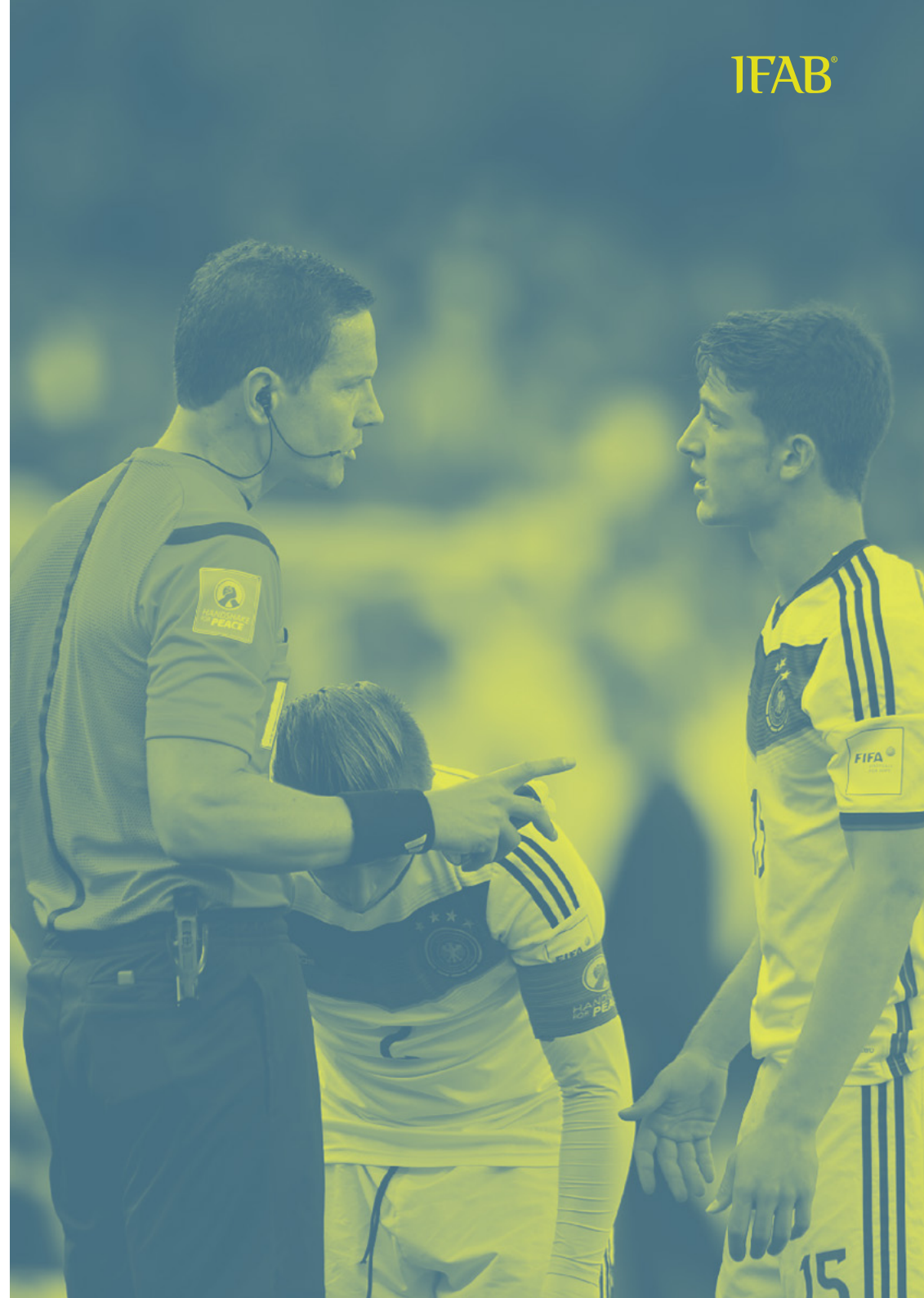
- ishod udarca je poznat kada se lopta potpuno zaustavi, ode van igre ili sudija prekine igru zbog nekog prekršaja; izvođač ne smije odigrati loptu po drugi put
- sudija vodi evidenciju izvođenja udaraca, kao i izvođača
- ukoliko vratar prekrši pravilo i, kao rezultat toga ponovi se izvođenje udarca, vratar mora biti opomenut.
- Ukoliko je izvođač udarca kažnjen za prekršaj učinjen nakon što je sudija dao znak za izvođenje udarca, taj udarac se računa kao promašen i izvođač mora biti opomenut.
- Ukoliko vratar i izvođač istovremeno učine prekršaj:
- ako je kazneni udarac promašen ili odbranjen, ponavlja se izvođenje kaznenog udarca i oba igrača (izvođač i vratar) se javno opominju (žuti karton)
- ako se postigne pogodak, isti se poništava, udarac se računa kao promašen i izvođač mora biti javno opomenut (žuti karton)

U zavisnosti od ispod navedenih okolnosti, obje ekipe izvode po pet udaraca

- udarci se izvode naizmjenično
- svaki naredni udarac izvodi drugi igrač, i tek kada svi igrači koji su stekli pravo da učestvuju u izvođenju udaraca, izvedu po jedan udarac, neki igrač može po drugi put izvesti udarac
- ukoliko, prije nego što svaka ekipa izvede po pet udaraca, jedna od njih postigne više pogodaka nego što druga ekipa može dostići, izvođenje udaraca se završava
- ukoliko, nakon što su ekipe izvele po pet udaraca, obje postignu jednak broj pogodaka ili ne postignu ni jedan, izvođenje udaraca se nastavlja sve dok, pri istom broju pokušaja, jedna ekipa ne postigne pogodak više od druge
- svaki udarac izvodi drugi igrač i tek kada svi igrači koji su stekli uslov da učestvuju u izvođenju izvedu po jedan udarac, neki od njih može da izvede svoj drugi udarac
- ovaj princip se nastavlja za svaku narednu seriju udaraca, ali ekipe mogu mijenjati redosljed izvođača udaraca
- udarci sa tačke za kazneni udarac se ne mogu odlagati zbog igrača koji je napustio teren za igru. Smatraće se da je igrač promašio udarac ukoliko se ne vrati na vrijeme predviđeno da izvede udarac

Zamjene i isključenja tokom izvođenja udaraca sa tačke za kazneni udarac

- igrač, zamjenik ili zamjenjeni igrač mogu biti javno opomenuti ili isključeni
- vratar koji je isključen mora biti zamijenjen igračem koji je stekao uslov da učestvuje u izvođenju udaraca
- igrač koji nije vratar, koji nije u mogućnosti da nastavi ne može biti zamijenjen
- Ukoliko jedna od ekipa ostane sa manje od sedam igrača utakmica se ne prekida

Ofsajd

Pravilo

11

1. Ofsajd položaj

Biti u ofsajd položaju nije samo po sebi prekršaj.

Igrač se nalazi u ofsajd položaju ukoliko:

- je bilo kojim dijelom glave, tijela ili nogu na protivničkoj polovini terena za igru (isključujući središnju liniju) i
- kada je bilo kojim dijelom glave, tijela ili nogu bliži protivničkoj poprečnoj-gol liniji od lopte i prethodnog protivničkog igrača

Ruke i šake svih igrača, uključujući i vratare, se ne uzimaju u obzir.

Igrač se ne nalazi u ofsajd položaju kada je u liniji sa:

- prethodnim protivničkim igračem ili
- dva posljednja protivnička igrača

2. Prekršaj

Igrač koji se, u trenutku kada je njegov saigrač odigrao ili dotakao loptu, nalazi u ofsajd položaju se kažnjava samo ako je aktivno uključen u igru:

- tako što je odigrao ili dotakao loptu odigranu ili dotaknutu od svog saigrača, čime je uticao na igru ili
- uticajem na protivnika:
- spriječavanjem protivnika da igra ili da bude u mogućnosti da igra loptom jasno mu zaklanjajući vidik ili

**Prilikom procjene u obzir se uzima prvi dio kontakta prilikom „odigravanja“ ili „dodirivanja“ lopte*

- napadanjem protivnika u borbi za loptu ili
- jasnim pokušajem da zaigra loptom koja je blizu njega, kada ova radnja ima uticaj na protivnika ili
- činjenjem očigledne radnje koja jasno utiče na mogućnost protivnika da igra loptom

ili

- sticanjem prednosti tako što je odigrao ili dotakao loptu ili uticao na protivnika kada:
 - je lopta odbijena ili skrenuta od stuba vrata, prečke, člana sudijskog tima ili protivničkog igrača
 - je lopta odbranjena od strane protivničkog igrača

Ako igrač, koji se nalazi u ofsajd položaju, primi loptu namjerno odigranu od strane protivničkog igrača (izuzimajući odbranjenu loptu od strane protivničkog igrača), ne smatra se da je stekao prednost iz svog položaja.

„Odbrana“ je kada igrač zaustavi, ili pokuša da zaustavi, loptu koja je išla u vrata ili vrlo blizu njih, sa bilo kojim dijelom tijela osim ruke/šake (izuzimajući vratara u sopstvenom kaznenom prostoru).

U situacijama kada:

- se igrač, koji se vraća iz ofsajd položaja ili stoji u ofsajd položaju, nalazi na putu protivničkog igraču ili utiče na kretanje protivničkog igrača ka lopti, učinjen je prekršaj ofsajda ukoliko ta radnja utiče na mogućnost protivničkog igrača da zaigra loptom ili uđe u borbu za loptom; ukoliko se igrač svojim kretanjem postavlja na put protivničkog igraču i onemogućava njegov prolazak (npr. blokiranje protivničkog igrača) ovaj prekršaj treba kazniti pod Pravilom 12.
- se igrač, koji se nalazio u ofsajd položaju, kreće ka lopti sa namjerom da zaigra istom, pa je fauliran prije nego li je uspio da pokuša zaigrati loptom ili napasti protivničkog igrača u borbi za istom, biće dosuđen prekršaj jer se desio prije nego li je došlo do kažnjive radnje u smislu Pravila 11.
- je učinjen prekršaj protiv igrača koji se nalazio u ofsajd položaju, a koji je već odigrao, pokušao da odigra loptu ili je napadao protivničkog igrača u borbi za loptu, kazniće se ofsajd jer se desio prije nego li je učinjen prekršaj.

3. Nema prekršaja

Nema prekršaja ofsajda ukoliko igrač dobije loptu direktno iz:

- udarca sa vrata
- ubacivanja
- udarca iz ugla

4. Prekršaji i kazne

Za svaki prekršaj ofsajda, sudija dosuđuje indirektan slobodan udarac koji se izvodi sa mjesta gdje je počinjen prekršaj, uključujući i sopstvenu polovinu terena za igru.

Odbrambeni igrač koji napusti teren za igru bez dozvole sudije, a u smislu presuđivanja ofsajda, smatraće se da se nalazi na poprečnoj-gol ili uzdužnoj liniji sve do sljedećeg prekida igre ili dok odbrambena strana ne izbije loptu prema središnjoj liniji i ona bude van njihovog kaznenog prostora. Ukoliko igrač namjerno napusti teren za igru, on mora biti javno opomenut u prvom narednom prekidu.

Napadač može iskoračiti ili ostati van terena za igru kako ne bi bio uključen u aktivnu igru. Ako se taj igrač vrati na teren za igru sa poprečne-gol linije i uključi u aktivnu igru prije prvog narednog prekida ili prije nego što odbrambena ekipa izbije loptu prema središnjoj liniji i ona bude van njihovog kaznenog prostora, smatraće se da se nalazi na poprečnoj-gol liniji u smislu presuđivanja ofsajda. Igrač koji namjerno napusti teren za igru i ponovo uđe na teren za igru bez dozvole sudije, a koji nije kažnjen zbog ofsajda i stiće prednost, mora biti javno opomenut.

Ukoliko napadač ostane nepomičan između stubova vrata i u mreži vrata dok lopta ulazi u vrata, pogodak se mora priznati, osim ako je taj igrač počinio prekršaj ofsajda ili neki prekršaj iz Pravila 12 u kom slučaju će igra biti nastavljena indirektnim ili direktnim slobodnim udarcem.

Pravilo

12

Prekršaji i nespportska ponašanja

Direktni i indirektni slobodni udarci kao i kazneni udarci mogu biti dosuđeni samo za prekršaje učinjene dok je lopta u igri.

1. Direktan slobodan udarac

Direktan slobodan udarac se dosuđuje ukoliko igrač učini neki od sljedećih prekršaja nad protivničkim igračem na način koji sudija ocjenjuje kao nepažljiv, nemaran ili upotrebom prekomjerne snage:

- napada
- skače
- šutne ili pokuša da šutne
- gura
- udari ili pokuša da udari (uključujući udarac glavom)
- uklizava ili ulazi u duel
- saplete ili pokuša da saplete

Ako je prekršaj učinjen sa ostvarenim kontaktom biće dosuđen direktan slobodan udarac ili kazneni udarac.

- „Nepažljiv“ znači da je igrač pokazao manjak pažnje i obzira prilikom starta na protivnika ili je reagovao bez predostrožnosti. Za ovakav prekršaj ne izriče se disciplinska mjera.
- „Nemaran“ znači da se igrač u napadu ponašao tako da je zanemario opasnost ili posljedice po protivničkog igrača, pa igrač koji učini nemaran prekršaj mora biti javno opomenut.
- „Upotreba prekomjerne snage“ znači da je igrač pretjerano upotrijebio snagu i da postoji opasnost da može povrijediti protivnika, pa igrač koji učini prekršaj sa upotrebom prekomjerne snage mora biti isključen iz igre.

Direktan slobodan udarac se dosuđuje ako igrač učini neki od sljedećih prekršaja:

- prekršaj igre lopte rukom (izuzimajući vratara u sopstvenom kaznenom prostoru)
- drži protivnika
- spriječava kretanje protivnika pri čemu je ostvario kontakt sa njim
- ujede ili pljune na nekoga
- baci neki predmet na loptu, protivnika ili člana sudijskog tima, ili učini kontakt sa loptom nekim predmetom dok ga drži u ruci

Takođe pogledati prekršaje u Pravilu 3

Igranje lopte rukom

Prekršaj je učinjen ako igrač:

- namjerno dotakne loptu sa svojom šakom/rukom, uključujući pokret šake/ruke prema lopti
- dođe u posjed/kontrolu nad loptom nakon što je istu dotakao svojom šakom/rukom i onda:
 - postigne pogodak u protivnička vrata
 - dođe u priliku za postizanje pogotka
- direktno šakom/rukom postigne pogodak u protivnička vrata, čak iako je ovo bilo nenamjerno, uključujući i vratara

U većini slučajeva se smatra da je učinjen prekršaj ako igrač:

- dotakne loptu šakom/rukom kada:
 - šaka/ruka čine njegovo tijelo neprirodno većim
 - šaka/ruka je iznad/preko ramena (osim u slučaju kada igrač ispucava loptu koja ga zatim dodirne u šaku/roku

Gore navedeni kriterijumi se primjenjuju čak i u slučaju kada lopta dotakne igračevu šaku/roku odbijena direktno od glave ili tijela (uključujući stopalo) drugog igrača, koji se nalazi u blizini

Izuzimajući gore popisane slučajeve, prekršaj obično nije učinjen ako lopta dotakne igračevu šaku/roku:

- Odbijena direktno od sopstvene glave ili tijela (uključujući stopalo)
- Odbijena direktno od glave ili tijela (uključujući stopalo) drugog igrača koji se nalazi u blizini

- Kada je šaka/ruka blizu tijela i ne čini ga neprirodno većim
- Kada igrač pada na zemlju i šaka/ruka se nalazi između tijela i tla i predstavlja podršku tijelu pri padu, ali pod uslovom da šaka/ruka nije bočno ili vertikalno razdvojena od tijela

Vratar van sopstvenog kaznenog prostora ima ista ograničenja vezana za igranje lopte rukom kao i ostali igrači.

Ukoliko vratar, u sopstvenom kaznenom prostoru, dotakne loptu rukom kada na to nije imao pravo, indirektan slobodan udarac će biti dosuđen ali se neće preduzimati disciplinska sankcija protiv vratara.

2. Indirektan slobodan udarac

Indirektan slobodan udarac se dosuđuje ukoliko igrač:

- igra na opasan način
- spriječava kretanje protivnika pri čemu nije ostvario kontakt sa njim
- protestuje, koristi nepikladne, uvrijedljive riječi i/ili gestove ili učini neki drugi verbalni prekršaj
- spriječava vratara da se oslobodi lopte iz ruku ili udari ili pokuša da udari loptu dok vratar pokušava da je se oslobodi
- učini bilo koji prekršaj koji prethodno nije spomenut u Pravilima, zbog koga je igra prekinuta da bi se izrekla disciplinska mjera javne opomene ili isključenja

Indirektan slobodan udarac će biti dosuđen ukoliko vratar, unutar sopstvenog kaznenog prostora, učini bilo koji od sljedećih prekršaja:

- kontrolira loptu svojom šakom/rukom više od šest sekundi prije nego što je se oslobodi
- dodirne loptu šakom/rukom nakon što se oslobodio lopte iz ruku, a prije nego što ju je dotakao drugi igrač
- Dodirne loptu sa šakom/rukom, osim ako se radi o vrataru koji je jasno udario ili pokušao da udari loptu kako bi je vratio u igru, nakon što:
 - mu je namjerno stopalom vratio saigrač
 - mu je upućena direktno iz ubacivanja od strane saigrača

Smatra se da vratar ima loptu pod kontrolom sa rukom (rukama) kada:

- je lopta između njegovih ruku ili dok se lopta nalazi između njegove ruke i bilo koje površine (terena, sopstvenog tijela, i sl.) ili je dodirne bilo kojim dijelom šake ili ruke izuzev u slučaju da se lopta odbije od njega ili je odbrani
- drži loptu na ispruženoj otvorenoj šaci

- udara loptu o zemlju ili je baca u vazduh

Kada vratar kontroliše loptu rukom (rukama), on ne može biti napadnut od strane protivničkog igrača

Opasna igra

Opasna igra je svaka radnja koja, pri pokušaju da se odigra lopta, prijeti da povrijedi nekoga (uključujući i samoga sebe) i spriječavanje protivničkog igrača, koji se nalazi u blizini, da odigra loptu zbog straha od povrede.

Makazice ili udarac nogama preko glave su dozvoljeni samo pod uslovom da nijesu opasni po protivničkog igrača.

Spriječavanje kretanja protivnika bez ostvarenog kontakta

Spriječavanje kretanja protivnika znači ulazak u putanju protivnika kako bi se opstruiralo, blokiralo, usporilo njegovo kretanje ili kako bi se primorao da promijeni pravac kretanja kada lopta nije u igrajućem prostoru ni jednog ni drugog igrača.

Svi igrači imaju pravo na svoju poziciju na terenu za igru; biti na putu protivnika nije isto što i ući u putanju njegovog kretanja.

Igrač može graditi loptu tako što će se postaviti između protivnika i lopte sve dok mu je lopta u igrajućem prostoru, a igrač ne zadržava protivnika rukama ili tijelom. Ako je lopta u igrajućem prostoru, igrač može da bude napadnut na ispravan način od strane protivničkog igrača.

3. Disciplinske mjere

Sudija ima mogućnost da izriče disciplinske mjere od trenutka stupanja na teren za igru radi inspekcije prije utakmice pa do napuštanja terena za igru posle završetka utakmice (uključujući udarce sa tačke za kazneni udarac). Ukoliko, prije izlaska na teren za početak utakmice, igrač ili službeno lice ekipe napravi prekršaj za isključenje, sudija mu može zabraniti nastup na utakmici (vidi Pravilo 3.6); sudija će podnijeti izvještaj ukoliko se desi bilo koji vid nedoličnog ponašanja.

Igrač ili službeno lice ekipe koji se nalazi na terenu za igru ili van njega i učini prekršaj za koji se izriče disciplinska mjera (javna opomena ili isključenje) biće disciplinski kažnjen shodno težini učinjenog prekršaja. Žuti karton se pokazuje za javnu opomenu, a crveni karton za isključenje.

Samo se igraču, zamjeniku, zamijenjenom igraču ili službenom licu ekipe može pokazati crveni ili žuti karton.

Igrači, zamjenici i zamijenjeni igrači

Odlaganje nastavka igre da bi se pokazao karton

Kada sudija odluči da pokaže javnu opomenu ili isključenje, igra se ne može nastaviti sve dok disciplinska mjera ne bude izrečena, osim u slučaju kada ekipa protiv koje je učinjen prekršaj izvede brzi slobodan udarac, ima očiglednu priliku za postizanje pogotka i sudija još nije započeo proceduru izricanja disciplinske mjere. U tom slučaju disciplinska mjera se izriče u prvom narednom prekidu; ako je prekršaj bio spriječavanje očigledne prilike za postizanje pogotka, igrač će biti javno opomenut.

Odlaganje nastavka igre da bi se pokazao karton

Kada sudija odluči da pokaže javnu opomenu ili isključenje, igra se ne može nastaviti sve dok disciplinska mjera ne bude izrečena.

Prednost

Ako sudija dozvoli prednost nakon prekršaja za koji se izriče disciplinska mjera (javna opomena/isključenje), ta disciplinska mjera mora biti izrečena u prvom prekidu igre, osim gdje se radi o spriječavanju očigledne prilike za postizanje pogotka kada će igrač biti javno opomenut zbog nesportskog ponašanja. Prednost ne treba dozvoljavati u situacijama kada se učini ozbiljan prekršaj, nasilničko ponašanje ili prekršaj za drugu javnu opomenu, osim ukoliko je očigledna prilika za postizanje pogotka. Sudija mora isključiti igrača u prvom prekidu igre ali ako taj igrač zaigra loptom, napada ili utiče na protivničkog igrača, sudija će prekinuti igru, isključiti igrača a igru nastaviti indirektnim slobodnim udarcem, ukoliko taj igrač nije učinio neki teži prekršaj.

Ako odbrambeni igrač počne držanje protivnika izvan kaznenog prostora i nastavi sa držanjem unutar kaznenog prostora, sudija će dosuditi kazneni udarac.

Prekršaji za javnu opomenu

Igrač će biti javno opomenut ako:

- odlaže nastavak igre
- protestuje riječima ili pokretima
- uđe, ponovo uđe ili namjerno napusti teren za igru bez dozvole sudije
- ne poštuje propisanu razdaljinu kod nastavljanja igre iz udarca iz ugla, slobodnog udarca ili ubacivanja
- učestalo krši Pravila igre (nije preciziran broj niti tip prekršaja da bi se smatrali "učestalim")
- je kriv zbog nesportskog ponašanja

- Uđe u zonu za pregled od strane sudije (RRA)
- Pretjerano koristi signal za VAR „provjeru“

Zamjenik ili zamijenjeni igrač će biti javno opomenut ako:

- odlaže nastavak igre
- protestuje riječima ili pokretima
- uđe ili ponovo uđe u teren za igru bez dozvole sudije
- je kriv zbog nesporskog ponašanja
- Uđe u zonu za pregled od strane sudije (RRA)
- Pretjerano koristi signal za VAR „provjeru“

Kada se dogode dva odvojena prekršaja za koja se izriče javna opomena (čak i u malom vremenskom razmaku), oni trebaju da imaju za posledicu izricanje dvije javne opomene, na primjer ukoliko igrač uđe u teren bez dozvole sudije, kada mu je ona neophodna, i učini nemaran start ili zaustavi obećavajući napad tako što učini prekršaj / igra loptu rukom, isl.

Javne opomene zbog nesporskog ponašanja

Postoji više situacija u kojima igrač mora biti opomenut zbog nesporskog ponašanja, uključujući situacije ako igrač:

- pokušava da prevari sudiju npr. pretvarajući se da je povrijeđen ili simulirajući prekršaj (simulacija)
- mijenja mjesto sa vratarem za vrijeme igre ili bez dozvole sudije
- na nemaran način učini neki od prekršaja koji se kažnjavaju direktnim slobodnim udarcem (vidi Pravilo 3)
- igra loptu rukom kako bi uticao na, ili zaustavio obećavajući napad
- učini prekršaj kako bi uticao na, ili zaustavio obećavajući napada, osim u slučaju kada je dosuđen kazneni udarac za prekršaj koji se desio u pokušaju da se odigra lopta
- spriječi očiglednu priliku za postizanje pogotka, učinivši prekršaj koji se desio u pokušaju da se odigra lopta i dosudi se kazneni udarac
- igra loptu rukom pokušavajući da postigne pogodak (bez obzira da li je pokušaj uspješan ili ne) ili neuspješno pokuša da spriječi pogodak igrajući rukom
- pravi nedozvoljena obilježja na terenu za igru
- udari loptu nakon što je dobio dozvolu od sudije da napusti teren za igru
- ponaša se na način koji pokazuje nedostatak poštovanja prema igri
- namjerno koristi trik dok je lopta u igri (uključujući izvođenje slobodnih udaraca), da odigra loptu svom vrataru glavom, grudima, koljenom i sl., kako bi izigrao Pravila igre. U ovom slučaju nebitno je da li je vratar dodirnuo loptu rukom ili ne
- verbalno ometa protivnika u toku igre ili pri nastavku igre

Proslavljenje pogotka

Igračima je dozvoljeno da proslavljaju postignuti pogodak, ali slavlje ne smije biti pretjerano. Koreografska proslavljanja se ne podržavaju i ne smiju uzrokovati pretjerano gubljenje vremena.

Napuštanje terena za igru radi proslave pogotka nije prekršaj koji se sam po sebi kažnjava javnom opomenom, ali igrači treba da se vrate na teren za igru što je moguće prije.

Igrač mora biti javno opomenut, čak i u slučaju da je pogodak poništen, ako:

- se penje na zaštitnu ogradu oko terena za igru i/ili prilazi gledalištu na način koji može prouzrokovati probleme u vidu sigurnosti i/ili bezbjednosti
- pravi provokativne, podrugljive ili zapaljjuće gestove ili scene
- pokriva glavu ili lice maskom ili nekim drugim sličnim predmetom
- skida dres ili dresom pokriva glavu

Odlaganje nastavka igre

Sudija mora izreći javnu opomenu igračima koji odlažu nastavak igre tako što:

- se pojave da bi izveli ubacivanje, a zatim iznenadno prepušte loptu jednom od svojih saigrača da izvrši ubacivanje
- odlažu napuštanje terena za igru kada treba da budu zamijenjeni
- prekomjerno odlažu izvođenje nastavka
- šutiraju ili odnose loptu rukama, izazivaju konfrontaciju dodirivanjem lopte, nakon što je sudija zaustavio igru
- izvedu slobodan udarac sa pogrešnog mjesta kako bi prouzrokovali ponavljanje izvođenja

Prekršaji za isključenje

Igrač, zamjenik ili zamijenjeni igrač će biti isključen ako učini bilo koji od sljedećih prekršaja:

- spriječi da protivnička ekipa postigne pogodak ili spriječi očiglednu priliku za postizanje pogotka, čineći prekršaj igre lopte rukom (izuzimajući vratara u sopstvenom kaznenom prostoru)
- spriječi pogodak ili očiglednu priliku za postizanje pogotka protivničkom igraču, čije kretanje je usmjereno ka vratima ekipe čiji igrač čini prekršaj, nekim od prekršaja koji se kažnjavaju slobodnim udarcem (izuzimajući situacije navedene u narednom pasusu)
- učini ozbiljan prekršaj
- ujede ili pljune nekoga

- nasilnički se ponaša
- upotrebljava nepristojne, uvredljive ili pogrдне riječi i/ili gestove
- dobije drugu javnu opomenu na istoj utakmici
- Uđe u prostoriju za video operativu (VOR)

Igrač, zamjenik ili zamijenjeni igrač koji je isključen mora napustiti teren za igru, njegovu neposrednu blizinu i tehnički prostor.

Spriječavanje pogotka ili očigledne prilike za postizanje pogotka

Kada igrač protivničkoj ekipi spriječi pogodak ili očiglednu priliku za postizanje pogotka, čineći prekršaj igre lopte rukom, mora biti isključen iz igre bez obzira na mjesto gdje se prekršaj dogodio.

Kada igrač u sopstvenom kaznenom prostoru napravi prekršaj nad protivnikom i na taj način spriječi očiglednu priliku za postizanje pogotka i sudija dosudi kazneni udarac, igraču koji je napravio prekršaj će se izreći javna opomena ukoliko je taj prekršaj učinjen u pokušaju da se zaigra loptom; u svim drugim slučajevima (npr. držanje, povlačenje, odgurivanje, prekršaji u kojima igrač nije imao mogućnost da zaigra loptom i sl.) igrač koji je učinio prekršaj mora biti isključen iz igre.

Igrač, isključeni igrač, zamjenik ili zamijenjeni igrač koji uđe u teren za igru bez dozvole sudije (kada je ona neophodna) i utiče na igru ili na protivničkog igrača i spriječi protivničkoj ekipi pogodak ili očiglednu priliku za postizanje pogotka je učinio prekršaj za isključenje.

Prilikom procjene da li se radi o očiglednoj prilici za postizanje pogotka mora se uzeti u obzir sljedeće:

- rastojanje između mjesta prekršaja i vrata
- pravac razvoja igre
- vjerovatnoća da će igrač sačuvati loptu ili doći u posjed iste
- pozicija i broj odbrambenih igrača

Ozbiljan prekršaj

Start ili duel koji ugrožava bezbjednost protivnika ili se koristi prekomjerna snaga ili brutalnost mora biti kažnjen kao ozbiljan prekršaj.

Igrač koji startuje na protivnika u borbi za loptu sa prednje, bočne strane ili otpozadi koristeći jednu ili obje noge, sa prekomjernom snagom ili ugrožava bezbjednost protivnika kriv je zbog ozbiljnog prekršaja.

Nasilničko ponašanje

Igrač je kriv za nasilničko ponašanje ako koristi ili pokušava da koristi prekomjernu

snagu ili brutalnost protiv protivničkog igrača kada se ne bori za loptu, ili protiv saigrača, zvaničnika ekipe, člana sudijskog tima, gledaoca ili nekog drugog lica, nebitno da li je kontakt ostvaren ili ne.

Pored toga, ako igrač, koji nije u borbi za loptu, namjerno udari protivničkog igrača ili neko drugo lice u glavu ili lice svojom šakom ili rukom, kriv je za nasilničko ponašanje, osim ako je silina kontakta zanemarljiva.

Službena lica ekipa

Kada je učinjen prekršaj a prekršioc ne može biti identifikovan, šef stručnog štaba (ukoliko je prisutan) će dobiti tu disciplinsku mjeru.

Upozorenje

Upozorenje će biti izrečeno ukoliko se učini neki od popisanih prekršaja; u slučaju da se prekršaj ponovi ili pretjerano ispoljava izreći će se javna opomena ili isključenje:

- ulazi u teren za igru na korektan način/bez želje za konfrontacijom
- odbija saradnju sa članovima sudijskog tima npr. Ignoriše instrukcije/zahhtjeve upućene od strane pomoćnog ili četvrtog sudije
- pokazuje manji/zanemarljiv nivo neslaganja sa odlukom (riječima ili djelovanjem)
- povremeno napušta tehnički prostor bez činjenja drugog prekršaja

Javna opomena

Prekršaji koji uključuju izricanje javne opomene (nije ograničeno samo na ove prekršaje):

- jasno/u kontinuitetu ne poštuje granice tehničkog prostora
- odlaže izvođenje nastavka igre svog tima
- namjerno ulazi u tehnički prostor protivničke ekipe (bez želje za konfrontacijom)
- protestuje riječima ili gestovima, što uključuje sljedeće:
- bacanje/šutiranje flašica ili drugih predmeta
- činjenje gestova kojima se izražava nepoštovanje prema članovima/članu sudijskog tima npr. ironično aplaudiranje
- ulazi u zonu za pregled VAR-a (RRA)
- pretjerano/konstantno gestikulira da treba izreći disciplinsku mjeru
- pretjerano pokazuje TV signal za pregled VAR-a
- gestikulira ili djeluje na provokativan i zapaljiv način
- konstantno se ponaša na način koji nije prihvatljiv (uključujući ponavljanje prekršaja za upozorenje)
- pokazuje nepoštovanje prema igri
- Isključenje

- Prekršaji koji uključuju izricanje mjere isključenja (nije ograničeno samo na ove prekršaje):
- odlaže izvođenje nastavka igre protivničke ekipe npr. zadržavajući loptu, šutirajući je dalje od mjesta, ometajući kretanje igrača
- namjerno napušta tehnički prostor kako bi:
- protestovao ili negodovao prema članovima sudijskog tima
- djelovao na provokativan ili zapaljiv način
- ulazi u tehnički prostor protivničke ekipe na agresivan način i u želji za konfrontacijom
- namjerno ubacuje/šutira neki predmet u teren za igru
- ulazi u teren za igru kako bi:
- se konfrontirao sa članom sudijskog tima (uključujući vrijeme između dva dijela igre ili na kraju utakmice)
- uticao na igru, protivničke igrače ili članove sudijskog tima
- ulazi u sobi za video operativu (VOR)
- fizički ili agresivno verbalno (uključujući pljuvanje i ujedanje) se ponaša prema protivničkom igraču, zamjeniku, službenom licu ekipe, članu sudijskog tima, gledaocu ili bilo kojoj drugoj osobi (npr. skupljaču/skupljačici lopti, pripadniku obezbijedenja, predstavniku organizatora takmičenja isl)
- dobije drugu javnu opomenu na istoj utakmici
- upotrebljava nepristojne, uvrijedljive ili pogrđne riječi i/ili gestove
- koristi nedozvoljenu elektronsku ili komunikacionu opremu i/ili se neprikladno ponaša što je posljedica upotrebe elektronske ili komunikacione opreme
- nasilnički se ponaša

Prekršaji učinjeni bacanjem predmeta (ili lopte)

U svim slučajevima, sudija će preduzeti odgovarajuću disciplinsku mjeru u skladu sa načinom bacanja:

- nemaran – javno će opomenuti prekršioca zbog nesportskog ponašanja
- sa upotrebom prekomjerne snage – isključiće prekršioca za nasilničko ponašanje

4. Nastavci igre nakon prekršaja i nesportskog ponašanja

- Ako je lopta bila van igre, nastavak će biti u skladu sa prethodnom odlukom
- Ako je lopta bila u igri i igrač učini fizički prekršaj na terenu za igru protiv:
 - protivničkog igrača – indirektan slobodan udarac, direktan slobodan udarac ili kazneni udarac
 - saigrača, zamjenika, zamijenjenog ili isključenog igrača, službenog lica ekipe ili člana sudijskog tima – direktan slobodan udarac ili kazneni udarac

- bilo kog drugog lica – spuštanje lopte

Svi verbalni prekršaji se kažnjavaju indirektnim slobodnim udarcem.

- Ukoliko, dok je lopta u igri:
 - igrač, van terena za igru, učini prekršaj protiv člana sudijskog tima, protivničkog igrača, zamjenika, zamijenjenog, isključenog igrača ili službenog lica ekipe ili
 - zamjenik, zamijenjeni, isključeni igrač, ili službeno lice ekipe, van terena za igru, učini učini prekršaj protiv ili utiče na protivničkog igrača ili člana sudijskog tima

igra se nastavlja slobodnim udarcem na graničnoj liniji terena za igru, sa mjesta koje je najbliže mjestu gdje se prekršaj/uticaj desio; igra se nastavlja kaznenim udarcem ukoliko se taj prekršaj kažnjava direktnim slobodnim udarcem a desio se u okvirima kaznenog prostora igrača koji je učinio prekršaj.

Igrač učini prekršaj protiv saigrača, zamjenika, zamijenjenog ili isključenog igrača iz svoje ekipe, ili zvaničnika svoje ekipe, van terena za igru igra se nastavlja slobodnim indirektnim udarcem na graničnoj liniji terena za igru, sa mjesta koje je najbliže mjestu gdje se prekršaj desio.

Ukoliko igrač učini kontakt sa loptom držeći u ruci neki predmet (kopačka, štitnik isl), igra će se nastaviti direktnim slobodnim udarcem (ili kaznenim udarcem).

Ukoliko igrač, koji se nalazi na terenu za igru ili van njega, baci ili šutne neki predmet (koji nije lopta) na protivničkog igrača, ili baci ili šutne neki predmet (uključujući loptu) na protivničkog zamjenika, zamijenjenog ili isključenog igrača, na službeno lice ekipe, ili člana sudijskog tima ili na loptu sa kojom se igra, igra se nastavlja direktnim slobodnim udarcem sa mjesta gdje je taj predmet pogodio ili mogao pogoditi tu osobu ili loptu.

Ukoliko je to mjesto van terena za igru, slobodan udarac se izvodi na graničnoj liniji terena za igru, sa mjesta koje je najbliže mjestu gdje se prekršaj desio; igra se nastavlja kaznenim udarcem ukoliko se taj prekršaj desio u okvirima kaznenog prostora igrača koji je učinio prekršaj.

Ukoliko zamjenik, zamijenjeni ili isključeni igrač, koji se privremeno nalazio van terena za igru, ili zvaničnik ekipe baci neki predmet u teren za igru i taj predmet utiče na igru, protivničkog igrača ili člana sudijskog tima, igra se nastavlja direktnim slobodnim udarcem (ili kaznenim udarcem) sa mjesta gdje je bačeni predmet uticao na igru, pogodio ili mogao pogoditi protivnika, člana sudijskog tima ili loptu.

Pravilo

13

Slobodni udarci

1. Vrste slobodnih udaraca

Direktan ili indirektan slobodan udarac se dosuđuju za protivničku ekipu ako igrač, zamjenik, zamijenjeni ili isključeni igrač, ili zvanično lice ekipe učini neki prekršaj.

Indirektan slobodan udarac

Sudija označava indirektan udarac dizanjem ruke iznad glave. On će zadržati svoju ruku u tom položaju dok se udarac ne izvede i dok lopta ne dodirne drugog igrača, izađe iz igre, osim kada je evidentno da pogodak ne može biti postignut direktno iz tog indirektnog udarca.

Indirektan slobodan udarac mora biti ponovljen ako sudija propusti da podigne ruku kako bi označio da je udarac indirektan, a lopta uđe direktno u vrata.

Lopta ulazi u vrata

- ako je iz direktnog slobodnog udarca lopta upućena direktno u protivnička vrata, pogodak se priznaje
- ako je iz indirektnog slobodnog udarca lopta upućena direktno u protivnička vrata, dosuđiće se udarac sa vrata
- ako je iz direktnog ili indirektnog slobodnog udarca lopta upućena direktno u sopstvena vrata, dosuđiće se udarac iz ugla

2. Procedura

Svi slobodni udarci se izvode sa mjesta gde se prekršaj dogodio, osim:

- indirektan slobodan udarac dosuđen napadajućoj ekipi u protivničkom prostoru vrata, izvodi se sa linije prostora vrata paralelne poprečnoj-gol liniji, sa mjesta koje je najbliže mjestu gdje se prekršaj dogodio

- slobodni udarci dosuđeni odbrambenoj ekipi u sopstvenom prostoru vrata, izvode se sa bilo kog mjesta u tom prostoru
- slobodni udarci za prekršaje koji se odnose na situacije kada igrač uđe, ponovo uđe ili napusti teren za igru bez dozvole sudije, izvode se sa mjesta gde se lopta nalazila u momentu prekida igre. Ipak, ako igrač učini prekršaj van terena za igru, igra se nastavlja slobodnim udarcem sa granične linije na mjestu koje je najbliže mjestu gde je prekršaj učinjen. Za prekršaje koji se kažnjavaju direktnim slobodnim udarcem dosuđuje se kazneni udarac ako je najbliža granična linija sastavni dio sopstvenog kaznenog prostora igrača koji je učinio prekršaj
- ako su Pravilima igre propisana druga mjesta (vidi Pravila 3,11,12)

Lopta:

- mora mirovati i izvođač ne smije ponovo da je dotakne dok je ne dotakne neki drugi igrač
- je u igri kada je udarena i jasno se pomjeri, osim za slobodne udarce koji se izvode iz kaznenog prostora braneće strane, kada je lopta u igri čim napusti kazneni prostor

Dok lopta ne bude u igri svi protivnički igrači moraju biti:

- najmanje 9,15 metara (10 jardi) udaljeni od lopte, osim ako se nalaze na sopstvenoj poprečnoj-gol liniji između stubova vrata
- izvan kaznenog prostora za slobodne udarce dosuđene protivničkoj ekipi u njihovom kaznenom prostoru

Kada se u „živom zidu,, nalaze tri ili više igrača braneće strane, svi igrači napadajuće ekipe moraju biti na razdaljini od najmanje 1m (1jard) od „živog zida,, dok lopta ne bude u igri.

Slobodan udarac može biti izveden podizanjem lopte sa jednim ili oba stopala sa zemlje istovremeno.

Fintiranje prilikom izvođenja slobodnog udarca kako bi se zbulio protivnik je dozvoljeno ako je dio igre.

Ukoliko igrač, koji je pravilno izveo slobodan udarac, namjerno šutira loptu na

protivnika kako bi njome ponovo zaigrao, a to ne učini nepažljivo, nemarno ili sa upotrebom prekomjerne snage, sudija će dozvoliti nastavak igre.

3. Prekršaji i kazne

Ukoliko, prilikom izvođenja slobodnog udarca, protivnički igrač ne poštuje propisanu razdaljinu, udarac se ponavlja, osim ako ne može da se dozvoli prednost. Ali, ako igrač odluči da brzo izvede slobodan udarac, a protivnik koji se nalazi na razdaljini manjoj od 9,15 metara (10 jardi) presiječe loptu, sudija će dozvoliti razvoj igre. Ipak, protivnički igrač koji namjerno spriječi brzo izvođenje slobodnog udarca mora biti opomenut zbog odlaganja nastavka igre.

Ukoliko se, prilikom izvođenja slobodnog udarca, igrač napadajuće ekipe nalazio na razdaljini manjoj od 1m (1 jarde) od „živog zida,, u kome su bila najmanje tri igrača braneće strane, dosuđuje se indirektan slobodan udarac.

Ukoliko, pri izvođenju slobodnog udarca za braneću stranu iz sopstvenog kaznenog prostora, neki od protivničkih igrača ostanu u kaznenom prostoru jer nijesu imali vremena da napuste isti, sudija će dozvoliti razvoj igre. Ako protivnički igrač, koji se nalazio u kaznenom prostoru kada je izveden slobodan udarac ili je ušao u kazneni prostor prije nego što je lopta bila u igri, dotakne loptu ili uđe u borbu za loptu prije nego li je bila u igri, ponavlja se izvođenje slobodnog udarca.

Ukoliko, nakon što je lopta bila u igri, izvođač slobodnog udarca dotakne loptu ponovo, prije nego li je dotakao neki drugi igrač, dosuđuje se slobodan indirektan udarac. Ukoliko taj igrač učini prekršaj igre lopte rukom:

- dosuđuje se direktan slobodan udarac
- dosuđuje se kazneni udarac ako se prekršaj dogodio unutar sopstvenog kaznenog prostora, osim ako se radi o vrataru, u kom slučaju će se dosuditi indirektan slobodan udarac

Pravilo

14

Kazneni udarac

Kazneni udarac će se dosuditi ukoliko igrač unutar sopstvenog kaznenog prostora učini prekršaj za koji se dosuđuje direktan slobodan udarac ili ako učini prekršaj van terena za igru a tamo se zadesio u sklopu svoga kretanja u igri kao što je opisano u Pravilima 12 i 13.

Pogodak se može postići direktno iz kaznenog udarca.

1. Procedura

Lopta mora mirovati i biti postavljena na tačku za kazneni udarac i stubovi vrata, prečka i mreža se ne smiju pomjerati.

Igrač koji izvodi kazneni udarac mora biti jasno identifikovan.

Vratar koji brani udarac mora biti na poprečnoj-gol liniji, licem okrenut prema izvođaču i između stubova vrata, i ne smije dodirivati stubove vrata, prečku ili mrežu, sve dok se lopta ne udari.

Svi ostali igrači osim izvođača i vratara koji brani udarac moraju biti:

- najmanje 9,15 metara (10 jardi) od tačke za kazneni udarac
- iza tačke za kazneni udarac
- u terenu za igru
- van kaznenog prostora

Sudija daje znak za izvođenje kaznenog udarca kada svi igrači zauzmu pozicije propisane ovim Pravilom. Izvođač kaznenog udarca loptu mora udariti naprijed. Udarac petom je dozvoljen pod uslovom da lopta krene naprijed.

Prilikom odigravanja lopte od strane izvođača, vratar braneće strane mora imati dio najmanje jednog stopala na poprečnoj-gol liniji ili po vazduhu biti u liniji sa istom.

Izvođač kaznenog udarca loptu mora udariti naprijed. Udarac petom je dozvoljen pod uslovom da lopta krene naprijed.

Lopta je u igri kada je udarena i jasno se pomjeri.

Izvođač ne smije ponovo zaigrati loptom sve dok je ne dotakne neki drugi igrač.

Ishod udarca je poznat kada se lopta potpuno zastavi, ode van igre ili sudija prekine igru zbog nekog prekršaja Pravila.

Dozvoljava se dodatno vrijeme kako bi se izveo kazneni udarac i bio poznat njegov ishod na kraju svakog dijela igre ili produžetka. Kada se dozvoli dodatno vrijeme kako bi se izveo kazneni udarac, ishod udarca je poznat kada, nakon što je udarac izveden lopta se potpuno zaustavi, ode van igre, odigra je bilo koji igrač osim vratara (uključujući i izvođača udarca), ili sudija zaustavi igru zbog prekršaja učinjenog od strane izvođača ili nekog iz ekipe izvođača. Ukoliko neko iz braneće ekipe (uključujući vratara) učini prekršaj i kazneni udarac se promaši/odbrani, ponavlja se izvođenje kaznenog udarca.

2. Prekršaji i kazne

Kada sudija da znak za izvođenje kaznenog udarca, isti mora biti izveden; ako udarac nije izveden sudija može preduzimati disciplinske mjere prije nego što ponovo da znak za izvođenje udarca. Ukoliko se, prije nego što je lopta bila u igri, dogodi jedan od sljedećih prekršaja:

- Igrač koji izvodi kazneni udarac ili njegov saigrač prekrše Pravila igre:
 - ako lopta uđe u vrata, udarac se ponavlja
 - ako lopta ne uđe u vrata, sudija prekida igru i dosuđuje indirektan slobodan udarac izuzimajući slučajeve u kojima će sudija prekinuti igru i dosuditi indirektan slobodan udarac, bez obzira da li je pogodak postignut ili nije a to su:
 - kazneni udarac je izveden tako što je lopta udarena unazad
 - saigrač identifikovanog izvođača izvede udarac; sudija će javno opomenuti saigrača koji je izveo udarac

- koristi fintu nakon što je završio zalet ka lopti (fintiranje u toku zaleta je dozvoljeno); sudija će javno opomenuti izvođača
- Vratar ili njegov saigrač prekrše Pravila igre:
 - ako lopta uđe u vrata, pogodak se priznaje
 - ako lopta ne uđe u vrata, udarac se ponavlja; ukoliko je vratar prekršio pravilo a pogodak nije postignut, vratar mora biti javno opomenut
- Ukoliko najmanje po jedan igrač iz svake ekipe prekrši Pravila igre, udarac se ponavlja, osim u slučaju da jedan od igrača napravi teži prekršaj (npr. nedozvoljeno fintiranje); ukoliko vratar i izvođač učine prekršaj istovremeno:
 - ako je kazneni udarac promašen ili odbranjen, ponavlja se izvođenje kaznenog udarca i oba igrača se javno opominju (žuti karton)
 - ako se postigne pogodak, isti se poništava, izvođač udarca dobija javnu opomenu (žuti karton) i igra se nastavlja indirektnim udarcem za ekipu odbrane

Ukoliko, nakon što je kazneni udarac izveden:

- Izvođač dodirne loptu ponovo prije nego što je dodirnuo drugi igrač:
 - dosuđuje se indirektan slobodan udarac (ili direktan slobodan udarac za prekršaj igre lopte rukom)
- Loptu dodirne strano lice na njenom putu prema vratima:
 - udarac se ponavlja osim u slučaju kada lopta uđe u vrata i uticaj stranog lica nije spriječio vratara ili nekog od igrača braneće ekipe da zaigra loptom; u tom slučaju priznaje se pogodak (čak iako je došlo do kontakta stranog lica i lopte) osim ako je uticaj ostvarila napadajuća ekipa
- Lopta se odbije u teren za igru od vratara, stuba vrata ili prečke i dodirne je strano lice:
 - sudija prekida igru
 - igra se nastavlja spuštanjem lopte na mjestu gdje je strano lice dotaklo loptu

3. Tabela:

Ishodi izvođenja kaznenog udarca		
	Pogodak	Nema pogotka
Prekršaj napadača	Ponavljanje udarca	Indirektan slobodan udarac
Prekršaj odbrambenog igrača	Pogodak	Ponavljanje udarca
Prekršaj vratara	Pogodak	Ponavljanje udarca javna opomena vrataru
Lopta udarena unazad	Indirektan slobodan udarac	Indirektan slobodan udarac
Nedozvoljeno fintiranje	Indirektan slobodan udarac javna opomena izvođaču	Indirektan slobodan udarac javna opomena izvođaču
Pogrešan izvođač	Indirektan slobodan udarac javna opomena izvođaču	Indirektan slobodan udarac javna opomena izvođaču
Vratar i izvođač istovremeno	Indirektan slobodan udarac javna opomena izvođaču	Ponavljanje udarca javna opomena obojici

Pravilo

15

Ubacivanje

Ubacivanje se dodjeljuje protivničkoj ekipi igrača koji je posljednji dodirnuo loptu prije nego što je cijela prešla preko uzdužne linije bilo po zemlji ili kroz vazduh.

Iz ubacivanja se ne može direktno postići pogodak:

- ako lopta uđe u protivnička vrata – dosuđuje se udarac sa vrata
- ako lopta uđe u sopstvena vrata – dosuđuje se udarac iz ugla

1. Procedura

Izvođač, u trenutku ubacivanja lopte mora:

- stajati licem okrenut prema terenu za igru
- biti dijelom oba stopala na uzdužnoj liniji ili na zemlji iza nje
- ubaciti loptu sa obje ruke iza i iznad glave sa mjesta gdje je napustila teren za igru

Svi protivnički igrači moraju se nalaziti najmanje 2 metra (2 jarde) od mjesta na uzdužnoj liniji sa koga ubacivanje treba da se izvrši.

Lopta je u igri kada uđe u teren za igru. Ako lopta dodirne tlo, prije nego što je ušla na teren za igru, ubacivanje će ponovo izvršiti ista ekipa sa istog mjesta. Ako ubacivanje nije izvršeno ispravno, ubacivanje će izvesti protivnička ekipa.

Ukoliko igrač, dok ispravno vrši ubacivanje, namjerno baci loptu na protivničkog igrača kako bi ponovo zaigrao njome, a to ne učini nepažljivo, nemarno ili sa upotrebom prekomjerne snage, sudija će dozvoliti nastavak igre.

Nakon što je izveo ubacivanje, igrač ne smije ponovo dodirnuti loptu dok je ne dodirne neki drugi igrač.

2. Prekršaji i kazne

Ukoliko, nakon što je lopta u igri, izvođač drugi put dodirne loptu prije nego što je dodirnuo neki drugi igrač, dosudiće se indirektan slobodan udarac. Ukoliko izvođač učini prekršaj igre lopte rukom:

- dosudiće se direktan slobodan udarac
- dosudiće se kazneni udarac ako je prekršaj učinjen u kaznenom prostoru izvođača, osim ako je u pitanju vratar kada će se dosuditi indirektan slobodan udarac

Protivnički igrač koji na nesportski način ometa ili spriječava izvođača da izvrši ubacivanje (uključujući približavanje mjestu izvođenja na manje od dva metra (dvije jarde)) biće kažnjen javnom opomenom zbog nesportskog ponašanja i ukoliko je ubacivanje već izvedeno, dosudiće se indirektan slobodan udarac.

Za sve ostale prekršaje ovog Pravila ubacivanje će izvršiti protivnička ekipa.

Pravilo

16

Udarac sa vrata

Udarac sa vrata se dosuđuje kada cijela lopta, koju je posljednji dodirnuo igrač napadajuće strane, pređe preko poprečne-gol linije bilo po zemlji ili kroz vazduh, a da nije postignut pogodak.

Pogodak se može postići direktno iz udarca sa vrata samo u protivnička vrata; ukoliko lopta direktno uđe u vrata izvođača udarca sa vrata, dosudiće se udarac iz ugla za protivničku ekipu ako je lopta bila prethodno napustila kazneni prostor.

1. Procedura

- lopta mora mirovati i udarac se izvodi sa bilo kog mjesta u prostoru vrata od strane igrača braneće ekipe
- lopta je u igri kada je udarena i jasno se pomjeri
- protivnički igrači moraju ostati van kaznenog prostora dok lopta ne bude u igri

2. Prekršaji i kazne

Ukoliko, nakon što je lopta u igri, izvođač dodirne loptu ponovo prije nego li je dotakao neki drugi igrač, dosudiće se indirektan slobodan udarac; ukoliko izvođač učini prekršaj igre lopte rukom:

- Dosudiće se direktan slobodan udarac
- Dosudiće se kazneni udarac ukoliko se prekršaj desio u sopstvenom kaznenom prostoru, osim ako je izvođač bio vratar u kom slučaju se dosuđuje indirektan slobodan udarac

Ukoliko je, prilikom izvođenja udarca sa vrata, neko od protivničkih igrača zaostao u kaznenom prostoru jer nije imao vremena da napusti isti, sudija će dozvoliti razvoj igre. Ako, protivnički igrač koji se nalazio u kaznenom prostoru kada je udarac sa vrata izveden, ili je ušao u kazneni prostor prije nego što je lopta bila u igri, dotakne loptu ili uđe u borbu za loptu prije nego li je bila u igri, ponavlja se izvođenje udarca sa vrata.

Ukoliko igrač uđe u kazneni prostor prije nego što je lopta u igri i učini prekršaj ili nad njim bude učinjen prekršaj, udarac sa vrata se ponavlja, a igrač koji je napravio prekršaj može da bude javno opomenut ili isključen u zavisnosti od težine prekršaja.

Za bilo koji drugi prekršaje ovog Pravila udarac će se ponoviti.

Pravilo

17

Udarac iz ugla

Udarac iz ugla se dosuđuje kada cijela lopta, koju je poslednji dodirnuo igrač braneće ekipe, pređe preko poprečne-gol linije bilo po zemlji ili kroz vazduh, a da nije postignut pogodak.

Pogodak se može postići direktno iz udarca iz ugla samo u protivnička vrata; ako lopta direktno uđe u vrata izvođača udarca iz ugla, dosudiće se udarac iz ugla za protivničku ekipu.

1. Procedura

- lopta se postavlja unutar kružnog luga ugaone zastavice koja je bliža mjestu gdje je lopta prešla preko poprečne-gol linije
- lopta mora mirovati i udarac može izvesti samo igrač napadajuće ekipe
- lopta je u igri kada je udarena i jasno se pomjeri; nije potrebno da lopta napusti kružni luk ugaone zastavice
- stub sa zastavicom na uglu terena ne smije se pomjerati
- protivnički igrači se moraju nalaziti najmanje 9,15 metara (10 jardi) od kružnog luka dok lopta ne bude u igri

2. Prekršaji i kazne

Ukoliko, nakon što je lopta u igri, izvođač dodirne loptu drugi put prije nego što je dotakao neki drugi igrač, dosudiće se indirektan slobodan udarac. Ukoliko taj igrač učini prekršaj igre lopte rukom:

- dosudiće se direktan slobodan udarac
- dosudiće se kazneni udarac ako se prekršaj dogodio unutar sopstvenog kaznenog prostora, osim ako se radi o vrataru, u kom slučaju će se dosuditi indirektan slobodan udarac

Ukoliko igrač, dok ispravno izvodi udarac iz ugla, namjerno pogodi loptom protivničkog igrača kako bi ponovo zaigrao njome, a to ne učini nepažljivo, nemarno ili sa upotrebom prekomjerne snage, sudija će dozvoliti nastavak igre.

Za bilo koji drugi prekršaj ovog Pravila udarac iz ugla će se ponoviti

VAR

protokol

Protokol – principi, praktični savjeti i procedure

Protokol VAR-a je, koliko je god to moguće, u skladu sa principima i filozofiji Pravila igre.

Upotreba video asistent sudije (VAR-a) je dozvoljeno isključivo na utakmicama/takmičenjima u kojima organizator ispunjava sve protokole VAR-a i uslove korišćenja (propisani u VAR priručniku), i nakon dobijene pisane saglasnosti od strane Međunarodnog Borda i FIFA-e.

Principi

Upotreba VAR tehnologije na fudbalskim utakmicama se zasniva na mnogobrojnim principima, i svi se oni moraju primjenjivati na svim utakmicama na kojima se koristi VAR.

1. Video asistent sudija (VAR) je član sudijskog tim, sa nezavisnim pristupom snimku utakmice, koji može pomoći sudiji samo u slučaju „jasne i očigledne greške,“ ili „ozbiljnog incidenta koji nije uočen,“ koji se odnose na:
 - a. Pogodak/ili ne
 - b. Kazneni udarac/ili ne
 - c. Direktan crveni karton (ali ne i u slučaju druge javne opomene/drugi žuti karton)
 - d. Zamjenu identiteta (kada sudija javno opomene ili isključi pogrešnog igrača, iz ekipe koja je učinila prekršaj)
2. Sudija mora donijeti odluku za svaku situaciju, npr. nije dozvoljeno da „nema odluke,“ od strane sudije i da onda koristi VAR da bi donio odluku; odluka da se dozvoli razvoj igre nakon mogućeg prekršaja, može biti pregledana.
3. Odluka koju je sudija donio neće biti promijenjena, osim u slučaju da video pregled jasno pokaže da je odluka bila „jasna i očigledna greška,“.

4. Samo sudija može inicirati „pregled,“; Video asistent sudija (VAR) i (ostali članovi sudijskog tima) mogu samo preporučiti sudiji „pregled,“.
5. Konačnu odluku uvijek donosi sudija, bilo da je ona bazirana na informaciji dobijenoj od strane VAR-a ili nakon što je sudija preduzeo pregled „na licu mjesta,“ (OFR).
6. Ne postoji vremensko ograničenje za proces pregleda, jer je tačnost odluke bitnija od brzine donošenja iste.
7. Igrači i službena lica ekipe ne smiju okruživati sudiju ili pokušavati da utiču na odluku, bilo da je u pitanju pregled, proces pregleda ili konačna odluka.
8. Sudija mora „vidljiv,“ cijelo vrijeme u procesu pregleda, kako bi osigurao transparentnost.
9. Ako se igra nastavi nakon incidenta koji se posle toga pregleda, bilo koja disciplinska mjera pokazana/neophodna da se pokaže u toku perioda nakon incidenta, ostaje na snazi, čak i da je prvobitna odluka promijenjena (osim u slučaju da je javna opomena/isključenje izrečeni zbog zaustavljanja obećavajućeg napada ili spriječavanja očigledne prilike za pogodak).
10. Ukoliko je igra zaustavljena i nakon toga nastavljena, sudija ne može preduzeti „pregled,“ osim u slučaju zamjene identiteta ili za mogući prekršaj za isključenje, koji se odnosi na nasilničko ponašanje, pljuvanje, ujedanje, ili upotrebu veoma nepristojnih, uvrijedljivih i/ili pogrdnih riječi ili gestova.
11. Period igre prije ili nakon incidenta koji može biti pregledan se određuje Pravilima igre i VAR protokolom.
12. Kako VAR automatski pregleda „provjerava,“ svaku situaciju/odluku, nema potrebe da treneri ili igrači zahtijevaju „pregled,“.

Odluke/incidenti koji se mogu pregledati i odluke mijenjati

Sudija može dobiti pomoć od VAR samo za četiri vrste odluka/incidenata koji se mogu pregledati i odluke mijenjati. U sve četiri situacije, VAR se koristi samo nakon odluke koju je sudija donio (prva/originalna odluka), uključujući odluku da igra teče dalje, ili ako ozbiljan incident je propušten/nije detektovan od strane članova sudijskog tima.

Originalna odluka sudije se neće mijenjati ukoliko se nije desila „jasna i očigled-

na greška,“ (ovo uključuje bilo koju odluku sudije koja je zasnovana na informaciji dobijenoj od strane nekog drugo člana sudijskog tima, npr. Ofsajd).

Odluke/incidenti koji mogu biti pregledani u smislu potencijalne „jasne i očigledne greške,“ ili „ozbiljnog incidenta koji nije uočen,“ su:

a. Pogodak/ili ne

Bilo koji prekršaj učinjen od strane ekipe koja je postigla pogodak u fazi napadi koji je rezultirao pogotkom, uključujući:

- Prekršaj učinjen od strane napadajuće ekipe u fazi građenja igre ili postizanja pogotka (igra rukom, prekršaj, ofsajd isl.)
- Lopta napustila igru prije pogotka
- Pogodak/ili ne situaciju
- Prekršaj učinjen od strane vratara i/ili izvođača prilikom izvođenja kaznenog udarca ili prijevremeni ulazak u kazneni prostor igrača braće ili napadajuće strane, koji se nakon toga direktno uključuje u igru kada se lopta odbila od stuba vrata, prečke ili vratara

b. Kazneni udarac/ili ne

- Prekršaj od strane napadajuće ekipe, u fazi građenja igre koja je dovela do situacije za kazneni udarac (igra rukom, prekršaj, ofsajd isl.)
- Lopta napustila granice terena prije situacije
- Mjesto prekršaja (unutra ili van kaznenog prostora)
- Kazneni udarac pogrešno dosuđen
- Prekršaj za kazneni udarac nije kažnjen

c. Direktni crveni karton (ne druga javna opomena/drugi žuti karton)

- Spriječavanje očigledne prilike za pogodak (posebno u dijelu određivanja mjesta prekršaja i rasporeda igrača)
- Ozbiljan prekršaj (ili nemaran start)
- Nasilničko ponašanje, pljuvanje, ujedanje nekoga
- Upotreba nepristojnih, uvrijedljivih ili pogrdnih gestova

d. Zamjena identiteta (žuti ili crveni karton)

Ukoliko sudija dosudi prekršaj i nakon toga izrekne disciplinsku mjeru javna opomena ili isključenje, pogrešnom igraču iz ekipa koja je učinila prekršaj, identitet počinioca može biti pregledan; sam prekršaj ne može biti pregledan osim ako se radi o pogotku, situaciji za kazneni udarac ili direktnom crvenom kartonu.

Praktična primjena

Upotreba VAR-a u toku utakmice podrazumijeva sljedeće praktične primjene:

- Video asistent sudija (VAR) gleda utakmicu u prostoriji za video operativu (VOR) uz pomoć pomoćnika video sudije (AVAR) i operatera za ponovni pregled (RO)
- U zavisnosti od broja kamera i uglova snimanja (i drugih okolnosti), može biti određeno više od jednog AVAR-a i RO-a
- Samo autorizovanim osobama je dozvoljen pristup u VOR ili komunikacija sa VAR-om/AVAR-om/RO-om u toku utakmice
- VAR ima nezavisan pristup TV prenosu utakmice, kao i kontroli ponovljenog snimka situacija
- VAR je povezan sa članovima sudijskog tima putem sistema za komunikaciju i čuje sve što oni govore; VAR može uspostaviti komunikaciju sa sudijom pritiskom na taster (kako bi se izbjeglo da sudija bude ometen konverzacijom koja se odvija u prostoriji za VAR operativu)
- Ukoliko je VAR zauzet „provjerom,“ ili „pregledom,“ AVAR se može obratiti sudiji utakmice, posebno ako je neophodno zaustaviti igru ili obezbijediti da se igra ne nastavi
- Ukoliko sudija odluči da pregleda snimak, VAR će odrediti najbolji ugao/brzinu snimka; sudija može zatražiti drugi/dodatni ugao/brzinu.

Procedure

Prvobitna odluka

- Sudija i ostali članovi sudijskog tima, mora uvijek donijeti prvobitnu odluku (uključujući i disciplinske mjere), kao što je slučaj kada se ne koristi VAR (osim za „incidente koje nisu uočili,“)
- Sudiji i ostalim članovima sudijskog tima nije dozvoljeno da ne donesu odluku, jer bi ovo dovelo do „slabog/nedoslednog,“ suđenja, previše „pregleda,“ i velikih problema u slučaju da dođe do zastoja tehnike

- Sudija je jedini koji donosi konačnu odluku; VAR ima isti status kao i ostali članovi sudijskog tima i može samo da pomaže sudiji
- Odlaganje kod podizanja zastavice/znaka pištaljkom je samo dozvoljeno u veoma jasnoj napadajućoj situaciji, kada igrač ima priliku da postigne pogodak ili ima jasan trk u/ka protivničkom kaznenom prostoru
- Ukoliko pomoćni sudija odloži podizanje zastavice, on mora podići zastavicu ako napadajuća strana postigne pogodak, ako je dusđen kazneni udarac, slobodan udarac, udarac iz ugla ili ubacivanje, ili ekipa zadrži posjed nakon što se taj napad završio; u svim drugim situacijama, pomoćni sudija će odlučiti da li će podići zastavicu ili ne, u zavisnosti od zahtjeva igre

Provjera

- VAR automatski, uz upotrebu različitih uglova kamere i brzina ponavljanja, provjerava snimak TV kamera za svaki eventualni ili aktuelni pogodak, kazneni udarac, odluku/incident za direktan crveni karton, ili slučaj zamjene identiteta
- VAR može vršiti „provjeru,“ u normalnoj brzini i/ili u usporenom snimku ali, u principu usporeni snimak treba koristiti za činjenice, npr. mjesto prekršaja/igrača, je li došlo do kontakta prilikom fizičkih kontakata i igre rukom, kada je lopta van igre (uključujući situaciju pogodak/ili ne); normalnu brzinu snimka treba koristiti za „intenzitet,“ prekršaja ili da bi se odlučilo da li je postojao prekršaj igre lopte rukom
- Ako „provjera,“ nije pokazala „jasnu i očiglednu grešku,“ ili „ozbiljan incident koji nije uočen,“ običeno nema potrebe da VAR uspostavlja komunikaciju sa sudijom – ovo je „tiha provjera,“; u svakom slučaju, potvrda VAR-a da nije bilo „jasne i očigledne greške,“ ni „ozbiljnog incidenta koji nije uočen,“ pomaže sudiji u vođenju utakmice i kontrolisanju igrača
- Ako nastavak igra treba da se odloži radi „provjere,“ sudija će dati jasan signal tako što će staviti prst jedne ruke na slušalicu i podići drugu ruku; ovaj signal će zadržati dok „provjera,“ ne bude završena, što znači da je sudija u procesu dobijanja informacije (što može biti od strane VAR ili nekog drugo člana sudijskog tima)
- Ako „provjera,“ ukazuje na moguću „jasnu i očiglednu grešku,“ ili „ozbiljan incident koji nije uočen,“ VAR će prenijeti ovu informaciju (ali ne i odluku) sudiji, a on će nakon toga odlučiti da li će pokrenuti „pregled,“

Pregled

- Sudija može upotrebiti „pregled,, za eventualnu „jasnu i očiglednu grešku,, ili „ozbiljan prekršaj koji nije uočen,, kada:
 - VAR sudija (ili neki drugi član sudijskog tima) preporuči „pregled,,
 - Sudija sumnja da je nešto ozbiljno propušteno
- Ako je igra već bila zaustavljena, sudija odlaže nastavak
- Ako igra nije bila zaustavljena, sudija prekida igru kada lopta bude u neutralnoj zoni/situaciji (obično kada nijedna ekipa nije u fazi napada)
- U oba slučaja, sudija mora naznačiti „pregled,, tako pto će jasno pokazati „TV signal,, (zamišljeno crtanje tv ekrana u vazduhu)
- VAR sudija opisuje sudiji šta se vidi na TV snim-ku(-cima) ali ne i odluku koju treba donijeti, i sudija nakon toga:
 - Donosi konačnu odluku na osnovu ličnog ubjeđenja i informacije dobijene od VAR sudije, i, kada je to potrebno, informacije dobijene od ostalih članova sudijskog tima – ovo se zove samo VAR pregled
 - Odlazi u zonu za pregled snimka da vidi ponovljeni snimak - „pregled na licu mjesta,, (OFR) – prije nego donese konačnu odluku. Ostali članovi sudijskog tima neće pregledati snimak izuzev u vanrednim okolnostima, kada su upitani od sudije da to učine
- Nakon oba procesa pregleda, sudija mora ponovo pokazati „TV signal,, nakon čega donosi konačnu odluku
- Za odluke koje se zaničaju na činjenicama npr.pozicija igrača kod ofsajda, dal je došlo do kontakta (igra rukom/prekršaj), mjesto prekršaja (unutra ili van kaznenog prostora), lopta van igre isl. Samo VAR pregled je obično dovoljan ali „pregled na licu mjesta,, (OFR) se može koristiti za odluku koja se zasniva na činjenicama, ako bi to pomoglo u kontroli igrača/ utakmice ili „prodavanju,, odluke (npr. krucijalna odluka koja odlučuje utakmicu u završnoj fazi iste)
- Za odluke koje se zasnivaju na procjeni, npr. intenzitet prekršaja, uticaj kod ofsajda, usmjerenja za igru rukom (pozicija, namjera isl.) obično je adekvatan „pregled na licu mjesta,, (OFR)
- Sudija može zahitjevati da vidi različite uglove kamera/brzine snimka ali, u principu, usporeni snimak se koristi samo za činjeničko utvrđivanje npr. pozicija igrača kod ofsajda, dal je došlo do kontakta kod prekršaja i igre rukom, dal je lopta van igre (uključujući situaciju pogodak ili ne); normalna brzina snimka se koristi za „intenzitet,, prekršaja i prilikom procjene je

- li bilo prekršaja igre lopte rukom
- Za odluke/situacije koje se odnose na pogotke, kazneni udarac/ili ne i crveni karton zbog spriječavanja očigledne prilike, može biti neophodno da se pregleda faza napada koja je dovela do odluke/situacije; ovo se može odnositi na to kako je ekipa došla u posjed lopte u fazi građenja igre
- Pravila igre ne dozvoljavaju da nastavci igre (udarac iz ugla, ubacivanje sa strane isl.) budu promijenjeni nakon što je igra nastavljena, tako da oni ne mogu biti predmet pregleda
- Ako je igra zaustavljena i nastavljena, sudija može preduzeti „pregled,, i donijeti adekvatnu disciplinsku mjeru, za slučaj zamjene identiteta ili potencijalni prekršaj isključenja koji se odnosi na nasilničko ponašanje, pljuvanje, ujedanje ili upotrebu izuzetno nepristojnih, uvredljivih ili pogrdnih gestova
- Proces pregleda treba da bude završen što je moguće brže, ali tačnost odluke je bitnija od brzine procesa. Iz tog razloga, kao i činjenice da su neke situacije vrlo kompleksne sa više odluka/situacija koje se gledaju, nije postavljeno vremensko ograničenje za proces pregleda.

Konačna odluka

- Nakon završetka procesa pregleda, sudija mora pokazati „TV signal,, i donijeti konačnu odluku
- Sudija nakon toga izriče/mijenja/otkazuje disciplinske mjere (kada je neophodno) i nastavlja igru u skladu sa Pravilima igre

Igrači, zamjenici i službena lica ekipa

- Kako VAR vrši automatsku provjeru svake situacije/incidentu, nema potrebe da treneri ili igrači zahtjevaju „provjeru,, ili „pregled,,
- Igrači, zamjenici i službena lica ekipa ne smiju pokušati da utiču ili miješaju se u proces pregleda, uključujući period kada je donijeta konačna odluka
- U toku procesa pregleda igrači treba da ostanu u terenu za igru; zamjenici i službena lica ekipa ostaju van terena za igru
- Igrač/zamjenik/zamjenjeni igrač/službeno lice ekipe koji pretjerano pokazuje TV signal ili ulazi u zonu za pregled RRA, će biti javno opomenut
- Igrač/zamjenik/zamjenjeni igrač/službeno lice ekipe koji uđe u prostoriju za video operativu VOR će biti isključen

Validnost utakmice

U principu, utakmica se ne smatra nevalidnom zbog:

- Prestanka rada VAR tehnologije (kao što važi za tehnologiju gol linije GLT)
- Pogrešne odluke/a uključujući VAR sudiju (jer je i on dio sudijskog tima)
- Odluke da ne izvrši pregled situacije
- Pregleda situacije ili odluke koja ne bi trebalo da se pregleda

Pregled izmjena pravila igre

Sažeti pregled glavnih izmjena Pravila igre / pojašnjenja

Pravilo 1 – Teren za igru

- Službeno lice ekipe će biti javno opomenuto za ulazak u RRA i isključeno za ulazak u VOR

Pravilo 3 – Igrači

- Igrač koji se zamjenjuje mora napustiti teren za igru na najbližoj graničnoj liniji, osim ako je drugačije naloženo od strane sudije

Pravilo 4 – Oprema igrača

- Poddresovi mogu biti višebojni/šareni ako su potpuno isti kao rukavi dresa

Pravilo 5 – Sudija

- Sudija ne može promijeniti tehničku mjeru nakon što je igra nastavljena ali, u određenim okolnostima, može izreći disciplinsku mjeru (žuti ili crveni karton) za prethodni incident
- Ako sudija napusti teren za igru kako bi izvršio VAR pregled ili da bi pozvao igrača da se vrate na teren za igru, na kraju nekog dijela igre, odluka može biti promijenjena
- Službeno lice ekipe koje učini nesportsko ponašanje može dobiti žuti ili crveni karton; ukoliko prekršioc ne može biti identifikovan šef stručnog štaba će biti sankcionisan
- Kada je dosuđen kazneni udarac, igrač koji treba da ga izvede može dobiti medicinski tretman na terenu za igru bez obaveze da napušta teren nakon tretmana, i nakon toga izvesti udarac

Pregled izmjena pravila igre 2018/19

Pravilo 7 – Trajanje igre

- Pojašnjenje razlike između pauze za hlađenje i pauze za vodu

Pravilo 8

- Tim koji je dobio žrijeb može izabrati da izvede početni udarac
- Spuštanje lopte – lopta se spušta vrataru (ukoliko je zaustavljena u kaznenom prostoru) ili jednom od igrača ekipe koja je ostvarila posljednji kontakt sa loptom sa mjesta gdje je posljednji kontakt ostvaren; ostali igrači (obije ekipe) moraju biti udaljeni najmanje 4m (4 jarde)

Pravilo 9

- Spušta se lopta ako je pogodila sudiju (ili drugog člana sudijskog tima) i ušla u vrata, došla u posjed druge ekipe ili je započet obećavajući napad

Pravilo 10

- Vratar ne može postići pogodak bacajući loptu iz ruke u protivnička vrata

Pravilo 12

- Tekst kod igre rukom je preformulisan radi veće jasnoće/dosljednosti sa jasnim vodičem kada „nenamjerna,, ruka treba (a kada ne treba) da bude kažnjena
- Potvrda da se prekršaj igre rukom od strane vratara u sopstvenom kaznenom prostoru ne kažnjava disciplinski sa žutim ili crvenim kartonom
- Ako, nakon što mu je lopta vraćena namjerno stopalom ili iz ubacivanja od strane saigrača, vratar bezuspješno pokuša da je nogom odbije u polje, može je prihvatiti u ruku
- Sudija može odložiti izricanje žutog ili crvenog kartona do sljedećeg prekida, ako ekipa protiv koje je učinjen prekršaj izvede brzi slobodan udarac i kreira priliku za pogodak
- Žuti karton zbog nedozvoljene proslave pogotka se dodjeljuje čak i kada je pogodak poništen
- Urađen je popis prekršaja za upozorenje/žuti karton/crveni karton za službenica lica ekipa
- Svi verbalni prekršaji se kažnjavaju indirektnim slobodnim udarcem
- Šutiranje predmeta se kažnjava isto kao bacanje predmeta

Pravilo 13

- Nakon što se indirektan slobodan udarac izvede, sudija može spustiti ruku kojom se označava da je udarac indirektan ako je jasno da pogodak ne može biti direktno postignut (npr. prilikom izvođenja indirektnih udaraca za ofsajd)

- Za slobodne udarce dosuđene branećoj strani u sopstvenom kaznenom prostoru, lopta je igri kad se udari i jasno se pomjeri; ne mora da napušta kazneni prostor
- Kada se u živom zidu braneće strane nalaze najmanje tri igrača, svi igrači napadajuće ekipe moraju biti udaljeni najmanje 1 m od „zida,,; Indirektan slobodan udarac se dosuđuje za povredu ovog pravila

Pravilo 14

- Prilikom izvođenja kaznenog udarca stubovi vrata, prečka i mreža se ne smiju pomjerati i vratar ih ne smije dodirivati
- Vratar mora imati dio jednog stopala na poprečnoj-gol liniji ili po vazduhu u visini sa istom, prilikom izvođenja kaznenog udarca; ne može stajati iza linije
- Ako se desi neki prekršaj nakon što je sudija dao znak za izvođenje kaznenog udarca ali prije nego što je udarac izveden, udarac se mora izvesti nakon izricanja disciplinske mjere (žuti ili crveni karton)

Pravilo 15

- Svi protivnički igrači moraju biti najmanje 2m od mjesta na uzdužnoj liniji sa kojeg treba da se izvede ubacivanje, čak iako je izvođač ubacivanja udaljen od linije

Pravilo 16

- Prilikom izvođenja udarca sa vrata, lopta je u igri kada se udari jasno pomjeri; ne mora da napušta kazneni prostor

Jezičke promjene

Izvršen je veći broj jezičkih promjena, kako bi se jezik/red riječi u tekstu učinio dosljednijim/logičnijim. Neki dijelovi teksta su izbrisani jer više nisu na snazi. Glavne promjene su podvučene. Slijedi pregled najznačajnijih promjena:

Teskt na koji je izvršen amandman (u više Pravila)

- Dio koji se odnosio na „namjerno„ igranje rukom (ili namjeru) je promijenjen u „prekršaj igre lopte rukom„
- „isključenje„ je gramatički promijenjeno u verziji na englesom jeziku (u imenicu „sending-off„). U našoj verziji ovdje nije bilo promjene

Izbrisani tekst

Pravilo 4

- Odnosi se na prelazni period u implementaciji EPTS standarda koji je završen

Pravilo 5

- Odnosi se na razloge zbog kojih se uvodi mogućnost pokazivanja signala za prednost sa jednom rukom

Pravilo 16

- Odnosi se na ponavljanje udarca sa vrata ako se lopta dotakne prije nego li napusti kazneni prostor

Reorganizovani tekst

Neke rečenice/pasusi su pomjereni kako bi teskt/redosled bio logičniji:

- p35 – pasus o linijama na terenu sa vještačkom podlogom pomjeren
- p40 – tekst reorganizovan
- p45 – obrnut redosled za obim i težinu lopte
- p96 – raspored tačaka promijenjen
- P122 – tekst reorganizovan

Tekst preuređen

Pravilo 1

- Posljednja rečenica u pasusu o „logoima i amblemima„ preuređena u engleskoj verziji Pravila

Detaljni pregled izmjena svih Pravila

Ovo je popis svih izmjena na Pravila igre (izdanje 2018/19). Za svaku promjenu je notiran stari tekst (ako je neophodno) i novi/promijenjeni/dodati tekst, kao i pojašnjenje promjene.

Pravilo 1 – Teren za igru

14. Video asistent sudije (VAR-ovi)

Dorađeni tekst

Prostorija za video operativu (VOR)

Igrač, zamjenik ili zamjenjeni igrač ili službeno lice ekipe koji uđe u prostoriju za video operativu (VOR) biće isključen iz igre; ~~službeno lice ekipe koje uđe u prostoriju za video operativu (VOR) će biti udaljeno iz tehničkom prostora.~~

Zona ta pregled od strane sudija (RRA)

Igrač, zamjenik ili zamjenjeni igrač ili službeno lice ekipe koji uđe u zonu za pregled sudije (RRA) će biti javno opomenut; ~~Službeno lice ekipe koje uđe u zonu za pregled sudije (RRA) će biti javno upozoreno (ili će biti izrečena javna opomena ukoliko se žuti kartoni koriste za službena lica ekipa)~~

Objašnjenje:

Nesportsko ponašanje od strane službenih lica ekipa se od sada kažnjava izricanjem žutog ili crvenog kartona

Pravilo 3 – Igrači

3. Procedura zamjene

Dorađeni tekst

Da bi se izvršila procedura zamjene, moraju se poštovati sljedeći uslovi:

- igrač koji treba da bude zamjenjen:
 - dobija dozvolu od sudije da napusti teren za igru, osim u slučaju da je već van terena, i mora napustiti teren za igru na mjestu gdje je najbliža granična linija terena osim ako sudija utvrdi da taj igrač može napustiti teren za igru direktno i odmah na središnjoj liniji ili nekom drugom mjestu (npr. Iz razloga bezbjednosti/sigurnosti, usljed povrede i sl)
- igrač koji treba da bude zamjenjen nema obavezu da napusti teren za igru u visini središnje linije mora odmah ići u tehnički prostor svoje ekipe ili svlačionicu i ne može više učestvovati u igru, osim na utakmicama na kojima je odobren povratak zamijenjenog igrača

- ukoliko igrač koji treba da bude zamijenjen odbije da napusti teren za igru, igra se nastavlja

Objašnjenje

Kako bi se preduprijedilo gubljenje vremena od strane igrača koji treba da bude zamijenjen, sporim napuštanjem terena na središnjoj liniji (što i nije zahtjev po pravilima), igrač mora napuštiti teren na najbližoj graničnoj liniji (kao u slučaju povrede) osim ako sudija naloži drugačije npr. Ukoliko igrač može brzo napuštiti teren u visini središnje linije, ako postoji bezbjedonosni/sigurnosni problemi ili ako igrač napušta teren na nosilima. Zamijenjeni igrač mora odmah ići u tehnički prostor ili u svlačionicu, kako bi se izbjegli mogući problemi sa zamjenicima, gledaocima, ili članovima sudijskog tima. Igrač koji se ogriješi o duh ovog Pravila treba biti sankcionisan zbog nesportskog ponašanja npr. Ako odlaže izvođenje nastavka igre.

PRAVILO 4 – Oprema igrača

3. Boje

Dodati tekst

Poddresovi moraju biti:

- Jednobojni ako je ta boja ista kao što je preovlađujuća boja rukava na dresu ili
- Šareni/u više boja ako su potpuno jednaki šari/šarama na rukavu dresa

Objašnjenje

U današnje vrijeme proizvođači prave poddresove čiji rukavi su isti kao rukavi dresa; sudije treba da dozvole upotrebu ovakvih poddresova

PRAVILO 5 - Sudija

2. Odluke sudije

Dorađeni tekst

Sudija ne može promijeniti odluku o nastavku igre ukoliko shvati da je pogrešna, ili na intervenciju nekog drugog člana sudijskog tima, ako je igra nastavljena ili je obavještenje dobio na kraju prvog ili drugog poluvremena (uključujući produžetke) i napustio je teren za igru ili je završio prekinuo utakmicu. Ali, ako na kraju tog dijela igre, sudija napusti teren za igru kako bi otišao u zonu za pregled (RRA) ili kako bi naložio igračima da se vrate na teren za igru, odluka u vezi sa incidentom koji se desio prije kraja tog dijela igre može biti promijenjena. Izuzimajući

navode Pravila 12.3 i VAR protokola, disciplinska mjera nakon nastavka igre, se može izreći samo u slučaju da je neko od članova sudijskog tima uočio i pokušao da saopšti sudiji prekršaj prije nego li je nastavak izveden; nastavak igre, koji je u vezi sa izrečenom disciplinskom mjerom, se ne može primijeniti.

Objašnjenje

- Riječ „završio, je zamijenjena riječju „prekinuo, radi lakšeg prevoda
- Ako, na kraju nekog dijela igre, sudija ide u RRA ili da bi rekao igračima da vrate na teren za igru, dozvoljen je „pregled,, i odluka može biti promijenjena ukoliko se prekršaj desio prije kraja tog dijela igre
- Ponekad članovi sudijskog tima označavaju/saopštavaju prekršaj za žuti/crveni karton (npr pomoćni sudija podiže zastavicu da označi nasilničko ponašanje bez lopte) ali sudija ne vidi njegov signal/ne čuje njegovo saopštavanje sve dok igra nije ponovo nastavljena. Sudija može preduzeti disciplinsku mjeru i nakon što je igra nastavljena, ali nastavak igre koji se odnosi na ovu mjeru ne može biti promijenjen (tehnička mjera se ne može promijeniti)

3. Prava i dužnosti – Disciplinske mjere

Dorađeni tekst

(...)

- preduzima mjere protiv zvaničnih lica ekipa koja se ne ponašaju odgovorno i može ih udaljiti sa terena za igru može ih upozoriti, izreći javnu opomenu (žuti karton) ili ih isključiti pokazivanjem crvenog kartona sa terena za igru i njegovog ograđenog dijela, uključujući tehnički prostor; ako prekršioc ne može biti identifikovan, šef stručnog štaba će dobiti tu disciplinsku mjeru; član medicinskog osoblja ekipe, koji učini prekršaj za koji treba da bude udaljen isključen je sa terena za igru i njegovog ograđenog dijela, može ostati ukoliko (...)

Objašnjenje

Eksperiment koji se odnosio na izricanje disciplinske mjere (žuti i crveni karton) službenim licima ekipa za nesportska ponašanja, se pokazao uspješnim i imao koristi na svim nivoima, uključujući olakšanje mladim sudijama u ophođenju prema „problematičnim,, odraslim trenerima. Ukoliko prekršioc ne može biti identifikovan, trener sa najvećom ulogom (obično šef stručnog štaba), koji se nalazi u tehničkom prostoru, će biti sankcionisan (jer je on u tom momentu osoba odgovorna za ponašanje ostalih članova stručnog štaba).

3. Prava i dužnosti – Povrede

Dodati tekst

(...)

Povrijeđenom igraču pomoć se ne može ukazivati na terenu za igru (...).

Odstupanja od ove procedure treba da se naprave samo u sljedećim situacijama:

(...)

Kada je dosuđen kazneni udarac i povrijeđeni igrač treba da ga izvede

Objašnjenje

Smatra se da nije pošteno ukoliko izvođač kaznenih udaraca u jednoj ekipi treba tretman/pomoć i nakon toga mora napustiti teren za igru, zbog čega ne može izvesti kazneni udarac

Pravilo 7 – Trajanje utakmice

3. Nadoknada izgubljenog vremena

Dorađeni tekst

Svaki dio igre će se produžiti da bi se nadoknadilo izgubljeno vrijeme u tom dijelu zbog:

(...)

- Prekida radi osvježenja (čije trajanje ne treba da prelazi jedan minut) ili drugih medicinskih razloga koji su odobreni propozicijama takmičenja
- medicinskih prekida odobrenih propozicijama takmičenja npr. „pauze za vodu,, (koje ne treba da budu duže od jednog minuta) i „pauze za hlađenje,, (90 sekundi do tri minuta)

Objašnjenje

U cilju bezbjednosti igrača, propozicije takmičenja mogu dozvoliti, u određenim vremenskim uslovima (npr velika vlažnost vazduha i visoka temperatura), pauze za ,hlađenje, (od devedest sekundi pa do tri minuta) kako bi se spustila tjelesna temperatura igrača; ove pauze se razlikuju od pauza za ,vodu, (koje traju najviše jedan minut) i služe da hidrataciju.

Pravilo 8 Početak i nastavak igre

1. Početni udarac - Procedura

Dorađeni tekst

- ekipa koja dobije žrijeb bira ili vrata na koja će napadati u prvom dijelu utakmice ili će izvesti početni udarac u prvom dijelu igre
- Zavisno od gore navedenog, drugoj ekipi se dodjeljuje početni udarac u prvom dijelu igre ili mogućnost da izabere vrata na koja će napadati u prvom dijelu utakmice
- ekipa koja je dobila žrijeb je izabrala vrata na koja će napadati u prvom dijelu utakmice, u drugom dijelu će izvesti početni udarac

Objašnjenje

Skorije promjene Pravila su ista učinila dinamičnijim (npr može se postići pogodak direktno iz početnog udarca) pa kapiteni koji dobiju žrijeb prije utakmice, sve češće pitaju da prvi izvedu početni udarac

2. Spuštanje lopte - Procedura

Dorađeni tekst

Stari tekst

Sudija spušta loptu da padne na mjesto gdje se nalazila u trenutku kada je igra prekinuta, osim ako se nalazila u vratavom prostoru, u kom slučaju se lopta spušta na liniju vratavog prostora paralelnu poprečnoj-gol liniji na mjestu koje je najbliže mjestu na kome se lopta nalazila u momentu kada je igra prekinuta.

Lopta je u igri kada dodirne tlo. Bilo koji broj igrača može učestvovati prilikom spuštanja lopte (uključujući i vratare).

Sudija ne može odlučivati ko može učestvovati prilikom spuštanja lopte, niti predodređivati ishod spuštanja.

Novi tekst

- Lopta se spušta vrataru braneće strane, u njegovom kaznenom prostoru, kada je prilikom zastavljanja igre:
 - Lopta bila u kaznenom prostoru ili
 - Posljednji kontakt sa loptom se desio u kaznenom prostoru
- U svim ostalim slučajevima, sudija će spustiti loptu jednom od igrača ekipe koja je ostvarila posljednji kontakt sa loptom, na mjestu gdje je ostvaren posljednji kontakt lopte i igrača, lopte i stranog tijela ili lopte i člana sudijskog tima, kako je naglašeno u Pravilu 9.1
- Svi ostali igrači (iz obje ekipe) moraju biti udaljeni najmanje 4m (4.5 jardi) od lopte, dok ona ne bude u igri.

Lopta je u igri kada dodirne tlo.

Bilo koji broj igrača može učestvovati prilikom spuštanja lopte (uključujući i vratare). Sudija ne može odlučivati ko može učestvovati prilikom spuštanja lopte, niti predodređivati ishod spuštanja.

Objašnjenje

Prethodno pravilo prilikom spuštanja lopte obično je vodilo ka predodređenom spuštanju, što je korišteno na nepošten način (npr šutiranje lopte preko uzdužne linije duboko u protivničku polovinu) i izazivalo konfrotacije. Spuštanje lopte ekipi koja je posljednja odigrala njome (imala posjed) vraća ono što je izgubljeno kada je igra prekinuta, osim ako se to desilo u kaznenom prostoru kada je najjednostavnije loptu dodijeliti vrataru. Kako bi se preduprijedilo da neka od ekipa dobije nepoštenu prednost, svi igrači obje ekipe osim igrača kome se spušta lopta, moraju biti udaljeni najmanje 4 m (4 jarde).

Pravilo 09 – Lopta u igri i van igre1. Lopta van igre

Dodati tekst

Lopta je van igre:

(...)

Kada dotakne člana sudijskog tima, ostane u terenu za igru i:

- Jedna od ekipa započne obećavajući napad ili
 - Lopte uđe direktno u vrata ili
 - Dođe u posjed druge ekipe

U svim ovim slučajevima, igra će biti nastavljena spuštanjem lopte.

Objašnjenje

Smatra se veoma nepoštenim ako ekipa stekne prednost ili postigne pogodak a lopta je prethodno pogodila člana sudijskog tima, pogotovo sudiju.

2. Lopta u igri

Dorađeni tekst

Lopta je u igri u svim ostalim slučajevima uključujući kada dotakne nekog od članova sudijskog tima i kada se odbije od člana sudijskog tima, stuba vrata, prečke ili stuba sa ugaonom zastavicom i ostane u terenu za igru.

Objašnjenje

Izuzimajući situaciju objašnjenu u Pravilu 9.1, lopta je igri kada dotakne člana sudijskog tima

PRAVILO 10 – Određivanje ishoda utakmice

1. Postizanje pogotka

Dodati tekst

(...)

Ako vratar baci rukom loptu direktno u protivnička vrata, dosudiće se udarac sa vrata za protivničku ekipu.

Objašnjenje

Promjena je napravljena kako bi se ostalo dosljedno sa promjenama kod igre rukom, napravljenim u Pravilu 12.

PRAVILO 12 – Prekršaji i nesportska ponašanja

1. Direktni slobodan udarac

Dorađeni tekst

Najveći dio dijela koji se odnosi na igru rukom je preformulisan (vidi stranice)

Objašnjenje

- Bilo je neophodno pojasniti igru rukom, posebno situacije kada je nenamjerna, ruka prekršaj. Preformulacije je urađena kod sljedećih principa:
- Nije prihvatljivo postići pogodak šakom/rukom u fudbalu (čak ni slučajno)
- U fudbalu se očekuje da igrač bude kažnjen ako je šakom/rukom prihvatio/iskontrolisao loptu i tako stekao prednost npr postigao pogodak ili došao u priliku za pogodak
- Prirodno je da se igrač dočeka na ruku prilikom pada na zemlju
- Podizanje šake/ruke iznad ramena je rijetko kada prirodan položaj i igrač time preuzima rizik, uključujući situaciju klizajućeg starta
- Ako se lopta odbila od tijela igrača, ili nekog drugog igrača (bilo koje ekipe), koji je bio blizu, na šaku/ruku obično je nemoguće izbjeći kontakt sa loptom

Igranje lopte rukom

Dorađeni tekst

Vratar van sopstvenog kaznenog prostora ima ista ograničenja vezana za igranje lopte rukom kao i ostali igrači. U sopstvenom kaznenom prostoru, vratar ne može da učini prekršaj igranja lopte rukom koji se kažnjava direktnim slobodnim udarcem ili nekom drugom povezanom sankcijom ali može da bude kriv za prekršaje igranja lopte rukom u sopstvenom kaznenom prostoru zbog kojih se dosuđuje indirektni slobodan udarac. Ukoliko vratar, u sopstvenom kaznenom

prostoru, dotakne loptu rukom kada na to nije imao pravo, indirektan slobodan udarac će biti dosuđen ali se neće preduzimati disciplinska sankcija protiv vratara.

Objašnjenje

Vratar nema pravo da igra loptu rukom u svom kaznenom prostoru, ako mu je loptu namjerno stopalom vratio saigrač ili mu je uputio iz ubacivanja, ili nakon što se on sam oslobodio lopte iz ruku. Ukoliko, u ovim slučajevima vratar dotakne loptu rukom, dosudiće se indirektan slobodan udarac, ali neće se izreći disciplinska mjera vrataru, čak i u slučajevima da je spriječio obećavajući napad ili očiglednu priliku za pogodak.

2. Indirektan slobodan udarac

Dorađeni tekst

Indirektan slobodan udarac će biti dosuđen ukoliko vratar, unutar sopstvenog kaznenog prostora, učini bilo koji od sljedećih prekršaja:

- kontroliše loptu svojom šakom/rukom rukama više od šest sekundi prije nego što je se oslobodi
- dodirne loptu šakom/rukom rukama nakon što se oslobodio lopte iz ruku, a prije nego što ju je dotakao drugi igrač
- Dodirne loptu sa šakom/rukom, osim ako se radi o vrataru koji je jasno udario ili pokušao da udari loptu kako bi je vratio u igru, nakon što:
 - mu je namjerno stopalom vratio saigrač
 - mu je upućena direktno iz ubacivanja od strane saigrača

Objašnjenje

- Uključivanje šake je dosljedno sa drugim dijelovima Pravila koji se odnose na igru rukom
- Kada vratar jasno šutne ili pokuša da šutne loptu nogom u igru, ovim pokazuje da nije imao želju da je igra rukom pa, ako je izbijanje bilo neuspješno, vratar može igrati loptu rukom čime ne čini prekršaj

3. Disciplinske mjere

Dorađeni tekst

Sudija ima mogućnost da izriče disciplinske mjere od trenutka stupanja na teren za igru radi inspekcije prije utakmice pa do napuštanja terena za igru posle završetka utakmice (uključujući udarce sa tačke za kazneni udarac). Ukoliko, prije izlaska na teren za početak utakmice, igrač ili službeno lice ekipe napravi prekršaj za isk-

ljučenje, sudija mu može zabraniti nastup na utakmici (vidi Pravilo 3.6); sudija će podnijeti izvještaj ukoliko se desi bilo koji vid nedoličnog ponašanja.

Igrač ili službeno lice ekipe koji se nalazi na terenu za igru ili van njega učini prekršaj protiv protivnika, saigrača, člana sudijskog tima ili bilo koje druge osobe ili Pravila igre i učini prekršaj za koji se izriče disciplinska mjera (javna opomena ili isključenje) biće disciplinski kažnjen shodno težini učinjenog prekršaja. (...) Samo se igraču, zamjeniku, zamijenjenom igraču ili službenom licu ekipe može pokazati crveni ili žuti karton.

Objašnjenje

Od sada se žuti i crveni karton može pokazati službenim licima ekipa (Vidi Pravilo 5).

3. Disciplinske mjere – Odlaganje nastavka igre da bi se pokazao karton

Dodati tekst

Kada sudija odluči da pokaže javnu opomenu ili isključenje, igra se ne može nastaviti sve dok disciplinska mjera ne bude izrečena, osim u slučaju kada ekipa protiv koje je učinjen prekršaj izvede brzi slobodan udarac, ima očiglednu priliku za postizanje pogotka i sudija još nije započeo proceduru izricanja disciplinske mjere. U tom slučaju disciplinska mjera se izriče u prvom narednom prekidu; ako je prekršaj bio spriječavanje očigledne prilike za postizanje pogotka, igrač će biti javno opomenut.

Objašnjenje

Ponekad, napad je prekinut i potrebno je izreći disciplinsku mjeru (javnu opomenu ili isključenje), a napadajuća ekipa izvede brzi slobodan udarac kojim nastavlja prekinuti, napad; jasno je da nije pošteno prekinuti ovaj novi napad kako bi se izrekla disciplinska mjera. Ipak, ukoliko je sudija odvuкао pažnju branećoj ekipi, time što je već započeo proceduru izricanja disciplinske mjere, brzo izvođenje nije dozvoljeno. Za prekršaj spriječavanja očigledne prilike za postizanje pogotka, igraču će se izreći mjera javna opomena, a ne isključenje jer je napad ponovo započet brzim izvođenjem (kao u slučaju dozvoljavanja prednosti a spriječena je očigledna prilika za postizanje pogotka).

3. Disciplinske mjere – Proslavljanje pogotka

Dodati tekst

Igrač mora biti javno opomenut, čak i u slučaju da je pogodak poništen, ako: (...)

Objašnjenje

Javna opomena za neprimjereno proslavljanje pogotka će biti izrečena iako je pogodak poništen, jer je posljedica (na bezbjednost, imidž igre isl) jednaka kao kada je pogodak piznat.

3. Disciplinske mjere – Službena lica ekipa

Dodati tekst

Novi podnaslov - „Službena lica ekipa,“ je dodati sa naznačenim najčešćima prekršajima za koje službena lica ekipa mogu biti upozorena, javno opomenuta ili isključena (vidi stranu)

Objašnjenje

Da bi se na ispravan način koristili žuti/crveni kartoni za nesportska ponašanja službenih lica ekipa, dodati su u Pravila glavni razlozi za upozorenje/žuti/crveni karton.

4. Nastavak igre nakon prekršaja i nesportskog ponašanja

Dorađeni tekst

Ako je lopta bila u igri i igrač učini fizički prekršaj na terenu za igru protiv:

- protivničkog igrača– indirektan slobodan udarac, direktan slobodan udarac ili kazneni udarac
- saigrača, zamjenika, zamijenjenog ili isključenog igrača, službenog lica ekipe ili člana sudijskog tima – direktan slobodan udarac ili kazneni udarac
- bilo kog drugog lica – spuštanje lopte

Svi verbalni prekršaji se kažnjavaju indirektnim slobodnim udarcem.

Objašnjenje

Potvrda da su različiti nastavci za fizičke prekršaje, a da je za sve verbalne prekršaje, uključujući one prema članovima sudijskog tima, nastavak igre indirektan slobodan udarac

4. Nastavak igre nakon prekršaja i nesportskog ponašanja

Dodati tekst

Ukoliko se prekršaj desio van terena za igru, a učinio ga je igrač protiv saigrača, zamjenika svoje ekipe, zamijenjenog igrača ili službenog lica svoje ekipe, igra se nastavlja indirektnim slobodnim udarcem na graničnoj liniji terena za igru, sa mjesta koje je najbliže mjestu gdje se prekršaj desio.

Objašnjenje

Pojašnjenje da da bi se dosudio indirektan slobodan udarac prekršaj mora biti počinjen od strane igrača prema saigraču, ili nekom od službenih lica iste ekipe, zamjeniku svoje ekipe isl.

4. Nastavak igre nakon prekršaja i nesportskog ponašanja

Dorađeni tekst

Ukoliko igrač, koji se nalazi na terenu za igru ili van njega, baci ili šutne neki predmet (koji nije lopta) na protivničkog igrača, ili baci ili šutne neki predmet (uključujući loptu) na protivničkog igrača zamjenika, zamijenjenog ili isključenog igrača, ili na službeno lice ekipe, ili člana sudijskog tima ili na loptu sa kojom se igra, igra se nastavlja direktnim slobodnim udarcem (...)

Objašnjenje

Šutiranje predmeta ili lopte na nekoga se kažnjava isto kao bacanje tog predmeta

PRAVILO 13 – Slobodni udarci

1. Vrste slobodnih udaraca – Signal za indirektan slobodan udarac

Dodati tekst

Sudija označava indirektan udarac dizanjem ruke iznad glave. On će zadržati svoju ruku u tom položaju dok se udarac ne izvede i dok lopta ne dodirne drugog igrača, izađe iz igre, osim kada je evidentno da pogodak ne može biti postignut direktno iz tog indirektnog udarca.

Objašnjenje

Veliki broj indirektnih slobodnih udaraca se desi predaleko od protivničkih vrata, tako da je teško postići pogodak direktno iz tog prekida (npr indirektan slobodan udarac za ofsajd); u tim slučajevima, sudija treba da zadrži signal rukom dok se udarac ne izvede jer nije lako trčati i držati ispruženu ruku.

2. Procedura

Dorađeni tekst

slobodni udarci za prekršaje koji se odnose na situacije kada igrač uđe, ponovo uđe ili napusti teren za igru bez dozvole sudije, izvode se sa mjesta gde se lopta nalazila u momentu prekida igre. Ipak, ako igrač napusti teren za igru kao dio svog kretanja i učini prekršaj van terena za igru protiv drugog igrača, igra se nastavlja slobodnim udarcem sa granične linije na mjestu koje je najbliže mjestu gde je prekršaj učinjen; (...)

Objašnjenje

Tekst dorađen kako bi bio u skladu sa drugim dijelovima Pravila

2. Procedura

Dorađeni tekst

Lopta_

- (...)
- je u igri kada je udarena i jasno se pomjeri, osim za slobodne udarce koji se izvode iz kaznenog prostora braneće strane, kada je lopta u igri čim napusti kazneni prostor.

Objašnjenje

Ekperiment u kome je za slobodne udarce dosuđene branećoj ekipi u sopstvenom kaznenom prostoru, lopta bila u igri čim se udari i krene a da ne mora napustiti granice KP, je proizveo brži i konstruktivniji nastavak igre. Protivnički igrači moraju biti van KP i udaljeni najmanje 9.15 m dok lopte ne bude u igri. Ista promjena je urađena sa izvođenjem udarca sa vrata (vidi Pravilo 16)

2. Procedura

Dodati tekst

Dok lopta ne bude u igri svi protivnički igrači moraju biti:

- najmanje 9,15 metara(10 jardi) udaljeni od lopte, osim (...)
- izvan kaznenog prostora za slobodne udarce dosuđene protivničkoj ekipi u njihovom kaznenom prostoru

Kada se u „živom zidu,, nalaze tri ili više igrača braneće strane, svi igrači napadajuće ekipe moraju biti na razdaljini od najmanje 1m (1jard) od „živog zida,, dok lopta ne bude u igri.

Objašnjenje

Kada napadači stoje veoma blizu ili u „živom zidu,, to često prouzrokuje probleme u menadžmentu i gubljenje vremena. Ne postoji valjana taktička opravdanost za napadače ta budu u „zidu,,i njihovo prisustvo nije u skladu sa duhom igre, te često kvari imidž fudbala

3. Prekršaji i kazne

Dodati tekst

Ukoliko se, prilikom izvođenja slobodnog udarca, igrač napadajuće ekipe nalazio na razdaljini manjoj od 1m (1 jarde) od „živog zida,, u kome su bila najmanje tri igrača braneće strane, dosudiće se indirektan slobodan udarac.

Objašnjenje

Potvrda nastavka ako igrač napadajuće strane prekrši pravilo obavezne razdaljine od 1m od zida

3. Prekršaji i kazne

Dorađeni tekst

Ukoliko, pri izvođenju slobodnog udarca za braneću stranu iz sopstvenog kaznenog prostora, neki od protivničkih igrača ostanu u kaznenom prostoru jer nijesu imali vremena da napuste isti, sudija će dozvoliti razvoj igre. Ako protivnički igrač, koji se nalazio u kaznenom prostoru kada je izveden slobodan udarac ili je ušao u kazneni prostor prije nego što je lopta bila u igri, dotakne loptu ili uđe u borbu za loptu prije nego li je dotakao neki drugi igrač u igri, ponavlja se izvođenje slobodnog udarca.

Ukoliko, prilikom izvođenja slobodnog udarca od strane braneće ekipe u sopstvenom kaznenom prostoru, lopta nije direktno upućena van kaznenog prostora, udarac će se ponoviti.

Objašnjenje

Potvrda nastavka igre za navedenu situaciju

Pravilo 14 – Kazneni udarac**1. Procedura****Dodati tekst**

Lopta mora mirovati i biti postavljena na tačku za kazneni udarac i stubovi vrata, prečka i mreža se ne smiju pomjerati.

(...)

Vratar koji brani udarac mora biti na poprečnoj-gol liniji, licem okrenut prema izvođaču i između stubova vrata, i ne smije dodirivati stubove vrata, prečku ili mrežu, sve dok se lopta ne udari.

(...)

Izvođač kaznenog udarca loptu mora udariti naprijed. Udarac petom je dozvoljen pod uslovom da lopta krene naprijed.

Prilikom odigravanja lopte od strane izvođača, vratar braneće strane mora imati dio najmanje jednog stopala na poprečnoj-gol liniji ili po vazduhu biti u liniji sa istom.

Objašnjenje

Sudija ne smije dati znak za izvođenje kaznenog udarca ako vratar dodiruje stubove vrata, prečku ili mrežu, ili ako se isti pomjeraju npr nakon što ih je vratar šutnuo ili zatresao.

Vrataru nije dozvoljeno da stoji ispred linije. Dozvoljavanje vrataru da ima samo jednu stopalo na gol liniji (ili ako je noga u vazduhu paralelno sa tom linijom) prilikom izvođenja kaznenog udarca, je mnogo praktičniji pristup jer je mnogo lakše prepoznati nego kada su u pitanju bile obje noge na liniji. Kako izvođač može zastajati prilikom zaleta, normalno je da i vratar može učiniti jedan korak u čitanju udarca.

2. Prekršaji i kazne**Dodati tekst**

Kada sudija da znak za izvođenje kaznenog udarca, isti mora biti izveden; ako udarac nije izveden sudija može preduzimati disciplinske mjere prije nego što ponovo da znak za izvođenje udarca.

Ukoliko se prije (...)

Objašnjenje

Ako se prekršaj desio prije nego je udarac izveden, a nakon znaka sudije za izvođenje, ne može se dosuditi slobodan udarac jer lopta nije bila u igri; disciplinska sankcija se može izreći

PRAVILO 15 - Ubacivanje**1. Procedura****Dorađeni tekst**

Svi protivnički igrači moraju se nalaziti najmanje 2 metra (2 jarde) od mjesta sa kojega na uzdužnoj liniji sa koga ubacivanje treba da se izvrši.

Objašnjenje

Tretira situacije kada igrač izvodi ubacivanje sa određene razdaljine od uzdužne linije

Pravilo 16 – Udarac sa vrata**Dorađeni tekst**

Pogodak se može postići direktno iz udarca sa vrata samo u protivnička vrata; ukoliko lopta direktno uđe u vrata izvođača udarca sa vrata, dosudiće se udarac iz ugla za protivničku ekipu ako je lopta bila prethodno napustila kazneni prostor.

Objašnjenje

Lopta je sada u igri čim se udari i jasno se pomjeri

1. Procedura**Dorađeni tekst**

lopta je u igri kada je udarena i jasno se pomjeri

Objašnjenje

Eksperiment po kome je lopta u igri čim se udari, a da ne mora napustiti kazneni prostor, je donio brži i dinamičniji/konstruktivniji nastavak igre. Smanjilo se gubljenje vremena uključujući i situacije kada su odbrambeni igrači namjerno odigrali loptu u KP, znajući da će time doći do ponavljanja izvođenja udarca sa vrata. Protivnički igrači moraju biti van kaznenog prostora, dok lopta ne bude u igri.

2. Prekršaji i kazne

Dorađeni tekst

Ukoliko je, prilikom izvođenja udarca sa vrata, neko od protivničkih igrača zaostao u kaznenom prostoru jer nije imao vremena da napusti isti, sudija će dozvoliti razvoj igre. Ako, protivnički igrač koji se nalazio u kaznenom prostoru (...), dotakne loptu ili uđe u borbu za loptu prije nego li je dotakao drugi igrač bila u igri, ponavlja se izvođenje udarca sa vrata.

Objašnjenje

Potvrdna koju odluku treba sudija da donese kada se protivnički igrač nalazio u kaznenom prostoru prilikom izvođenja udarca sa vrata.

VAR protokol

2. Odluke/incidenti koji se mogu pregledati i odluke mijenjati

Dorađeni tekst

Odluke/incidenti koji mogu biti pregledani u slučaju potencijalne, jasne i očigledne greške, su:

a. Pogodak/ili ne

Bilo koji prekršaj učinjen od strane ekipe koja je postigla pogodak u fazi napada koji je rezultirao pogotkom, uključujući:

- Prekršaj učinjen od strane napadajuće ekipe u fazi građenja igre ili postizanja pogotka (igra rukom, prekršaj, ofsajd isl.)
- Ofsajd: pozicija i prekršaj
- Lopta napustila igru prije pogotka
- Pogodak/ili ne situaciju
- Prekršaj učinjen od strane vratara i/ili izvođača prilikom izvođenja kaznenog udarca ili prijevremeni ulazak u kazneni prostor igrača braneće ili napadajuće strane, koji se nakon toga direktno uključuje u igru kada se lopta odbila od stuba vrata, prečke ili vratara

b. Kazneni udarac/ili ne

- Prekršaj od strane napadajuće ekipe, u fazi građenja igre koja je dovela do situacije za kazneni udarac (igra rukom, prekršaj, ofsajd isl.)
- Lopta napustila granice terena prije situacije
- Mjesto prekršaja (unutra ili van kaznenog prostora)
- Kazneni udarac pogrešno dosuđen
- Prekršaj za kazneni udarac nije kažnjen

- Prekršaj od strane vratara i/ili izvođača prilikom izvođenja kaznenog udarca
- Prijevremeni ulazak u kazneni prostor od strane igrača napadajuće ili braneće strane, koji se uključio u igru nakon odbijanja lopte od stative, prečke ili vratara

Objašnjene

Tekst uprošćen i tačke pomjerene jer prekršaji prilikom izvođenja kaznenog udarca spadaju u odluke pogodak ili ne

4. Procedure – Prvobitna odluka

Dodati tekst

Ukoliko pomoćni sudija odloži podizanje zastavice, on mora podići zastavicu ako napadajuća strana postigne pogodak, ako je dosuđen kazneni udarac, slobodan udarac, udarac iz ugla ili ubacivanje, ili ekipa zadrži posjed nakon što se taj napad završio; u svim drugim situacijama, pomoćni sudija će odlučiti da li će podići zastavicu ili ne, u zavisnosti od zahtjeva igre

Objašnjenje

Pojašnjenje kada pomoćni sudija mora podići, odloženo, podizanje zastavice za veoma procjenu koja je na ivici

4. Procedure – Igrači, zamjenici i službena lica ekipa

Dorađeni tekst

- Igrač/zamjenik/zamjenjeni igrač/službeno lice ekipe koji pretjerano pokazuje TV signal ili ulazi u zonu za pregled RRA, će biti javno opomenut
- Službeno lice ekipe koje pretjerano pokazuje TV signal ili ulazi u zonu za pregled RRA, će biti javno upozoreno (ili javno opomenuto, gdje se žuti i crveni kartoni dodjeljuju službenim licima ekipa)

Igrač/zamjenik/zamjenjeni igrač/službeno lice ekipe koji uđe u prostoriju za video operativu VOR će biti isključen; službeno lice ekipe koje uđe u prostoriju za video operativu VOR će biti udaljeno iz tehničkog prostora

Objašnjenje

Usklađeno sa promjenama Pravila 5 i 12, koje se odnose na izricanje disciplinskih mjera službenim licima ekipa

Rječnik

Rječnik se sastoji od riječi/fraza koje zahtijevaju pojašnjenje ili objašnjenje jer ih nije uvijek lako prevesti na druge jezike.

Fudbalska tijela

IFAB - Međunarodni bord

Tijelo sastavljeno od četiri Britanska saveza i FIFA-e, koje je odgovorno za Pravila igre, na svjetskom nivou. U principu, izmjene i dopune Pravila igre mogu jedino biti potvrđene na Generalnom godišnjem sastanku Borda, koji se obično održava u februaru ili martu.

FIFA

Vodeća organizacija odgovorna za fudbal na svjetskom nivou.

KONFEDERACIJA

Organizacija odgovorna za fudbal na određenom kontinentu. Postoji šest konfederacija. To su: AFC (Azija), CAF (Afrika), CONCACAF (Sjeverna, Centralna Amerika i Karibi), CONMEBOL (Južna Amerika), OFC (Okeanija) i UEFA (Evropa)

NACIONALNI SAVEZ

Organizacija odgovorna za fudbal u okvirima jedne države

Fudbalski termini

Trajno prekinuta utakmica

Kraj/okončanje utakmice prije zvaničnog završetka

Prednost

Sudija dozvoljava nastavak igre kada se napravi prekršaj, ako od toga koristi ima ekipa protiv koje je učinjen prekršaj.

Nadoknada vremena

Vrijeme se nadoknađuje na kraju svakog poluvremena za „izgubljeno“ vrijeme zbog zamjena, povreda, izricanja disciplinskih mjera, proslave pogodaka itd.

Tretman povrijeđenog igrača

Brzi tretman povrede, obično od medicinskog radnika, kako bi se vidjelo da li je igraču potreban dalji tretman

Pravilo pogotka u gostima

Način određivanja pobjednika meča/dvomeča kada obije ekipe imaju jednak broj postignutih pogodaka; pogoci postignuti u gostima se računaju duplo

Brutalnost

Čin koji je bezobziran, okrutan ili namjerno nasilan

Javna opomena

Disciplinska mjera koja se uvodi u zvaničan izvještaj disciplinskim organima; izriče se tako što se pokaže žuti karton; dva žuta kartona jednom igraču ili službenom licu ekipe, na istoj utakmici, znače da će se on biti isključen iz igre

Napada (protivnika)

Fizički duel protiv protivničkog igrača, obično uz upotrebu ramena ili gornjeg dijela ruke (kada je ona blizu tijela)

Start

Akcija kada se igrač nadmeće/bori sa protivnikom u borbi za loptu

Pauza za hlađenje

U cilju zdravlja i sigurnosti igrača, propozicije takmičenja mogu dozvoliti, u određenim vremenskim uslovima (velika vlažnost vazduha i visoka temperatura), pauzu za hlađenje (obično između 90 sekundi i tri minuta), kako bis e spustila tjelesna temperatura; ova pauza je različita od pauze za osvježenje

Namjerno

Reakcija igrača koja je svjesna/željena; ne predstavlja refleksnu ili neželjenu reakciju

Direktan slobodan udarac

Slobodan udarac iz kojega se može postići pogodak ako se lopta uputi direktno u protivnička vrata ~~a da nije dotakla nekog drugog igrača~~

Prevariti

Upotreba trika/prevare kako bi naveo sudiju da donese pogrešnu odluku/disciplinsku mjeru, od koje koristi ima igrač ili ekipa igrača koji čini prevaru

Diskreciono pravo

Procjena sudije ili nekog drugog člana sudijskog tima prilikom donošenja odluke

Udaljenje

Drugi izraz za isključenje (crveni karton)

Protest

Javno ~~protest~~ ili neslaganje (verbalno i/ili fizički) sa odlukom člana sudijskog tima; kažnjava se javnom opomenom (žuti karton)

Odvlačiti pažnju

Ometati, zbunjivati ili odvlačiti pažnju (obično se misli na nespportski način)

Pauza za osvježenje

Propozicije takmičenja mogu dozvoliti pauzu za osvježenje (koja nije duža od jednog minuta) koja služi za rehidraciju igrača; ova pauza se razlikuje od pauze za hlađenje

Spuštanje lopte

Način nastavka igre – sudija spušta loptu jednom igraču ekipe koja je posljednja dodirnula loptu (osim ako je bila u kaznenom prostoru kada se lopta spušta vrataru); Lopta je igri kada dotakne tlo.

Strano lice

Bilo koja osoba koja nije član sudijskog tima niti se nalazi u zvaničnom zapisniku (igrača, zamjenici i zvanična lica ekipe) ili bilo koja životinja, predmet, naprava isl

Odigrati

Pokret igrača kada učini kontakt sa loptom

Elektronski uređaji za praćenje i mjerenje učinka (EPTS)

Sistem koji snima i analizira podatke koji se odnose fizički i fiziološki učinak igrača

Ugrožavanje bezbjednosti protivnika

Dovođenje protivnika u opasnost ili rizik (od povrede)

Prekomjerna snaga

Upotreba više snage/energije nego što je potrebno

Produžeci

Način na koji se pokušava riješiti ishod utakmice, koji sadrži dva jednaka dijela igre, ne duža od po 15 minuta

Fintiranje

Radnja kojom se pokušava zbuniti protivnik. Pravila propisuju dozvoljeno i "nedozvoljeno" fintiranje

Teren za igru

Mjesto ograničeno uzdužnim, poprečnim-gol linijama i mrežama na vratima (ukoliko se koriste)

Tehnologija na gol liniji (GLT)

Elektronski sistem koji momentalno informiše sudiju kada je pogodak postignut npr. lopta je cijela prešla poprečnu-gol liniju između stubova vrata i ispod prečke (za detalje pogledati Pravilo 1)

Hibridni sistem

Kombinacija vještačkih i prirodnih materijala kako bi se napravila podloga za igru koja može da izdrži sunčevu svjetlost, vodu, strujanje vazduha i kretanje.

Indirektan slobodan udarac

Slobodan udarac iz kojeg se pogodak može postići jedino ako još neki igrač (bilo koje ekipe) dotakne loptu, nakon što je udarac izveden

Spriječiti kretanje

Odložiti, blokirati ili onemogućiti protivnika da reaguje ili se kreće

Namjerno

Namjerno djelovanje (ne slučajno)

Presjeći loptu

Onemogućiti loptu da dostigne mjesto na koje je upućena

Udarci sa tačke za kazneni udarac

Način na koji se određuje pobjednik utakmice, u kojem ekipe naizmjenično šutiraju dok jedna od ekipa ne postigne jedan pogodak više, kada su obje ekipe izvele jednak broj udaraca (osim u slučaju kada u toku prvih pet udaraca, jedna ekipa ne može stići drugu ni ako postigne pogotke iz svih preostalih udaraca)

Zanemarljivo

Neznatno, minimalno

Prekršaj

Radnja koja prekida/krši Pravila igre

Nepriстойne, uvredljive ili pogrdne riječi

Gest verbalnog ili fizičkog ponašanja koje je nepriстойno, uznemirujuće, kojim se pokazuje krajnje nepoštovanje; kažnjava se isključenjem (crveni karton)

Kazniti

Kazniti, obično zaustavljanjem igre i dodijeljivanjem slobodnog ili kaznenog udarca protivničkoj ekipi (pogledati Prednost)

Odigrati

Lopta je odigrana kada igrač učini kontakt sa stopalom i/ili člankom

Igrajući prostor

Razmak igrača od lopte, koji mu dozvoljava da je dotakne tako što će ispružiti nogu ili doskočiti ili, za vratare, tako što će skočiti sa ispruženim rukama. Ovaj prostor zavisi i od fizičkih karakteristika igrača

Brzi slobodan udarac

Slobodan udarac koji se (uz dozvolu sudije) izvodi veoma brzo nakon što je igra prekinuta

Nemaran

Bilo koja radnja (start ili duel) od strane igrača koji pokazuje nemar, zanemaruje opasnost ili posledicu po protivničkog igrača.

Nastavak igre

Bilo koji način kojim se igra nastavlja nakon prekida

Mjera

Disciplinjska mjera preduzeta od strane sudije

Odbrana

Bilo koja radnja igrača da spriječi ili pokuša da spriječi loptu koja ide u ili vrlo blizu vrata, koristeći bilo koji dio tijela osim ruke/šake (osim vratara u sopstvenom kaznenom prostoru)

Isključenje/Udaljenje

Disciplinjska mjera kada igrač mora napustiti teren za ostatak utakmice, nakon što je učinio prekršaj za isključenje (označen pokazivanjem crvenog kartona); ukoliko je meč već bio počeo taj igrač ne može biti zamijenjen. Službeno lice ekipe takođe može biti isključeno

Start

Duel za loptu učinjen sa nogom (po zemlji ili vazduhu)

Duh igre

Glavni/najbitniji principi/duh fudbala kao sporta ali i u nekoj konkretnoj utakmici (vidi Pravilo 5)

Ozbiljan prekršaj

Start ili borba za loptu u kojoj igrač ugrožava bezbjednost protivničkog igrača ili koristi prekomjernu snagu ili brutalnost; kažnjava se isključenjem (crveni karton)

Signal

Fizički pokret sudije ili nekog drugog člana sudijskog tima; obično je to pokret rukom ili zastavicom, ili upotreba pištaljke (samo za sudiju)

Simulacija

Radnja u kojoj igrač pokušava da kreira pogrešan/lažni utisak da se desilo nešto što nije bilo (pogledaj isto Prevariti); ova radnja se koristi kako bi se prigrabila nesportska korist

Prekinuti

Privremeno prekinuti utakmicu za neko određeno vrijeme, sa namjerom eventualnog nastavka npr. zbog jake kiše, oluje ili teže povrede

Zvanično lice ekipe

Svako ko nije igrač, a nalazi se u zapisniku utakmice (na listi ekipe) npr trener, fizioterapeut, doktor (pogledati Tehničko osoblje)

Lista ekipe

Zvanični dokument ekipe na kome su obično popisani igrači, zamjenici i zvanična lica

Tehničko osoblje

Zvanično osoblje koje ne igra a nalazi se u zapisniku utakmice (na listi ekipe) npr. trener, fizioterapeut, doktor (pogledati Zvanično lice ekipe)

Tehnički prostor

Obilježeni prostor za zvaničnike ekipe, koji sadrži mjesta za sjedenje (pogledati detalje Pravila 1)

Privremeno isključenje

Privremena suspenzija od određenog dijela igre za igrača koji je učinio neki prekršaj za javnu opomenu (zavisno od propozicija takmičenja)

Neosnovano miješanje

Radnja/uticaj koji je nepotreban

Nesportsko ponašanje

Radnja/ponašanje koji nije u granicama fer igre; kažnjava sa javnom opomenom

Nasilničko ponašanje

Radnja, koja se ne dešava u borbi za loptu, a predstavlja pokušaj da se koristi prekomjerna snaga ili brutalnost protiv protivnika ili radnja kada igrač namjerno udari nekoga u glavu ili lice (osim ako je silina tog udarca zanemarljiva)

Sudijski izrazi

Članovi sudijskog tima

Generalni termin za osobu ili osobe koji su odgovorni za vođenje utakmice, a delegirani su od strane Fudbalskog saveza i/ili organizatora takmičenja, pod čijom ingerencijom se igra utakmica

Sudija

Glavni sudija koji se nalazi na terenu za igru. Ostali članovi sudijskog tima djeluju pod njegovom kontrolom. On donosi konačne/posljednje odluke.

Ostali članovi sudijskog tima

Organizator takmičenja može delegirati ostale članove sudijskog tima, kako bi pomagali sudiji:

Pomoćni sudija

Član sudijskog tima koji ima zastavicu a kreće se na jednoj polovini terena uz uzdužnu liniju, i pomaže sudiji posebno za ofsajd situacije i odluke vezane za udarac sa vrata/udarac iz ugla/ubacivanje

Četvrti sudija

Član sudijskog tima koji ima odgovornost da pomaže sudiji kod dešavanja na terenu za igru i van njega, uključujući nadgledanje dešavanja u tehničkom prostoru, vršenje zamjena itd.

Dodatni pomoćnik

Član sudijskog tima koji se nalazi na popečnoj-gol liniji i koji pomaže sudiji prvenstveno kod situacija u/oko kaznenog prostora i odluka pogodak ili ne

Rezervni pomoćnik

Pomoćni sudija koji bi zamijenio pomoćnog sudiju (i, ako propozicije takmičenja dozvoljavaju četvrtog sudiju i/ili dodatnog pomoćnika) u slučaju da ne može da nastavi

Članovi sudijskog tima na terenu za igru

Pomoćni sudija...

Četvrti sudija...

Dodatni pomoćnik...

Rezervni pomoćnik...

Članovi sudijskog tima zaduženi za video operativu

Tu spadaju VAR i AVAR, koji pomažu sudiji u skladu sa VAR protokolom

Pomoćnik video asistent sudije (AVAR)

Sadašnji ili bivši sudija/pomoćnik delegiran da pomaže video asistent sudiji (VAR)

Video asistent sudija (VAR)

Sadašnji ili bivši sudija delegiran da pomaže sudiji preko sistema za komunikaciju, tako što će nakon pregleda snimka prenijeti informaciju samo ako se ona odnosi na „jasnu i očiglednu grešku,“ ili „ozbiljan incident koji nije uočen,“ u nekoj od kategorija za koje je ovo propisano

Uvod

Praktična uputstva za članove sudijskog tima

Ovaj vodič sadrži praktične savjete za članove sudijskog tima koji predstavlja dopunu Pravila igre.

Ovo se posebno odnosi na stavku iz Pravila 5, po kojoj sudija postupa po Pravilima igre i u “duhu igre”. Od sudija se očekuje da primjenjuju zdrav razum i vode računa o “duhu igre” kada primjenjuju Pravila, posebno kada donose odluke vezane za samo odigravanje utakmice (da li će se igrati ili ne) i/ili da li će se utakmica nastaviti.

Ovo se posebno odnosi na niže stepene takmičenja, gdje nije uvijek moguće striktno primjenjivati Pravila igre. Na primjer, ukoliko nema problema vezanih za bezbjednost, sudija treba dozvoliti da utakmica počne/nastavi se ako:

- nedostaje jedna ili više zastavica na uglovima
- postoji manji nedostaci kod obilježavanja terena kao npr. četvrtina kruga kod zastavice u uglu, krug na središtu terena i sl.
- stubovi vrata/prečke nijesu bijele boje

U ovim slučajevima sudija treba, uz saglasnost ekipa, početi/nastaviti utakmicu i obavezno poslati izvještaj nadležnom organu.

Postavljanje, kretanje i saradnja sudijskog tima

1. Opšte smjernice za postavljanje i kretanje

Najbolja pozicija je ona iz koje sudija može da donese ispravnu odluku. Sve preporuke koje se tiču postavljanja su zasnovane na upotrebi specifičnih informacija o ekipama, igračima i samim dešavanjima u toku utakmice.

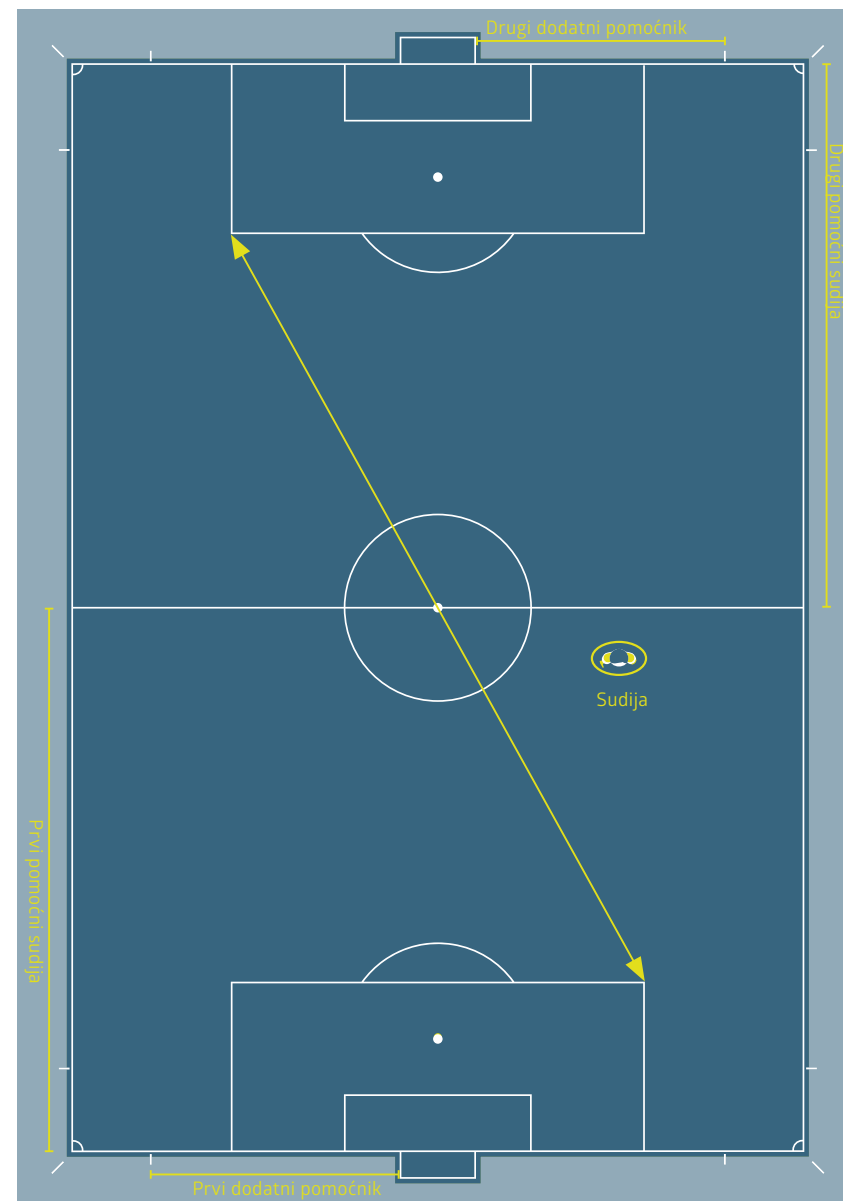
Pozicioniranja preporučena na grafikonima koji slijede su generalni vodič. Naglašene "zone" predstavljaju preporučenu poziciju sa koje sudija može biti najefektniji. Ove zone mogu biti šire, uže ili različitog oblika, zavisno od dešavanja na utakmici.

Preporuke:

- Igra treba da se odvija između sudije i pomoćnog sudije sa te strane
- Pomoćni sudije sa te strane treba da bude u vidnom polju sudije, tako da sudija treba da slijedi široki dijagonalni sistem
- Postavljanje van mjesta gdje se igra odvija omogućava sudiji lakše praćenje igre i drži pomoćnog sudiju sa te strane u vidnom polju
- Sudija treba da bude dovoljno blizu da vidi ali u isto vrijeme i da ne ometa igru
- "Ono što treba vidjeti" se ne dešava uvijek tamo gdje se nalazi lopta.

Tako da sudija mora obraćati pažnju na:

- konfrontacije među igračima bez lopte
- moguće prekršaji u zoni ka kojoj se igra kreće
- prekršaje koji se dese nakon što se izbije lopta

Postavljanje pomoćnih sudija i dodatnih pomoćnika

Pomoćni sudija mora biti u liniji sa prethodnjim igračem odbrane ili sa loptom, ako je ona bliža protivničkoj poprečnoj-gol liniji od prethodnjeg igrača odbrane. Pomoćni sudija treba uvijek da je okrenut licem ka terenu za igru, čak i kada trči. Bočno kretanje treba da se koristi za kratke distance. Ovo je posebno bitno kada se presuđuju ofsajd situacije, jer daje pomoćnom sudiji bolji ugao gledanja.

Dodatni pomoćnik je pozicioniran iza poprečne-gol linije, osim u situacijama kada je neophodno da stane na poprečnu-gol liniju kako bi procijenio situaciju pogodak ili ne. Dodatnom pomoćniku nije dozvoljeno da ulazi u teren za igru, osim u izuzetnim situacijama.

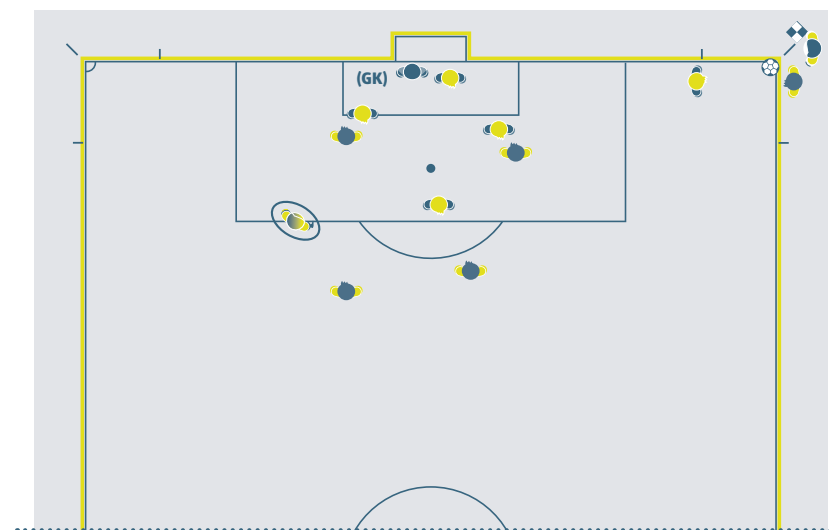

2. Postavljanje i saradnja sudijskog tima Konsultacija

Prilikom izricanja disciplinskih mjera, kontakt očima i osnovni skriveni signal rukom od strane pomoćnog sudije ka sudiji može biti dovoljan. U situacijama kada je neophodna direktna konsultacija, pomoćni sudija može ući 2-3 metra u teren za igru, ako je potrebno. U toku konsultacije, sudija i pomoćni sudija treba da su licem okrenuti ka terenu za igru, kako bi izbjegli da ostali čuju šta pričaju i kako bi mogli nadgledati igrače na terenu za igru.

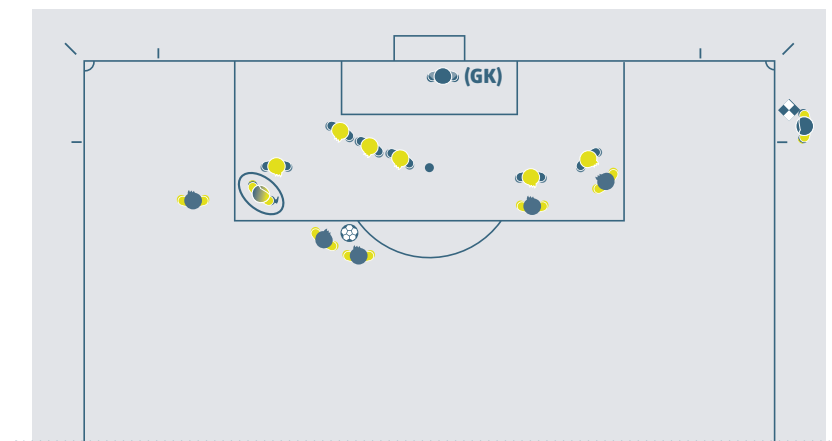
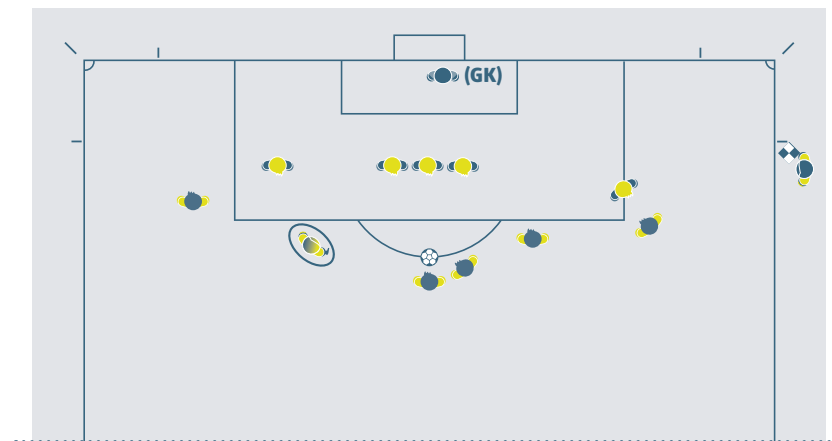
Udarac iz ugla

Pozicija pomoćnog sudije, prilikom izvođenja udarca iz ugla, je iza ugaone zastavice u produžetku poprečne-gol linije ali pomoćni sudija mora obezbijediti da ne ometa igrača koji izvodi udarac iz ugla i mora provjeriti da li je lopta ispravno postavljena u luk na uglu.

Slobodan udarac

Pozicija pomoćnog sudije, prilikom izvođenja slobodnog udarca, mora biti u liniji sa prethodnjim igračem odbrane kako bi kontrolisao ofsajd. Ipak, pomoćni sudija mora biti spreman da prati loptu ako je upućen direktan udarac ka vratim, tako što će se kretati uz uzdužnu liniju ka zastavici u uglu.

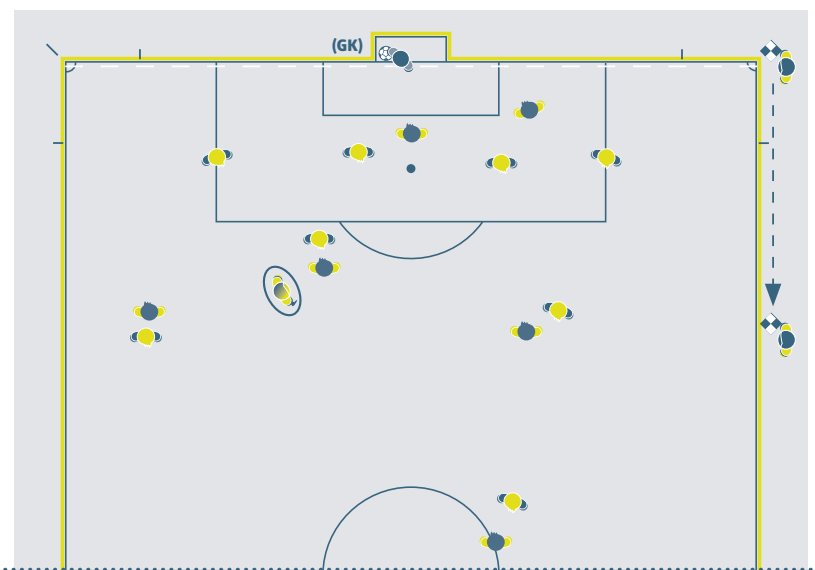

Pogodak ili ne

Ukoliko je postignut nesporan pogodak, sudija i pomoćnik moraju ostvariti kontakt očima i pomoćni sudija mora brzo potrčati 25-30 metara duž uzdužne linije ka središnjoj liniji, bez podizanja zastavice.

Ukoliko je postignut pogodak a lopta je i dalje u igri, pomoćni sudija mora prvo podići zastavicu kako bi privukao pažnju sudije a zatim nastaviti sa uobičajenom procedurom potvrđivanja pogotka - brzo će potrčati 25-30 metara duž uzdužne linije ka središnjoj liniji.

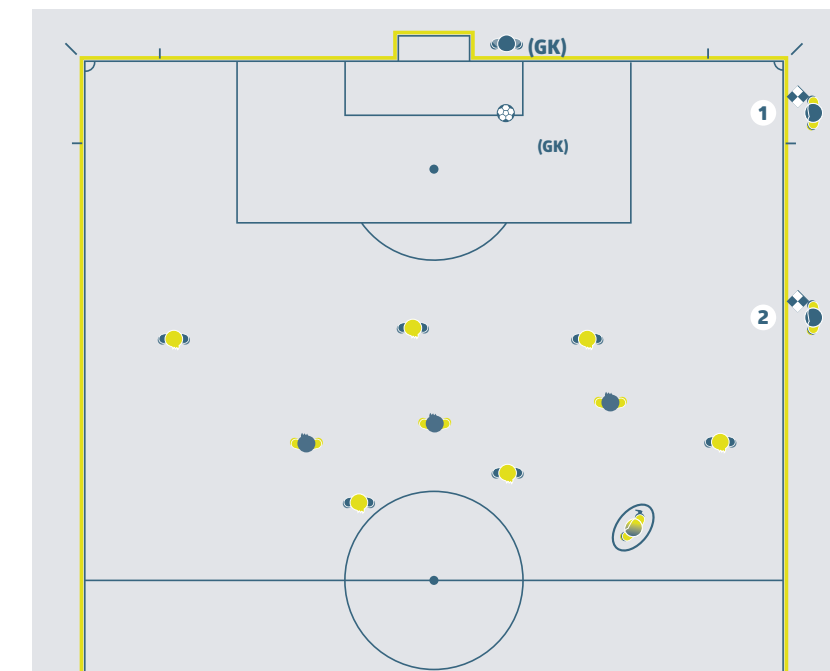
U slučaju kada cijela lopta nije prešla poprečnu-gol liniju i igra se nastavila jer pogodak nije postignut, sudija mora ostvariti kontakt očim sa pomoćnim sudijom i, ako smatra za neophodnim, dati diskretni signal rukom.

Udarac sa vrata

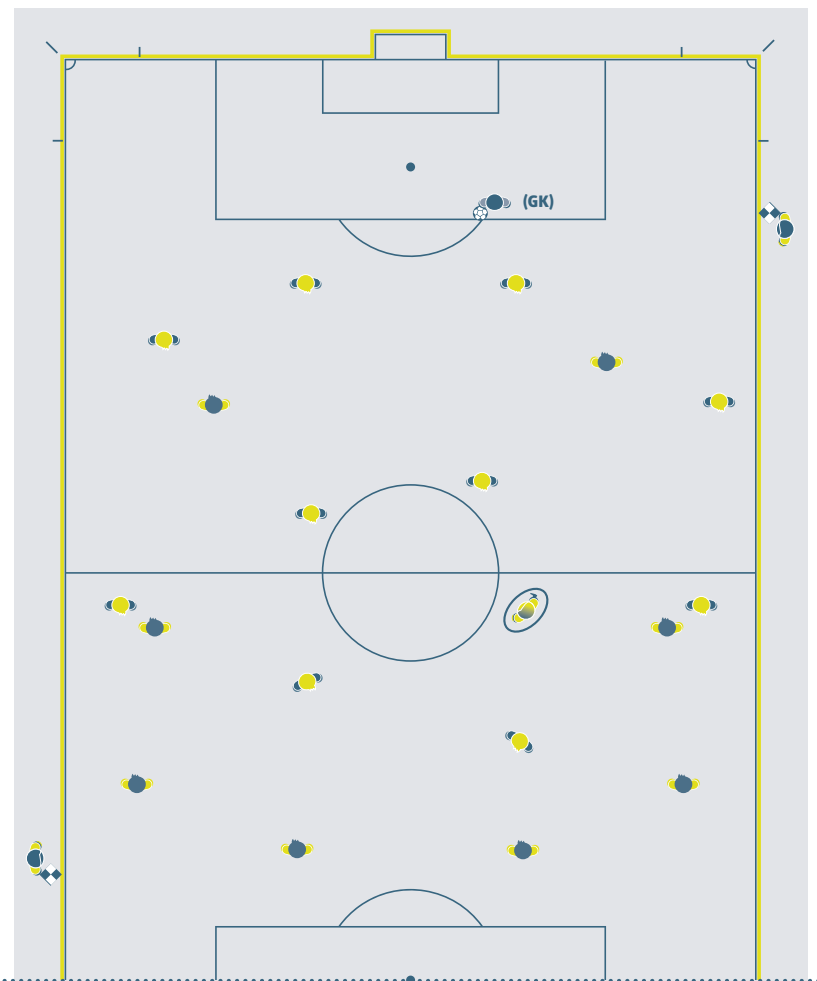
Pomoćni sudija prvo mora provjeriti da li se lopta nalazi u vratarevom prostoru. Ako lopta nije postavljena ispravno, pomoćni sudija se ne smije pomjerati sa svoje pozicije, mora uspostaviti kontakt očima sa sudijom i podići zastavicu. Kada se lopta postavi ispravno u vratarev prostor, pomoćni sudija mora zauzeti liniju ofsajda.

Ipak, ukoliko je za utakmicu delegiran dodatni pomoćnik, pomoćni sudija zauzima poziciju u visini ivice kaznenog prostora a zatim ide u liniju ofsajda, dok dodatni pomoćnik mora zauzeti poziciju na presjeku poprečne-gol linije i linije vratarevog prostora, kako bi provjerio da li se lopta nalazi u vratarevom prostoru. Ako lopta nije postavljena ispravno, dodatni pomoćnik mora ostvariti komunikaciju sa sudijom i prijaviti mu da lopta nije ispravno postavljena.

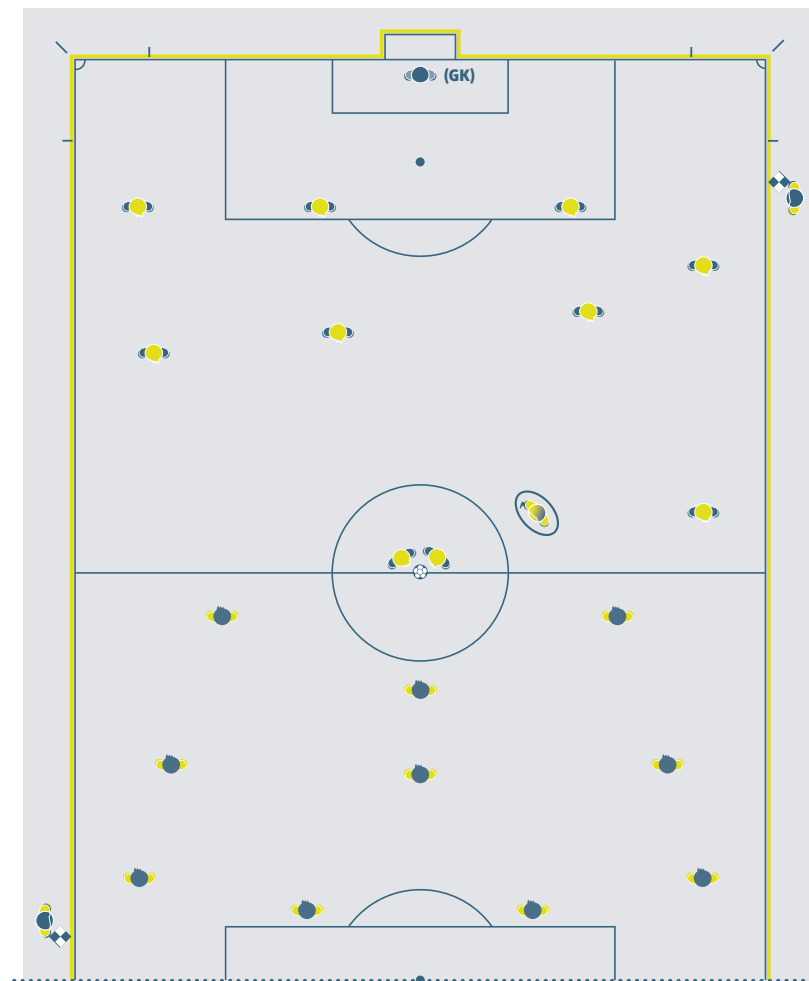
Vratar se oslobađa lopte

Pomoćni sudija zauzima poziciju u visini ivice kaznenog prostora kako bi provjerio da li je vratar ostvario kontakt rukom sa loptom van kaznenog prostora. Kada se vratar oslobodi lopte, pomoćni sudija mora zauzeti liniju ofsajda.

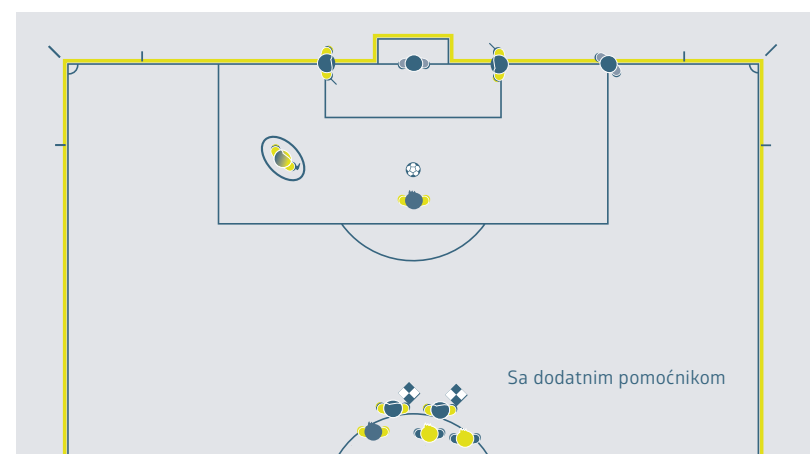
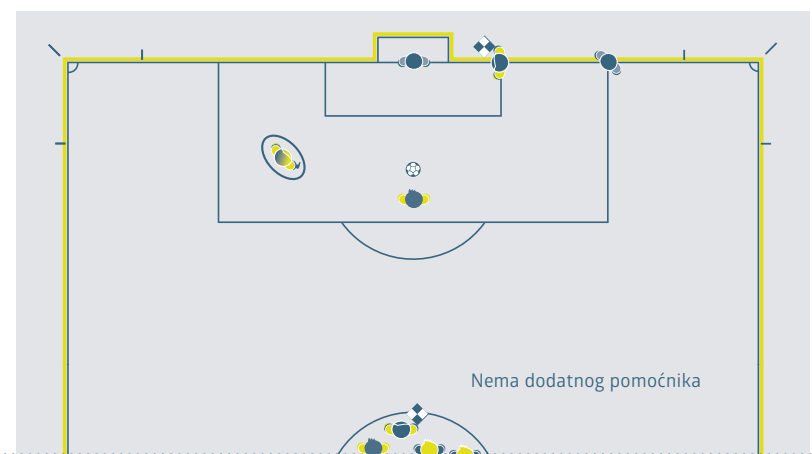
Početni udarac

Pomoćni sudija mora biti u liniji sa prethodnjim igračem odbrane.

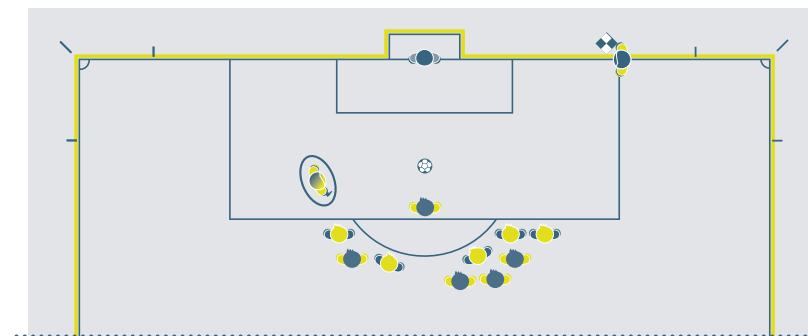
Udarci sa tačke za kazneni udarac

Jedan pomoćni sudija mora zauzeti poziciju na presjeku poprečne-gol linije i linije vratarevog prostora. Drugi pomoćni sudija će ostati u središnjem krugu kako bi kontrolisao igrače. Ako su za utakmicu delegirani dodatni pomoćnici, oni moraju zauzeti poziciju na presjeku poprečne-gol linije i linije vratarevog prostora, sa obje strane vrata, osim u slučaju da se koristi tehnologija na gol liniji, kada je potreban samo jedan dodatni pomoćnik. U tom slučaju Drugi dodatni pomoćnik i Prvi pomoćni sudija treba da nadgledaju igrače u središnjem krugu, a Drugi pomoćni sudija i Četvrti sudija treba da nadgledaju tehničke prostore.

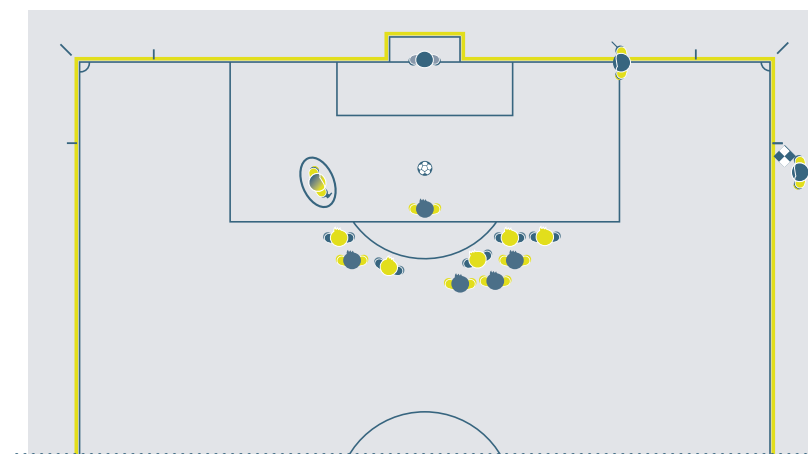

Kazneni udarac

Pomoćni sudija mora biti pozicioniran na presjeku poprečne-gol linije i linije kaznenog prostora.

Ukoliko su za utakmicu delegirani dodatni pomoćnici, dodatni pomoćnik mora biti pozicioniran na presjeku poprečne-gol linije i linije vratarevog prostora, dok se pomoćni sudija postavlja u liniju sa tačkom za izvođenje kaznenog udarca (koja sada predstavlja liniju ofsajda).

Masovna konfrontacija

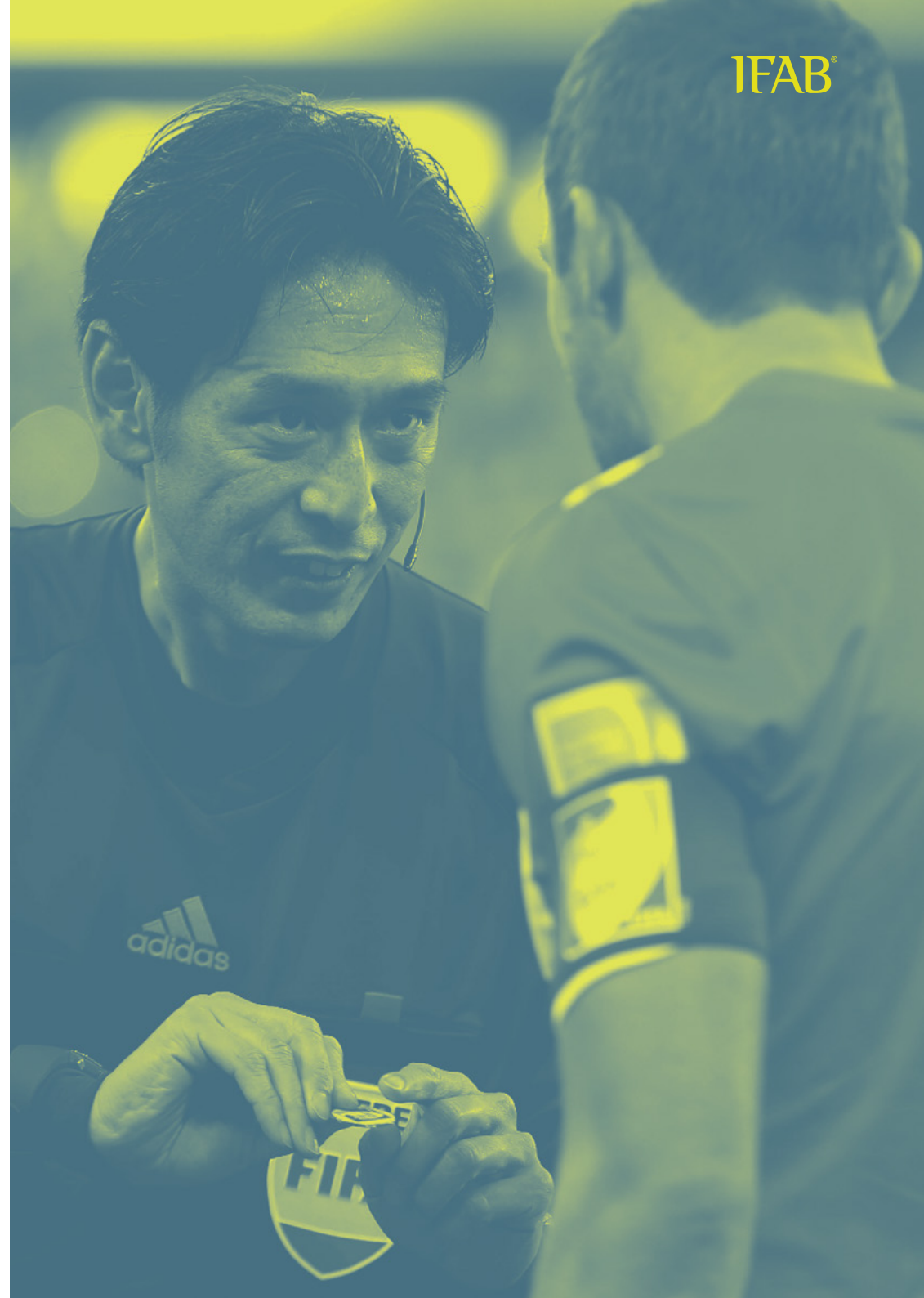
Kod masovne konfrontacije, bliži pomoćni sudija može ući u teren za igru kako bi pomogao sudiji. Drugi pomoćnik mora posmatrati i bilježiti detalje incidenta. Četvrti sudija ostaje u zoni tehničkih prostora.

Obezbijedivanje propisane razdaljine

Kada je slobodan udarac dosuđen veoma blizu pomoćnog sudije, on može ući u teren za igru (obično na zahtjev sudije) kako bi pomogao u obezbijedivanju propisane razdaljine od 9,15m (10 jardi) protivničkih igrača od lopte. U ovom slučaju, sudija mora sačekati dok se pomoćni sudija vrati na svoju poziciju, prije nego li dozvoli nastavak igre.

Zamjena

Ukoliko za utakmicu nije delegiran četvrti sudija, pomoćni sudija dolazi do središnje linije kako bi pomogao kod procedure zamjene; sudija mora sačekati da se pomoćni sudija vrati na svoju poziciju, prije nego li dozvoli nastavak igre. Ukoliko je za utakmicu delegiran četvrti sudija, pomoćni sudija ne mora dolaziti do središnje linije jer četvrti sudija sprovodi proceduru zamjene, osim ako se nekoliko zamjena vrši u isto vrijeme, u kom slučaju pomoćni sudija mora doći do središnje linije kako bi pomogao četvrtom sudiji.

Govor tijela, komunikacija i upotreba pištaljke

1. Sudije

Govor tijela

Govor tijela je sredstvo koje sudija koristi:

- da bi lakše kontrolisao utakmicu
- da bi pokazao autoritet i samokontrolu

Govor tijela nije objašnjavanje odluke.

Znaci

Pogledaj u Pravilu 5 dijagrame za signale.

Pištaljka

Upotreba pištaljke je neophodna u sljedećim situacijama:

- da se označi početak igre (prvi i drugi dio igre i produžeci) i nakon postignutog pogotka
- da bi se zaustavila igra:
 - zbog slobodnog ili kaznenog udarca
 - zbog privremeno ili trajno prekinute utakmice
 - na kraju svakog dijela igre
- da se da signal za nastavak igre:
 - kada je dosuđen slobodan udarac kada je neophodno obezbijediti propisanu razdaljinu

- kada je dosuđen kazneni udarac
- da se da signal za nastavak igre nakon:
 - izrečene javne opomene ili isključenja
 - povrede
 - zamjene

Upotreba pištaljke NIJE potrebna:

- da bi se zaustavila igra za potpuno jasni:
 - udarac sa vrata, udarac iz ugla ili pogodak
- da se označi nastavak igre kod:
 - većine slobodnih udaraca i kod udarca sa vrata, udarca iz ugla, ubacivanja ili spuštanja lopte

Ukoliko se pištaljka pretjerano ili prečesto koristi, neće imati dovoljno efekta kada bude bilo potrebno.

Ukoliko sudija želi da igrač(i) sačekaju na zvuk pištaljke, prije nego li se izvede nastavak (npr. kod obezbijedivanja propisane razdaljine od 9,15m prilikom izvođenja slobodnog udarca), on mora jasno informisati igrača(e) da treba da sačekaju na znak pištaljkom.

Ukoliko slučajno (greškom) upotrijebi pištaljku i zaustavi igru, igra se nastavlja spuštanjem lopte.

2. Pomoćne sudije

Biper

Upotreba bipera je dodatni signal koji se koristi samo kako bi se privukla pažnja sudije. Situacije u kojima upotreba bipera može biti korisna uključuju:

- ofsajd
- prekršaje (van vidnog polja sudije)
- ubacivanje, udarac iz ugla, udarac sa vrata ili pogodak (kada nije jasno da li je postignut ili ne)

Sistem elektronske komunikacije

Ukoliko se koristi sistem za komunikaciju, sudija će dati savjete pomoćnicima o tome kada je prikladno koristiti sistem za komunikaciju uz ili umjesto fizičkog signala.

Tehnika upotrebe zastavice

Pomoćni sudija mora stalno držati zastavicu razmotanu i vidljivu sudiji. Ovo obično znači da se zastavica drži u ruci koja je okrenuta ka sudiji. Kada se signalizira, pomoćni sudija treba da se zaustavi, okrene licem prema terenu za igru, uspostavi kontakt očima sa sudijom i podigne zastavicu sa uvježbanim (ne brzopletim ili pretjeranim) pokretom. Zastavica treba da izgleda kao produžena ruka pomoćnika. Zastavica se podiže onom rukom koja će biti iskorištena za naredni signal. Ukoliko se situacija promijeni, te se mora iskoristiti druga ruka za naredni signal, pomoćni sudija treba izvršiti promjenu ruke u kojoj se nalazi zastavica ispod pojasa. Ukoliko pomoćni sudija signalizira da je lopta van igre, signal treba zadržati sve dok sudija to ne primijeti.

Ukoliko pomoćni sudija signalizira isključenje, a taj signal sudija nije odmah vidio:

- ako je igra bila zaustavljena, nastavak može biti promijenjen u skladu sa Pravilima (slobodan udarac, kazneni udarac i sl.)
- ako je igra nastavljena, sudija može i dalje izreći disciplinsku mjeru ali ne može dosuditi tehničku mjeru slobodan ili kazneni udarac

Signali rukama

Kao generalni savjet, pomoćne sudije ne bi trebale koristiti očigledne signale rukama. Ipak, u nekim situacijama, diskretan signal rukom može pomoći sudiji. Taj signal treba da ima jasno značenje i mora se dogovoriti u pripremi utakmice.

Znaci

Pogledati Pravilo 6 za dijagrame signala

Udarac iz ugla/udarac sa vrata

Kada lopta cijela pređe preko poprečne-gol linije, pomoćni sudija podiže zastavicu desnom rukom (čime dobija otvoren pogled) kako bi informisao sudiju da je lopta van igre, a zatim ukoliko se to desilo:

- na strani bližoj pomoćnom sudiji - označava da li će nastavak igre biti udarac sa vrata ili udarac iz ugla
- na strani daljoj od pomoćnog sudije - uspostaviće kontakt očima sa sudijom i sačekati na njegovu odluku

- Kada lopta pređe poprečnu-gol liniju i potpuno je jasno koji nastavak slijedi, pomoćnik ne mora podizati zastavicu kako bi označio da je lopta van igre. Ukoliko je jasno da će nastavak biti udarac sa vrata ili udarac iz ugla, pomoćni sudija ne mora signalizirati, pogotovo kada je sudija dao signal.

Prekršaji

Pomoćni sudija mora podići zastavicu kada se prekršaj ili nesportsko ponašanje desio u njegovoj neposrednoj blizini ili izvan vidnog polja sudije. U svim drugim situacijama, pomoćni sudija mora sačekati i, ukoliko je to neophodno, ponuditi mišljenje i zatim informisati sudiju o tome šta je vidio ili čuo, kao i koji igrači su bili uključeni.

Prije nego što podigne zastavicu za prekršaj, pomoćni sudija mora utvrditi da:

- se prekršaj desio izvan vidnog polja sudije ili je vidno polje sudije bilo onemogućeno
- sudija nije dozvolio prednost

Kada se desi prekršaj, koji pomoćni sudija treba da signalizira, on mora:

- podići zastavicu istom rukom koju će iskoristiti i za naredni signal - ovim daje sudiji jasnu naznaku za koju stranu će biti dosuđen slobodan udarac
- uspostaviti kontakt očima sa sudijom
- talasasto zamahati zastavicom naprijed - nazad (izbjegavajući pretjerane ili agresivne pokrete)

Pomoćni sudija mora koristiti tehniku "sačekaj i vidi" kako bi dozvolio razvoj igre i kako ne bi podigao zastavicu, kada ekipa protiv koje je učinjen prekršaj ima korist od dozvoljavanja prednosti; zbog toga je vrlo važno za pomoćnog sudiju da uspostavi vizuelni kontakt sa sudijom.

Prekršaji u kaznenom prostoru

Kada igrač učini prekršaj u sopstvenom kaznenom prostoru, a to se desi izvan vidnog polja sudije, pogotovo ako je prekršaj učinjen na strani KP bližoj poziciji pomoćnog sudije, pomoćni sudija mora prvo uspostaviti kontakt očima sa sudijom kako bi vidio gdje je sudija postavljen i šta je preduzeo. Ako sudija nije preduzeo ništa, pomoćni sudija mora signalizirati zastavicom, upotrijebiti biper i zatim vidljivo krenuti niz uzdužnu liniju ka ugaonj zastavici.

Prekršaji izvan kaznenog prostora

Ukoliko igrač braneće strane učini prekršaj van kaznenog prostora (blizu linije kaznenog prostora), pomoćni sudija treba da uspostavi kontakt očima sa sudijom, da vidi njegovu poziciju i šta je on preduzeo, a zatim da podigne zastavicu ako je potrebno. Ako se radi o kontranapadu, pomoćni sudija treba da bude u mogućnosti da pruži adekvatnu informaciju da li je prekršaj učinjen, da li se desio unutar ili izvan kaznenog prostora, kao i da li, i koja, disciplinska mjera treba da bude izrečena. Pomoćni sudija u svojoj kretnji na uzdužnoj liniji treba da učini jasan pokret ka središnjoj liniji, kako bi stavio do znanja kada se prekršaj desio van kaznenog prostora.

Pogodak ili ne

Kada je jasno da je pogodak postignut, pomoćni sudija mora uspostaviti kontakt očima sa sudijom bez dodatnog signaliziranja.

Ako je pogodak postignut ali nije jasno da li je lopta prešla liniju, pomoćni sudija mora prvo podići zastavicu kako bi privukao pažnju sudije a zatim potvrditi pogodak.

Ofsajd

Prva reakcija pomoćnika, kod kažnjive ofsajd pozicije, je podizanje zastavice (desnom rukom, što mu omogućava otvoren pogled) i zatim, ako sudija prekine igru, zastavicom će označiti dio terena na kome se kažnjiva radnja desila. Ukoliko sudija nije odmah vidio signal, pomoćni sudija mora zadržati signal dok ga sudija ne primjeti ili je lopta u sigurnom posjedu braneće ekipe.

Kazneni udarac

Ako vratar evidentno napusti poprečnu-gol liniju prije nego je lopta udarena, a pogodak nije postignut, pomoćni sudija mora podići zastavicu.

Zamjena

Kada je dobio informaciju (od četvrtog sudije ili zvaničnika ekipe) da je spremna zamjena, pomoćni sudija mora signalizirati sudiji u prvom prekidu.

Ubacivanje

Kada lopta cijela pređe preko uzdužne linije:

- ako se to desilo bliže pomoćnom sudiji - on će direktno signalizirati koja strana treba da izvrši ubacivanje
- ako se to desilo dalje od pomoćnog sudije a odluka je jasna - on će direktno signalizirati koja strana treba da izvrši ubacivanje
- ako se to desilo dalje od pomoćnog sudije i on nije siguran koja strana treba da izvrši ubacivanje - pomoćni sudija mora podići zastavicu kako bi obavijestio sudiju da je lopta van igre, uspostaviti kontakt očima sa sudijom i sačekati na njegov signal

3. Dodatni pomoćnici

Dodatni pomoćnici koriste sistem za komunikaciju (ne zastavice) kako bi komunicirali sa sudijom. Ukoliko sistem za komunikaciju prestane da radi, dodatni pomoćnici će koristiti biper palicu. Oni obično ne treba da koriste evidentne signale rukama, ali, u nekim situacijama, diskretan signal rukom može pomoći sudiji. Taj signal treba da ima jasno značenje i mora se dogovoriti u pripremi utakmice.

Dodatni pomoćnik, kada procijeni da je lopta cijela prešla preko poprečne-gol linije, između stubova vrata i ispod prečke, mora:

- odmah obavijestiti sudiju preko sistema za komunikaciju da je postignut pogodak
- jasno signalizirati ispruženom lijevom rukom ka središnjoj liniji (sa biper palicom u toj ruci), pod uglom od 90° u odnosu na poprečnu-gol liniju. Ovaj signal nije neophodan kada je jasno da je lopta prešla gol liniju.

Konačnu odluku donosi sudija.

Ostali savjeti

1. Prednost

Sudija može primijeniti prednost kad god se učini prekršaj ali, kada odlučuje da li će dozvoliti prednost ili prekinuti igru, treba da uzme u obzir sljedeće:

- težinu prekršaja - ukoliko je prekršaj za isključenje, sudija mora zaustaviti igru i isključiti igrača osim u slučaju očigledne prilike za postizanje pogotka
- mjesto prekršaja - što je mjesto prekršaja bliže protivničkim vratima prednost može biti učinkovitija
- mogućnost trenutnog organizovanja obećavajućeg napada
- atmosferu (temperaturu) utakmice

2. Nadoknada izgubljenog vremena

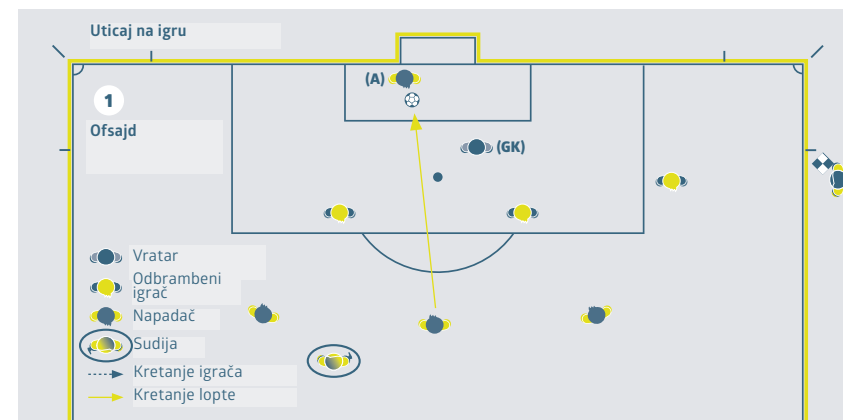
Neki prekidi igre su potpuno prirodni (npr. ubacivanja, udarci sa vrata). Nadoknada se vrši samo u slučaju kada su ovi prekidi pretjerani.

3. Držanje protivničkog igrača

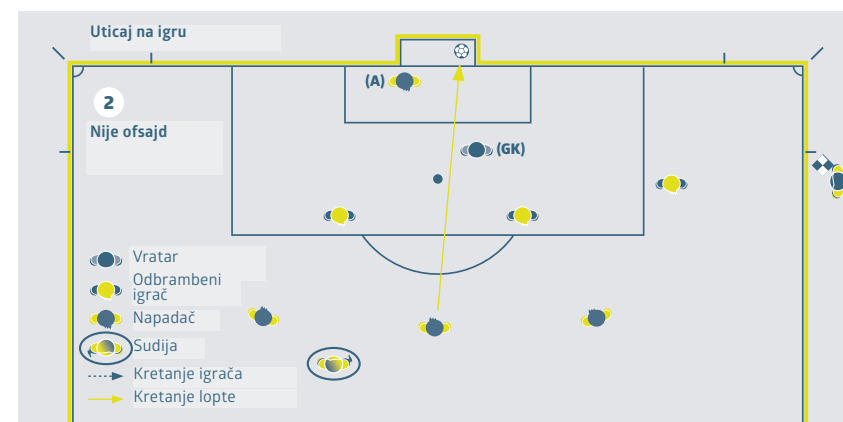
Sudije se podsjećaju da moraju djelovati preventivno i biti dosledni kod prekršaja držanja, pogotovo u kaznenom prostoru prilikom izvođenja udarca iz ugla ili slobodnog udarca u blizini kaznenog prostora. U ovim situacijama sudija mora:

- upozoriti igrača koji drži protivničkog igrača, prije nego li lopta bude u igri
- izreći javnu opomenu (žuti karton) igraču ukoliko se držanje nastavi, prije nego li lopta bude u igri
- dosuditi direktan slobodan udarac ili kazneni udarac i opomenuti igrača ako se ovo desi nakon što je lopta bila u igri

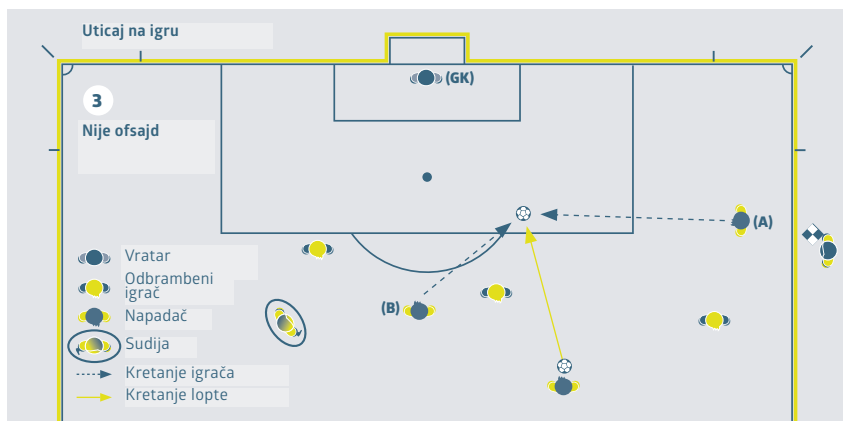
4. Ofsajd

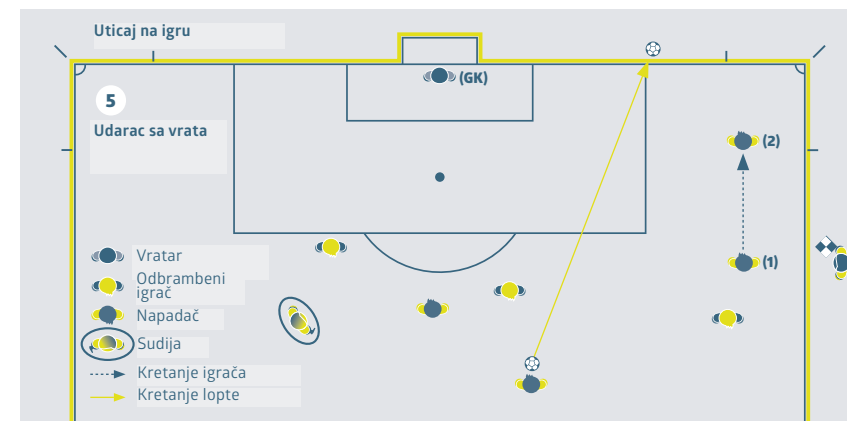
Uticaj na igru - Napadač (A) koji se nalazi u ofsajd položaju i ne utiče na protivnike, je **dotakao loptu**. Pomoćnik mora podići zastavicu kada je napadač **dotakao loptu**.

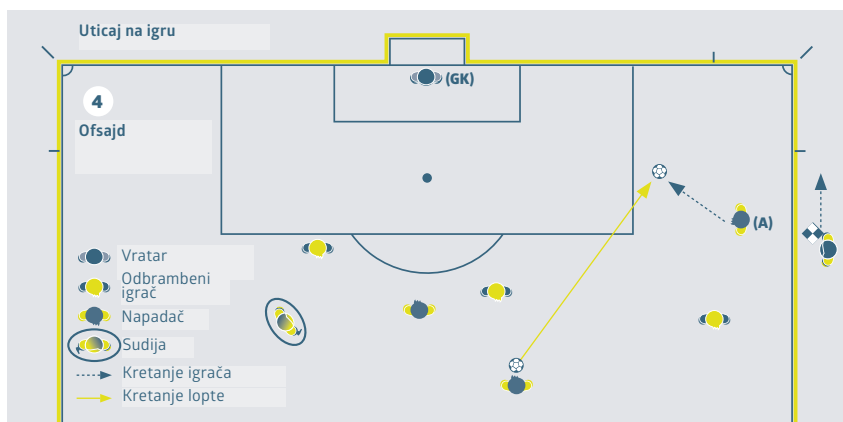
Uticaj na igru - Napadač (A) koji se nalazi u ofsajd položaju i ne utiče na protivnike, **nije dotakao loptu**. Napadač nije dotakao loptu, pa ne može biti kažnjen.

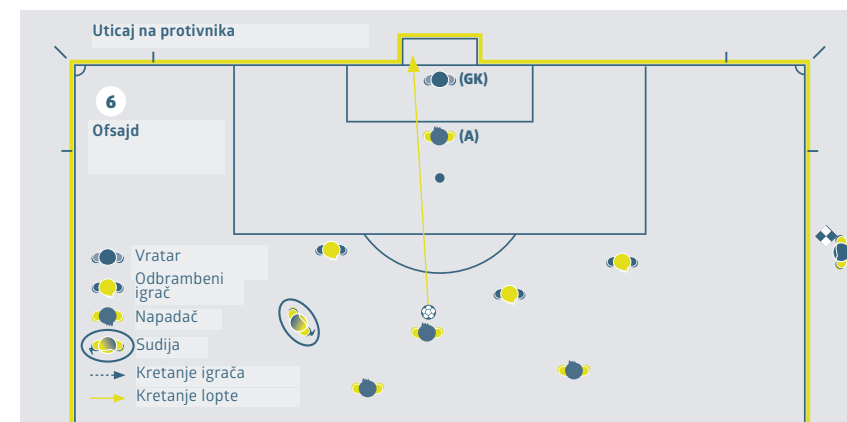
Uticaj na igru - Napadač koji se nalazi u ofsajd položaju (A) trči ka lopti, a njegov saigrač koji **nije u ofsajd položaju** (B) takođe trči ka lopti i odigrava loptom. Napadač (A) nije dotakao loptu, pa ne može biti kažnjen.

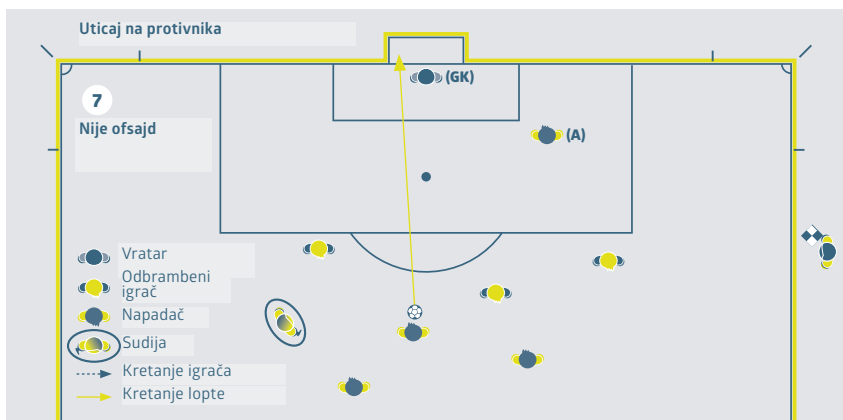
Uticaj na igru - Napadač koji se nalazi u ofsajd položaju (1) trči ka lopti ali je **nije dotakao**. Pomoćnik mora označiti "udarac sa vrata".

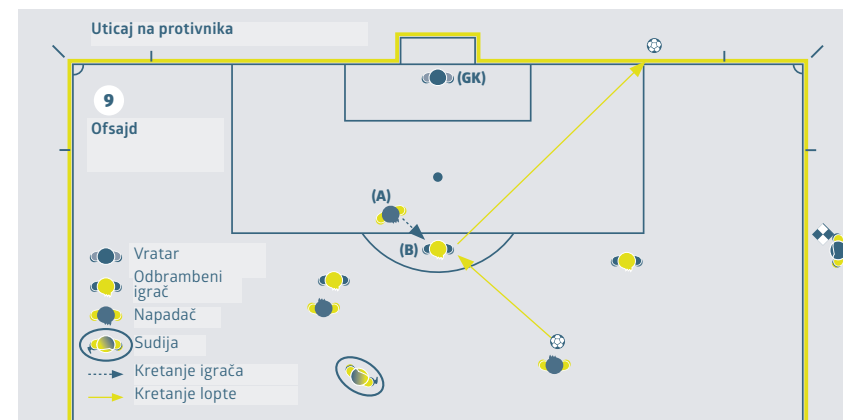
Uticaj na igru - Igrač koji se nalazi u ofsajd položaju (A) može biti kažnjen prije nego li je zaigrao loptom ili je dotakao, ako, po mišljenju sudije, niko od njegovih saigrača koji se nalaze u regularnoj poziciji nema mogućnost da zaigra loptom.

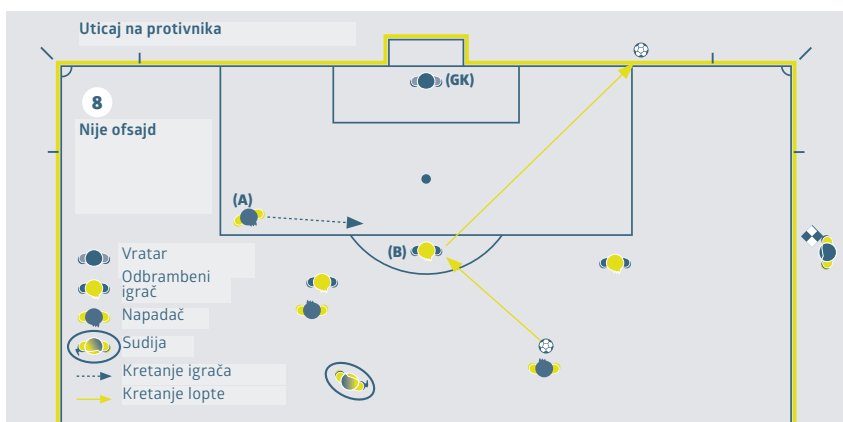
Uticaj na protivnika - Napadač koji se nalazi u ofsajd položaju (A) jasno zaklanja vidik vrataru. Taj igrač mora biti kažnjen zbog sprječavanja protivnika da igra ili da bude u mogućnosti da igra loptom jasno mu zaklanjajući vidik.

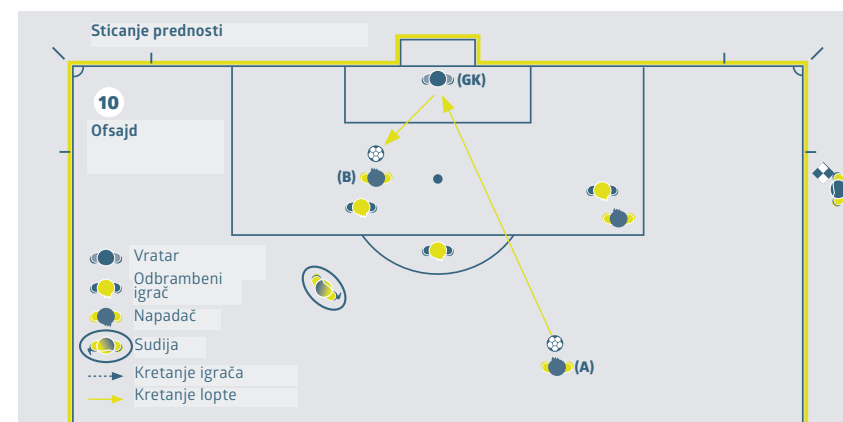
Uticaj na protivnika - Napadač koji se nalazi u ofsajd položaju (A) ne zaklanja jasno vidik vrataru niti napada protivnika u borbi za loptu.

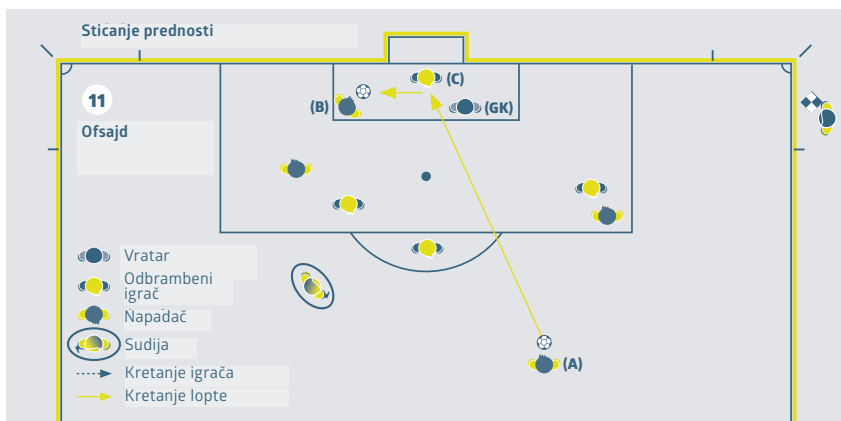
Uticaj na protivnika - Napadač koji se nalazi u ofsajd položaju (A) trči prema lopti sprječavajući protivnika (B) da zaigra ili bude u mogućnosti da zaigra loptom, tako što ga napada u borbi za loptu. Napadač (A) napada protivničkog igrača (B) u borbi za loptu.

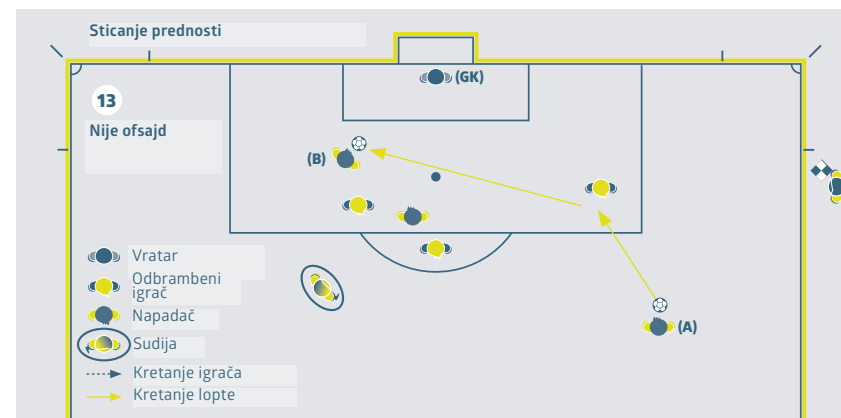
Uticaj na protivnika - Napadač koji se nalazi u ofsajd položaju (A) trči prema lopti ali ne sprječava protivničke igrače da zaigraju loptom ili budu u mogućnosti da zaigraju. Napadač (A) ne napada protivnika (B) u borbi za loptu.

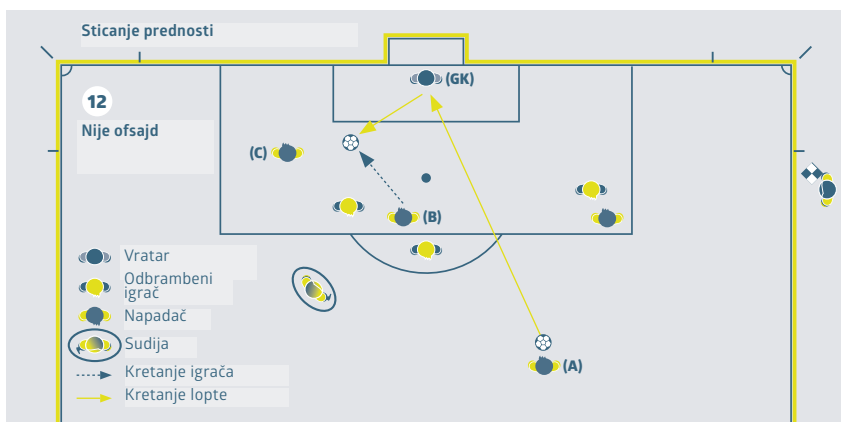
Sticanje prednosti - Napadač koji se nalazi u ofsajd položaju (B) se kažnjava jer je odigrao ili dotakao loptu koja je odbijena, skrenuta ili odigrana nakon namjerne odbrane vratara, pod uslovom da je taj igrač bio u ofsajd položaju kada je loptu posljednji put odigrao ili dotakao njegov saigrač.

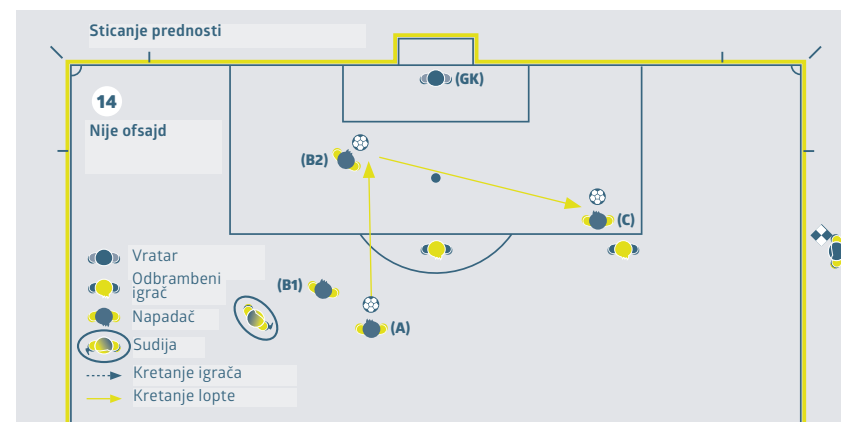
Sticanje prednosti - Napadač **koji se nalazi u ofsajd položaju (B)** se kažnjava jer je **odigrao ili dotakao** loptu koja je odbijena ili skrenuta nakon namjerne odbrane od strane odbrambenog igrača (C), pod uslovom da je taj igrač (B) bio **u ofsajd položaju** kada je loptu posljednji put odigrao ili dotakao njegov saigrač.

Sticanje prednosti - Udarac igrača (A) je odbijen ili skrenut od strane protivničkog igrača ka napadaču (B) koji se kažnjava jer je **odigrao ili dotakao loptu** a prethodno (kada je lopta upućena od njegovog saigrača) je **bio u ofsajd položaju**.

Sticanje prednosti - Vratar odbija udarac na vrata od strane igrača (A); saigrač (B) koji se nalazi u regularnoj poziciji zaigrava loptom; njihov saigrač **koji se nalazi u ofsajd položaju (C)** se ne kažnjava jer nije stekao prednost iz svog položaju zato što nije dotakao loptu.

Sticanje prednosti - Napadač **koji se nalazi u ofsajd položaju (C)**, ne utiče na protivničke igrače kada njegov saigrač (A) dodaje loptu igraču (B1) koji se nalazi u regularnoj poziciji; igrač (B1) trči ka protivničkim vratima i dodaje loptu (B2) do saigrača (C) koji se sada **ne nalazi u ofsajd položaju**, pa zato ne može biti kažnjen.

5. Tretman povrijeđenog igrača nakon izrečene disciplinske mjere (javna opomena ili isključenje)

U prethodnim Pravilima igrač kome se ukazivala medicinska pomoć na terenu za igru, morao je napustiti teren prije nastavka igre. Ovim, Pravilo nije bilo pošteno u slučaju kada je protivnički igrač prouzrokovao povredu, jer je ekipa koja je prekršila Pravilo ostajala sa brojčanom prednošću na terenu.

U svakom slučaju, ovo pravilo je uvedeno zato što su igrači često na nesportski način koristili povrede kako bi odlagali nastavak igre iz taktičkih razloga.

Kao balans između ova dva slučaja, Bord je odlučio da, samo za slučaj fizičkog prekršaja kada protivnički igrač dobije žuti ili crveni karton, povrijeđeni igrač može imati brzi tretman i ostati na terenu za igru.

U principu, prekid igre zbog ulaska medicinskog tima ne treba da traje duže nego što je to bio slučaj do sada. Razlika je samo u tome da kada sudija zahtijeva da medicinski tim napusti teren, do sada je uz medicinski tim i taj igrač morao ići van terena za igru, dok sada igrač može ostati u terenu za igru.

Kako bi obezbijedili da povrijeđeni igrač ne koristi/bespotrebno nesportski ne odlaže nastavak, savjetuje se sudijama da:

- budu svjesni situacije na utakmici i bilo kog potencijalnog razloga za odlaganje nastavka
- upozori povrijeđenog igrača da eventualni medicinski tretman mora biti brz
- daju signal medicinskom osoblju (ne i nosilima) i, ukoliko je moguće, podsjeti ih da moraju biti brzi

Kada sudija odluči da se igra treba nastaviti:

- medicinsko osoblje napušta teren za igru a igrač ostaje ili
- igrač napušta teren kako bi dobio dalji tretman (u ovom slučaju sudija može zahtijevati nosila)

Kao neki opšti vodič, prekid igre ne bi trebao biti duži od 20-25 sekundi nakon što su svi bili spremni za nastavak igre.

Sudija mora nadoknaditi ovo vrijeme.

